

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Vili Saarinen

CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin implementointi ja liiketoiminnalliset vaikutukset

Tapaustutkimus autoalan suuryrityksestä

Tekniikan ja innovaatiojohtamisen akateeminen yksikkö
Kauppatieteet, Tuotantotalous
Pro Gradu -tutkielma

Vaasa 2025

VAASAN YLIOPISTO**Tekniikan ja innovaatiojohtamisen akateeminen yksikkö**

Tekijä:	Vili Saarinen		
Tutkielman nimi:	CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin implementointi ja liiketoiminnalliset vaikutukset : Tapaustutkimus autoalan suuryrityksestä		
Tutkinto:	Kauppatieteiden maisteri		
Oppiaine:	Tuotantotalous		
Työn ohjaaja:	Jouni Juntunen		
Valmistumisvuosi:	2025	Sivumäärä:	101

TIIVISTELMÄ:

Tutkimuksen aiheena on CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin implementointi ja liiketoiminnalliset vaikutukset autoalan suuryrityksessä. Tutkimus pyrkii vastaamaan miten kohdeyritys voi tuottaa lainmukaisen kestävyysraportin, sekä millaisia vaikutuksia sillä on kohdeyrityksen liiketoimintaan.

Menetelmiltään tutkimus on tapaustutkimus, jossa hyödynnettiin monimenetelmällistä lähestymistapaa, eli määrällistä, että laadullista analyysiä. Kohdeyritykselle suoritettiin kaksoisolennaisuusanalyysi (DMA) sekä kohdeyrityksen kymmenen hengen johtoryhmälle ja kahdelle asiantuntijalle haastattelut, jotka sisälsivät monivalintoja Osgoodin asteikolla sekä avoimia kysymyksiä. Haastattelujen tulokset analysoitiin tilastollisesti ja temaattisesti.

Tutkimustarpeen luoneena ongelmana on ollut ajantasaisen lainsäädännön laajuus sekä CSRD:n kontekstissa tehtyjen tutkimusten niukkuus. Aikaisemmat kestävyysraportointiin liittyvät tutkimukset antavat suuntaa odotuksille, mutta tämä tutkimus tuo esille uutta tietoa CSRD:n käyttöönotosta ja liiketoiminnallisista vaikutuksista autoalan suuryrityksessä.

Tutkimustuloksissa tunnistettiin DMA:n avulla olennaiset ESRS:n mukaiset raportoitavat aiheet autoalan suuryritykselle, jossa viisi kymmenestä aihekohtaisesta standardista todettiin oleellisiksi. Haastatteluiden avulla tunnistettiin CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin vaikuttavan liiketoimintaan niin positiivisesti kuin negatiivisesti, mutta pääosin positiivisesti ja vain marginaalisesti negatiivisesti. Tutkimuksessa tunnistettiin myös tärkeimmiksi liiketoiminnan vaikutusten kannalta koetut ESRS-aiheet ja ala-aiheet. Työ tarjoaa käytännönläheisen näkökulman CSRD:n soveltamiseen ja sen tuottamiin liiketoiminnallisiin vaikutuksiin autoalalla.

AVAINSANAT: CSRD, ESRS, DMA, Kestävyysraportointi, Autoala

UNIVERSITY OF VAASA**School of Technology and Innovations****Author:** Vili Saarinen**Title of the Thesis:** Implementing Sustainability Reporting in Accordance with the CSRD and Its Business Impacts : A Case Study of a Large Company in the Automotive Industry**Degree:** Master of Science in Economics and Business Administration**Programme:** Industrial Management**Supervisor:** Jouni Juntunen**Year:** 2025**Pages:** 101

TIIVISTELMÄ:

The subject of this study is the implementation of sustainability reporting in accordance with the CSRD and its business impacts in a large company in the automotive industry. The study aims to answer how the case company can produce a legally compliant sustainability report and what kinds of impacts it has on the company's business operations.

Methodologically, the study is a case study utilizing a mixed-methods approach, incorporating both quantitative and qualitative analysis. A double materiality assesment (DMA) was conducted for the case company, and interviews were carried out with the company's ten-member management team and two experts. The interviews included multiple-choice questions using the Osgood scale and open-ended questions. The results of the interviews were analyzed both statistically and thematically.

The research need arises from the extensive nature of current legislation and the limited number of studies conducted in the context of the CSRD. Previous research on sustainability reporting provides some direction for expectations, but this study offers new insights into the implementation of the CSRD and its business impacts in a large automotive company.

The research findings identified, through the DMA, the material ESRS topics to be reported by a large automotive company, with five out of ten topical standards deemed material. The interviews revealed that sustainability reporting in accordance with the CSRD has both positive and negative impacts on business operations—predominantly positive, with only marginally negative effects. The study also identified the most significant ESRS topics and subtopics in terms of perceived business impact. This work provides a practical perspective on the application of the CSRD and its resulting business impacts in the automotive industry.

Keywords: CSRD, ESRS, DMA, Sustainability Reporting, Automotive Industry

Sisällys

1	Johdanto	8
1.1	Tutkimuksen tausta ja teoreettinen kehys	8
1.2	Tutkimuksen tavoitteet ja menetelmät	10
1.3	Tutkimuksen rakenne	12
2	Kirjallisuuskatsaus	14
2.1	Kestävyysraportointidirektiivin keskeinen sisältö	14
2.1.1	Kestävyysraportointidirektiivin viitekehys	19
2.1.2	Eurooppalaiset kestävyysraportointistandardit (ESRS)	23
2.1.3	Olellisuusanalyysi (DMA)	25
2.2	Kestävyysraportoinnin implementointi	28
2.2.1	Kestävyysraportoinnin käyttöönoton prosessi	28
2.2.2	Kestävyysraportin rakenne ja sisältö	33
2.2.3	ESRS 1	35
2.2.4	ESRS 2	36
2.2.5	Aihekohtaiset ESRS-standardit	37
2.2.6	Käyttöönoton haasteet	41
2.3	Kestävyysraportoinnin vaikutukset liiketoimintaan	43
2.3.1	Taloudelliset vaikutukset	43
2.3.2	Ei-taloudelliset vaikutukset	45
2.3.3	Yhteenveto vaikutuksista	47
3	Menetelmät ja aineisto	52
3.1	Kaksoisolellisuusanalyysi (DMA)	53
3.2	Haastattelut	56
3.3	Kohdeyrityksen esittely	57
4	Tulokset	60
4.1	Kaksoisolellisuusanalyysin (DMA) keskeiset löydökset	60
4.2	Haastattelujen tulokset	67

4.2.1	Tilastollinen analyysi	67
4.2.2	Temaattinen analyysi	76
4.3	Tulosten yhteenveto	81
5	Johtopäätökset	85
5.1	Tulosten laajempi merkitys	85
5.2	Toimintaehdotukset kohdeyritykselle	87
5.3	Tulosten sovellettavuus	88
	Lähteet	90
	Liitteet	100
	Liite 1. Aihekohtaiset ESRS-standardit	100

Kuvat

Kuva 1. Kohdeyrityksen arvoketju.	60
Kuva 2. ESRS E1 vaikutusten arviointi.	61
Kuva 3. ESRS E1 Vaikutusten olennaisuus.	62
Kuva 4. ESRS E1 Vaikutusten aikajänteet.	63
Kuva 5. ESRS E1 Taloudelliset vaikutukset ja niiden olennaisuus (osa 1/2).	64
Kuva 6. ESRS E1 taloudelliset vaikutukset ja niiden olennaisuus (osa 2/2).	65
Kuva 7. ESRS E1 vaikutusten ja taloudellisuuden olennaisuus.	66
Kuva 8. DMA:n tulokset.	66

Kuviot

Kuvio 1. Kestävyyden käsite yleisesti ja organisaatioiden kontekstissa.	15
Kuvio 2. Kestävyyssraportointidirektiivin viitekehys (Niskala ja Palmuaro, 2023).	20
Kuvio 3. Kaksinkertainen olennaisuus eli kaksoisolennaisuus.	21
Kuvio 4. ESRS-standardiston rakenne.	25
Kuvio 5. Olennaisuusanalyysin (DMA) vaiheet (Niskala & Palmuaro, 2023, s. 81).	27
Kuvio 6. CSRD:n mukaisen raportoinnin käyttöönottomalli (Hristov & Searcy, 2024).	30
Kuvio 7. Kestävyyssraportin laatimisprosessi (Niskala ja Palmuaro, 2023).	32
Kuvio 8. Kestävyysselvityksen rakenne (PwC, 2024).	34
Kuvio 9. ESG- aiheiden raportoinnin vaikutukset.	48
Kuvio 10. Empiirinen tutkimusprosessi.	53
Kuvio 11. Monivalintakysymysten vastaukset.	68
Kuvio 12. Frekvenssijakaumat.	69
Kuvio 13. Vastausten keskiarvo ja hajonta.	70
Kuvio 14. Lämpökartta.	73
Kuvio 15. Aihekohtaiset keskiarvot.	74
Kuvio 16. Vastaajien eroavaisuus.	75
Kuvio 17. Haastateltujen odottamat positiiviset vaikutukset.	77
Kuvio 18. Haastateltujen odottamat negatiiviset vaikutukset.	80

Lyhenteet

CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive
DMA	Double Materiality Assessment
KPI	Key Performance Indicator
ESRS	European Sustainability Reporting Standards
GRI	Global Reporting Initiative
SBSC	Sustainability Balanced Scorecard
EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group
GHG	Greenhouse Gas
ROE	Return On Equity
ROA	Return On Assets
EVA	Economic Value Added
CSR	Corporate Social Responsibility

1 Johdanto

Tässä tutkimuksen ensimmäisessä osassa annetaan johdanto EU:n kestävyysraportointidirektiiviin (CSRD) ja tarkastellaan sen vaikutuksia yritysten raportointivelvoitteisiin. Käsittely painottuu erityisesti siihen, miksi aihe on ajankohtainen ja mitä tutkimuksella pyritään ratkaisemaan: eli miten CSRD:n mukainen kestävyysraportointi voidaan toteuttaa käytännössä suomalaisessa autoalan suuryrityksessä ja miten se vaikuttaa kohdeyrityksen liiketoimintaan. Tutkimuksen taustaa ja tarpeellisuutta avataan lyhyesti, ja esiin tuodaan kohdeyrityksen rooli tutkimuskohteena. Lisäksi esitellään tutkimuksen tavoitteet, tutkimuskysymykset ja rajaukset sekä lyhyesti käytetyt menetelmät, tiedonkeruu ja analysointitapa.

1.1 Tutkimuksen tausta ja teoreettinen kehys

Viime vuosikymmenen aikana monet tutkimukset ovat käsitelleet yritysten kestävyysraportointia sen eri muodoissa, sekä raportoinnin vaikutuksia yritysten suorituskykyyn eri näkökulmista (Amran, 2024; Bändoi, 2021). Prashar (2023) jatkaa, kuinka aiempi akateeminen kirjallisuus aiheesta on ollut hyvin hajanaista. Kestävyysraportointi EU alueella on nyt kuitenkin murroksessa, sillä Niskalan ja Palmuaron mukaan (2023, s. 32) tammikuussa 2023 voimaan astunut EU:n kestävyysraportointidirektiivi (CSRD) edellyttää huomattavasti laajempaa määrää yrityksiä alkamaan raportoidaan standardoidulla mallilla kestävyysseikkoja toimintakertomuksessaan. Heidän mukaansa CSRD:n mukaiset kestävyysraportit otetaan käyttöön useassa vaiheessa, ensin pörssiyritykset ovat velvoitettu raportoidaan direktiivin mukaisesti vuonna 2025 ja myöhemmin suuryritykset tulevat raportointivelvollisuuden piiriin vuonna 2026.

EU:n kestävyysraportointidirektiivi ((EU) 2022/2464) on saanut alkunsa EU:n niin kutsutusta Green Deal asetuksesta ((EU) 2021/1119), jossa todetaan ilmastonmuutoksen uhkaavan ihmiskunnan olemassaoloa ja sitoudutaan Pariisin

sopimukseen ((EU) 2016/1841), eli pyritään Euroopan unionin kasvihuonekaasujen nettopäästöistä eroon 2050 mennessä sekä pitämään globaali keskilämpötilan nousu selvästi alle kahdessa celsiusasteessa suhteessa esiteolliseen aikaan. EU lainsäädännön lisäksi, myös akateemisella kentällä on tunnistettu tarve ei-taloudellisten tietojen raportointiin, vaikkakin syynä ovat olleet myös muut, kuin ekologiset näkökulmat (Al-Shaer, 2019; Buallay, 2021). Aikaisemmat tutkimukset käsittelevätkin kestävyysraportoinnin vaikutuksia yritysten suoriutumiseen laaja-alaisesti, ja näitä tutkimuksia käsitellään myöhemmin tässä tutkimuksessa.

Kestävyysraportointi tuo yrityksille uusia haasteita, sillä niiden on mukautettava toimintojaan ja strategioitaan vastaamaan raportointivaatimuksia (Tsalis ja muut, 2020). Käyttöönottoa hankaloittavat muun muassa raportoinnin korkea monimutkaisuus, resurssien puute, vaikeudet KPI-mittareiden asettamisessa, teknologiset haasteet, henkilöstön koulutustarpeet sekä muutosvastarinta, jota esiintyy lähes aina merkittäviä muutoksia toteutettaessa (Setyaningsih ja muut, 2024). Haasteista huolimatta kestävyysraportointi voi tuoda mukanaan myös merkittäviä mahdollisuuksia, kuten kuluttajaluottamuksen vahvistumista ja läpinäkyvämpää riskinhallintaa (Baboukardos ja muut, 2021). Lisäksi on tunnistettu potentiaalia kilpailuedun kasvattamiseen, prosessien tehostamiseen, markkinaosuuden laajentamiseen sekä parempaan pääsyyn pääomaan (Setyaningsih ja muut, 2024).

Näin voidaan todeta, että vaikka kestävyysraportoinnin käyttöönotto saattaa tarjota yrityksille merkittäviä mahdollisuuksia, monet yritykset kohtaavat samalla huomattavia haasteita. Näihin haasteisiin lukeutuvat muun muassa datan keräämisen vaikeus, resurssien rajallisuus, ei-taloudellisen tiedon integroiminen nykyisiin raportointijärjestelmiin ja prosesseihin sekä organisaationaaliset muutonhaasteet (Setyaningsih ja muut, 2024; Tsalis ja muut, 2020). CSRD:n mukainen kestävyysraportointi voi näin ollen olla yrityksille monimutkainen ja kallis prosessi (Baboukardos ja muut, 2021). Kestävyysraportointidirektiivi esitellään tässä tutkimuksessa tarkemmin kirjallisuuskatsauksen yhteydessä, ja kestävyysraportoinnin

mahdollisia vaikutuksia liiketoimintaan käsitellään yksityiskohtaisesti myöhemmissä luvuissa.

Ongelmana on, että kestävyysraportoinnin aloittamiseen ei ole vielä vakiintuneita toimintamalleja, erityisesti silloin kun tarkastellaan uusien EU-säädösten, kuten CSRD:n, soveltamista yritystasolla. Vaikka aiheeseen liittyvää kirjallisuutta on alkanut kertyä, sen sovellettavuus on edelleen osin rajoittunutta sääntelyn tuoreuden vuoksi. Tämä luo tarpeen empiiriselle tutkimukselle, joka tarkastelee, miten yritykset voivat käytännössä lähestyä CSRD:n mukaista raportointia ja mitä vaikutuksia sillä voi olla liiketoimintaan. Tutkimus tuottaa uutta tietoa sekä akateemiseen keskusteluun että käytännön toimijoiden tueksi erityisesti aloilla, joilla kestävyuden muodollinen raportointi on vasta kehittymässä.

1.2 Tutkimuksen tavoitteet ja menetelmät

Tämän tutkimuksen tavoitteena on tuottaa akateemisesti yleistettävää uutta tietoa kestävyysraportoinnin toteuttamisesta ja vaikutuksista suurten, autoalan tai sen kaltaisten toimialojen yrityksissä EU:n kestävyysraportointidirektiivin (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) kontekstissa. Tutkimus tarkastelee erityisesti, miten yritykset voivat saavuttaa vaatimustenmukaisuuden ja millaisia liiketoiminnallisia mahdollisuuksia kestävyysraportointi voi tarjota.

Toisena tavoitteena on vastata kohdeyrityksen käytännön tarpeisiin tarjoamalla konkreettisia suosituksia kestävyysraportoinnin implementointiin ja sen hyödyntämiseen liiketoiminnassa. Kohdeyrityksenä toimiva suomalainen autoalan suuryritys edustaa tyypillistä tapausta, ja tutkimuksen lähtökohtana on, että sen tuloksia voidaan soveltaa myös muihin vastaavassa toimintaympäristössä toimiviin yrityksiin. Tutkimus pyrkii vastaamaan näihin tavoitteisiin kahden tutkimuskysymyksen avulla. Tutkimuskysymykset on muotoiltu suurten yritysten kontekstiin ja esitetään seuraavassa:

TK1: Miten implementoida CSRD:n mukainen kestävyysraportointi autoalan suuryrityksessä?

TK2: Millaisia vaikutuksia kestävyysraportoinnilla voi olla autoalan suuryrityksen liiketoimintaan?

Ensimmäinen tutkimuskysymys (TK1) pyrkii selvittämään minimivaateet, jotka koskevat autoalan suuryrityksiä, jotta yritysten kestävyysraportointi saadaan lainsäädännön vaatimalle tasolle. Tämä pitää sisällään ulkoisten ja sisäisten organisaationallisten prosessien, mukaan lukien datan keruu, hallintotapa, ja raportointirakenteet, käsittelyä ja tutkimista. Vastaus tähän kysymykseen pyritään saavuttamaan kattavalla kirjallisuuskatsauksella sekä myöhemmin esiteltävällä kestävyysraportoinnin aloittamisen kannalta välttämättömällä kaksoisolennaisuusanalyysillä (Double Materiality Assessment, DMA). Kirjallisuuskatsauksessa hyödynnetään asiaa koskevia akateemisia tutkimuksia, lainsäädäntöä ja siihen liittyviä ohjeistuksia, sekä alan kirjoja ja oppaita. Kirjallisuuskatsauksessa hyödynnetään monenlaisia lähteitä eri tietokannoista, kuten ABI/INFROM, Taylor & Francis, EBSCOhost, Ebook Central, Emerald Ebooks, Tritonia, Wiley, Finlex ja EUR-Lex.

Tutkimuksen toiseen tutkimuskysymykseen (TK2) pyritään vastaamaan niin edellä mainitun kirjallisuuskatsauksen avulla, kuin myös tutkimuksen empiirisessä osassa haastattelujen avulla. Jotta kysymykseen voidaan vastata, tutkimuksessa analysoidaan, miten kohdeyritys voi mahdollisesti hyötyä CSRD:n noudattamisesta, ja mitä strategioita voidaan käyttää näiden mahdollisten hyötyjen saavuttamiseksi tai maksimoimiseksi. Tässä osiossa tarkastellaan myös avoimuuden ja sidosryhmien luottamuksen lisääntymisen tuomia liiketoimintamahdollisuuksia sekä sitä, miten kestävyysraportoinnin mahdollisia pitkän aikavälin hyötyjä voidaan strategisesti hallita ja valvoa.

Tutkimuksessa käytetään tapaustutkimusmenetelmää, jossa tarkastellaan kohdeyrityksen kestävyysraportoinnin implementointia CSRD:n mukaisesti ja pyritään selvittämään sen mahdollisia liiketoiminnallisia vaikutuksia. Empiirinen aineisto kerättiin ja analysoitiin kaksoisolennaisuusanalyysin sekä haastattelujen avulla, minkä lisäksi analysoidaan akateemista kirjallisuutta ja lainsäädäntöä. Haastattelut kohdistuvat yrityksen johtoryhmälle sekä asiantuntijoille. Haastattelun tuloksia analysoidaan tilastollisesti, että temaattisesti, ja tuloksia verrataan niin keskenään, kuin myös aikaisempaan kirjallisuuteen, jotta tutkimuksen laatu saavuttaa korkean tason.

1.3 Tutkimuksen rakenne

Tämä tutkimus on jaettu viiteen osa-alueeseen. Ensimmäisessä luvussa esitellään aiheen tausta ja käsitellään viimeaikaisia lainsäädäntöjä sekä tutkimuskirjallisuuden teoksia kestävyysraportointiin liittyen. Lisäksi kohdeyritys ja sen liiketoiminta, tutkimuksen menetelmät sekä tutkimuksen tavoitteet, tutkimuskysymykset ja rajoitukset esitellään.

Toisessa luvussa esitetään kattava kirjallisuuskatsaus jo olemassa olevasta tieteellisestä tutkimuksesta aiheeseen liittyen sekä tärkeimmät aihetta säätelevät lainsäädännöt. Ensiksi esitellään olennaisin lainsäädäntö, uudet kestävyysraportoinnin standardit ja viitekehykset, kestävyysraportoinnin merkitys kansainvälisesti sekä yksittäiselle yritykselle ja itse raportoinnin käyttöönotto. Lopuksi esitellään vielä kirjallisuuden perusteella havaittu merkittävä tutkimusaukko, jolla perustellaan tarve tälle tutkimukselle.

Kolmannessa luvussa kuvataan yksityiskohtaisesti tutkimukseen sovelletut menetelmät, jotta tutkimuksen toistettavuus ja luotettavuus voidaan varmentaa. Myös datan keruu ja sen analysointimenetelmät esitetään.

Neljäs luku koostuu kohdeyrityksessä tehdyn empiirisen tutkimuksen yksityiskohtaisista tuloksista. Se sisältää kaksoisolennaisuusanalyysin tulokset, joilla pyritään vastaamaan ensimmäiseen tutkimuskysymykseen, sekä haastattelujen tulokset, joita on analysoitu

tilastollisesti ja temaattisesti, jotta voidaan vastata tutkimuksen toiseen tutkimuskysymykseen. Lopuksi tuloksista esitetään yhteenveto, jossa tuloksia verrataan keskenään, sekä aikaisempaan tutkimustietoon.

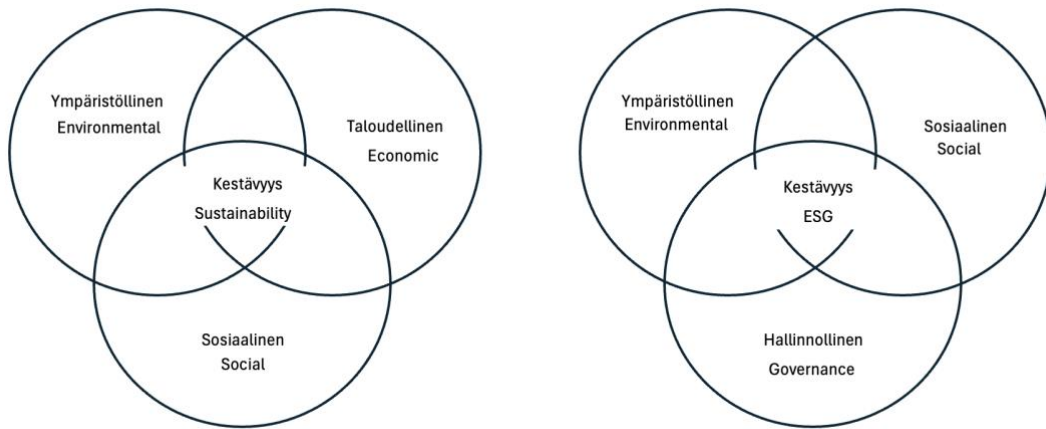
Viides, viimeinen luku, yhteenvetää koko tutkimuksen ja esittelee sen tuloksista tehtävät päätelmät ja teoretisoinnin. Luku esittelee myös toimintaehdotukset kohdeyritykselle, tulosten sovellettavuuden ja niiden rajat, sekä tutkimusehdotukset aiheen jatkojalostamiseksi akateemisesti.

2 Kirjallisuuskatsaus

Tämä kirjallisuuskatsaus esittää olennaisia aiheita ja viimeaikaisia tieteellisiä tutkimuksia liittyen CSRD:n mukaiseen kestävyysraportointiin, sen laatimiseen ja kestävyysraportoinnin mahdollisiin vaikutuksiin yritysten toimintaan. Lähdemateriaaleja rajattaessa on annettu erityistä painoarvoa suuryrityksiä koskevia ja auto- tai vähittäiskauppaa käsitteleviä materiaaleja. Esitettävän kirjallisuuden pääpaino on hyvälaatuisissa ja vertaisarvioituissa akateemisissa tutkimuksissa, mutta lisäksi käsitellään aiheeseen liittyviä ammatti- ja oppikirjoja, joiden avulla esitellään yleisesti ainetta ja terminologiaa. Kirjallisuuskatsaus on jaettu kolmeen pääotsikkoon, joista ensimmäinen esittelee olennaisia aiheita, käsitteitä ja teorioita, kun taas seuraavat kaksi pyrkivät luomaan pohjaa tämän tutkimuksen tutkimuskysymyksille.

2.1 Kestävyysraportointidirektiivin keskeinen sisältö

Kestävyys (Sustainability) terminä on määritelty erilailla eri kirjallisuudessa ja eri konteksteissa yli ajan (Ramsey, 2015). Akateemisesti on todettu, että yksi spesifi määritelmä termille ei välttämättä ikinä ole mahdollinen, mutta konsepti on silti hyödyllinen (Harrington, 2016). Kuitenkin, nykyisin yleisesti hyväksytyn määritelmän mukaisesti termi pitää sisällään kolme ulottuvuutta tai pilaria: ympäristöllinen, taloudellinen ja sosiaalinen (Purvis ja muut, 2019). Tarkastellessa termiä organisaatioiden ja kestävyysraportoinnin kontekstissa ulottuvuudet tai pilarit muuntautuvat. Tässä kontekstissa tarkastelun kohteina ovat ympäristöllinen, sosiaalinen ja hallinnollinen ulottuvuus (Hardyment, 2024). Nämä molemmat määritelmät on kuvattu kuviossa 1.

Kuvio 1. Kestävyden käsite yleisesti ja organisaatioiden kontekstissa.

Tarve ymmärtää yritysten taloudellisten toimintojen kestävyys on kasvanut huomattavasti niin Euroopassa kuin globaalisti viime vuosina. Ilmastonmuutoksen kiihtyminen ja sen kriittisyys ovat herättäneet laajaa kiinnostusta yritysten ympäristövaikutuksiin, ja erityisesti sijoitus- ja rahoitusmarkkinoilla kestävyystiedon merkitys on korostunut. Kestävyysraportoinnin eri malleja on luotu yli ajan vastaamaan tähän kasvaneeseen tiedon tarpeeseen (Niskala ja Palmuaro, 2023).

Kestävyysraportointi ei ole terminä uusi, vaan on esitelty jo viime vuosisadalla, mutta ensimmäistä kertaa se konsolidoitiin ja laajennettiin vuonna 1999 GRI:n (Global Reporting Initiative) myötä (Larrinaga & Bebbington, 2021). GRI on riippumaton voittoa tavoittelematon organisaatio, joka johtaa globaalia prosessia kehittääkseen ja parannellakseen tarkkaa mutta käytännöllistä kestävyysraportointia (Global Reporting Initiative, 2024). EU on lainsäädännöllään alkanut viimeisen kymmenen vuoden aikana vahvistamaan kestävyysraportoinnin käyttöönottoa, ja vuonna 2014 päätökseen saanut direktiivi muiden kuin taloudellisten tietojen raportoinnista (NFRD) (EU 2014/95) on otettu käyttöön Euroopan alueella 2017, ja siitä alkaen julkisten yhtiöiden on pitänyt raportoida NFRD:n mukaisesti muut kuin taloudelliset tiedot erillisenä kestävyysraporttina, tai osana tilinpäätöstä (Breijer & Orij, 2022). NFRD:tä on kuvailtu suurena askeleena kohti organisaatioiden läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta ja sen myötä

kestävyyseraporttien tai muiden kuin taloudellisten tietojen raportointi on kasvanut voimakkaasti (Aluchna ja muut., 2023). Vuonna 2000 44 yhtiötä julkaisi kestävyysraportin, kun taas 2019 määrä oli kasvanut yli 13 000:een (Larrinaga & Bebbington, 2021). CSRD:n myötä määrän odotetaan nousevan yli 50 000:een (Niskala & Palmuaro, 2023), joten CSRD:tä voidaan kuvailla suurimmaksi askeleeksi kohti organisaatioiden läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta.

GRI:n ja NFRD:n viitekehykset, sekä kestävyysraportointi itsessään, ovat kuitenkin saaneet kritiikkiä osakseen. On esitetty, että nämä kestävyysraportoinnin tavat saattavat jopa kannustaa suurempiin tasoihin kestävämmyyttä ja jatkamaan nykyisiä toimintoja sellaisenaan, sillä osa yrityksistä keskittyy vain itse raportointiin, eikä oikeasti muuttamaan niiden toimintatapoja parempaan tai keskittymään ekologisiin vaikutuksiin (Aras & Crowther, 2009; Milne & Gray, 2013).

Kritiikkiä on esitetty myös viitekehysten monimutkaisuudesta, epäyhteneväisyydestä ja rajallisuudesta, ja näiden kehittämiseksi on nähty tarvetta. Nopeasti kehittyneet raportointityökalut ja erilaiset menetelmät ovat aiheuttaneet haasteita sidosryhmille, sillä käytännön johdonmukaisuus, raporttien vertailtavuus ja ymmärrettävyys ovat puutteellisia (Siew, 2015). Lisäksi GRI:n ei ole nähty parantaneen yhtiöiden ja sidosryhmien välistä vuorovaikutusta, mikä asettaa kyseenalaiseksi sen vaikutuksen tehokkuuden (Barkemeyer ja muut, 2015).

Yritysten kiinnostuksen on myös nähty olevan usein pinnallista retoriikkaa, jolla pyritään kaupallisiin hyötyihin, muttei aidosti ymmärretä kestävä kehityksen käsitettä tai pyritä todellisiin toimiin sen parantamiseksi. Viherpesu on keskeinen ongelma, ja vaikka raportointi lisääntyy, se ei aina takaa merkittäviä muutoksia yritysten käytännöissä (Aras & Crowther, 2009).

CSRD:n myötä suuri osa kritiikistä muuttuu kuitenkin aiheettomaksi. Direktiivin syrjäyttäessä NFRD:n tarjotaan huomattavasti tarkempaa ohjausta raportoitavaan

informaatioon, kolmannen osapuolen tulee varmentaa kestävyysraportti, sekä sen tulee olla koneluettavassa muodossa, joka parantaa ja helpottaa vertailtavuutta. Kun kaikki raportoivat samalla tavalla ja samoilla menetelmillä, viherpesu ja lukujen valikoiminen kokonaisuutta vääristäen vaikeutuu ja osittain jopa muuttuu mahdottomaksi (Dinh ja muut, 2023).

Niskalan ja Palmuaron mukaan (2023, s. 13) kestävyysraportointidirektiivi (CSRD) asettaa yrityksille velvoitteen raportoida direktiivin mukaiset standardoidut kestävyystiedot, ja se laajentaa niiden vastuuta kestävyteen liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien osalta. Direktiivi pohjautuu Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan, jonka tavoitteena on ilmastoneutraali ja kestävä talous vuoteen 2050 mennessä (Euroopan vihreän kehityksen ohjelma 2019/640). Kestävyysraportoinnin kautta yritykset voivat tarjota tarkkoja ja vertailukelpoisia tietoja sidosryhmille, kuten rahoitusmarkkinoille, asiakkaille ja muille sidosryhmille. Standardoitu kestävyysraportointi auttaa yrityksiä parantamaan rahoitusmahdollisuuksia ja tunnistamaan sekä hallitsemaan omia riskejään ja mahdollisuuksiaan, mikä voi tuoda kilpailuetua kestävyysiirtymässä (Niskala & Palmuaro, 2023, s. 13).

CSRD:n myötä uusien kestävyysraportointivaatimusten tavoitteena on nostaa kestävyystietojen raportointi samalle tasolle kuin tilinpäätöksen. Kestävyystiedot tulevat yhä tärkeämmäksi sijoittamisessa, rahoituksessa, vakuuttamisessa ja yhteistyökumppaneiden valinnassa. Koska kestävyystiedot julkaistaan tilinpäätöksen yhteydessä, kestävyysraportoinnin ja taloudellisten tietojen yhteys on entistä merkittävämpi osa yritysten raportointia. Muutokset lisäävät hallituksen vastuuta olennaisten tietojen tarkkuudesta ja tiukentavat vaatimuksia tietojen julkistamisesta, raportointiprosessien toimivuudesta ja sisäisestä valvonnasta (Hummel & Jobst, 2024; Niskala & Palmuaro, 2023).

Kestävyysraportointia, ja etenkin CSRD:n mukaista kestävyysraportointia koskeva kirjallisuus painottaa sidosryhmien merkitystä kokonaisvaltaisesti ja siitä voidaan löytää

yhteyksiä Freemanin teoriaan. Paridhin ja Aroran (2023) mukaan kestävyysraportoinnin tavoite on tarjota sidosryhmille läpinäkyvää ja merkityksellistä tietoa organisaation kestävyys-suorituskyvystä sekä hallinnollisista prosesseista, kuten päästöistä, jätemääristä, tuotantoketjun kestävydestä, sosiaalisesta vastuusta ja hallintotavasta. Jo 2001 Wheelerin ja Elkingtonin julkaisussa (2001) todettiin, että tehokas viestintä sidosryhmien kanssa taloudellisen hyvinvoinnin, ympäristön laadun ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistymisestä tulee olemaan keskeinen piirre yritysvastuussa tulevaisuudessa. Mezzanotten (2023) mukaan CSRD:ssä korostetaan sidosryhmien osallistamisen merkitystä, ja että ne tulisi ottaa osaksi olennaisuuden arvioinnin prosessia, joka on osa CSRD:n käyttöönottoa. Voidaan siis todeta, että sidosryhmien merkitys ja sidosryhmien osallistamisen merkitys kasvaa CSRD:n myötä.

Ylemmän perusteella, on olennaista ymmärtää sidosryhmän määritelmä. Friedmanin ja Milesin (2006) kirjan perusteella Freemanin työ (1984) oli keskeinen panos sidosryhmäkirjallisuuteen, sillä se esitti sidosryhmäajattelun kattavana strategisena lähestymistapana johtamiseen, jossa ei ajatella vain omistajia ja heidän etua, ja täten kehitetään liiketoimintaa kokonaisvaltaisesti, ja sitä kautta hyödytetään myös omistajia. Freemanin (1984) mukaan sidosryhmät ovat ryhmiä tai yksilöitä jotka voivat vaikuttaa organisaatioon tai organisaatio voi vaikuttaa heihin. Myöhemmin, kestävyysraportoinnin kontekstissa, määritelmää on laajennettu. Niskala ja Palmuaro (2023) laajentavat Freemanin määritelmää ja jaottelevat ne kahteen ryhmään:

1. Vaikutusten kohteena olevat sidosryhmät, kuten henkilökunta, asiakkaat, yhteiskunta, ympäristö ja yhteisön arvoketjun jäsenet
2. Kestävyyselvitysten käyttäjät, kuten sijoittajat ja rahoittajat, liikekumppanit, kansalaisjärjestöt ja niin edelleen.

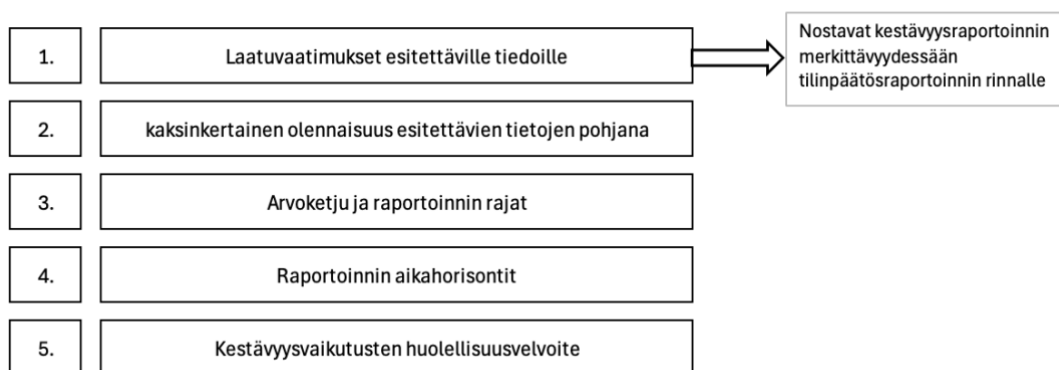
He siis laajentavat Freemanin määritelmää ryhmien ja yksilöiden ulkopuolelle, ympäristöön ja luontoon. Heidän mukaansa luontoa pidetään hiljaisena sidosryhmänä.

Sidosryhmien osallistamista, tai tarkemmin Freemanin sidosryhmäteoriaa, on tutkittu kattavasti, ja myös sen vaikutuksia organisaatioiden taloudelliseen suoriutumiskykyyn. Tutkimusten mukaan keskittyminen sidosryhmiin voi parantaa taloudellisia lopputulemia. Tutkimukset ovat myös osoittaneet, että sidosryhmäpainoiset käytännöt, kuten sosiaalisten ja ympäristöllisten tekijöiden priorisointi positiivisesti korreloi taloudellisen suoriutumiskyvyn kanssa. Esimerkiksi, organisaatiot jotka hallinnoivat sidosryhmäsuhteita tehokkaasti, saattavat hyötyä parantuneesta maineesta, asiakasuskollisuudesta ja riskinhallinnasta, jotka yhdessä tukevat kannattavuutta ja kilpailukykyä yli ajan (Harrison & Wicks, 2013). Näiden tietojen valossa, voidaan todeta, että CSRD:n niin sanotusti pakottama sidosryhmien osallistaminen on hyvä lähtökohta organisaatioiden hallintotavan ja strategian kannalta.

Nyt kun CSRD:n periaatteita on avattu, on hyvä käsitellä sen keskeistä sisältöä tarkemmin. CSRD:n mukaista kestävyysraportointia käsittelevä kirjallisuus korostaa kestävyysraportoinnin viitekehystä, Eurooppalaisia kestävyysraportointistandardeja ja olennaisuusanalyysiä, joten seuraavat alaluvut perehtyvät niihin syvemmin, jotta tutkimus tarjoaa kattavan kuvan CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin keskeisestä sisällöstä.

2.1.1 Kestävyysraportointidirektiivin viitekehys

Tässä alaluvussa käsitellään kirjallisuudessa esitettyjä viitekehyksiä kestävyysraportoinnille sekä vertaillaan löydettyjä viitekehyksiä toisiinsa. Niskala ja Palmuaro (2023, s. 46) esittelevät kestävyysraportointidirektiivin asettamaa viitekehystä kestävyysraportoinnille ja kehottavat kestävyysraportoinnin toteuttamisen piirissä työskenteleviä pitämään nämä viitekehysten viisi periaatetta selkeänä mielessä ja täysin ymmärrettyinä.

Kuvio 2. Kestävyysraportointidirektiivin viitekehys (Niskala ja Palmuaro, 2023).

Kuvio 2 esittää kestävyysraportointidirektiivin mukaista viitekehystä kestävyysraportoinnille. Sen viisi kohtaa muodostavat perustan eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) vaatimuksille (Niskala & Palmuaro, 2023).

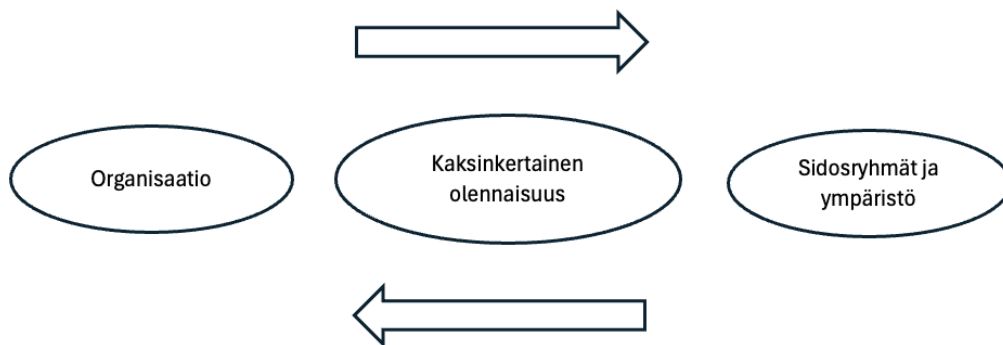
Ensimmäinen kohta, laatuvaatimukset esitettävälle tiedoille, nostaa kestävyystiedot merkittävyydessään tilinpäätösinformaation kanssa samalle tasolle. Näiden vaatimusten myötä kestävyysraportoinnin luonne muuttuu olennaisesti, kun siirrytään vapaaehtoisesta ja osittain sääntelemättömästä raportoinnista kohti järjestelmällisesti laadittua, vertailukelpoista, luotettavaa ja varmennettavaa tietoa. Tämä kehitys lisää raportoinnin laatijoiden vastuuta sekä vaatii, että kestävyystieto on yksityiskohtaisesti yrityskohtainen, mikä tarkoittaa raportoivan yrityksen kestävyysvaikutusten, -riskien ja -mahdollisuuksien sekä niiden yhteyksien kuvaamista suhteessa yhtiön strategiaan, liiketoimintaan ja hallintoon (Niskala & Palmuaro, 2023).

Luotettavan tiedon tulee olla riittävää, neutraalia ja virheetöntä. Tällöin se antaa oikean käsityksen yhtiön toiminnasta. Vertailukelpoisuus edellyttää tietojen johdonmukaista laatimista vuodesta toiseen ja mahdollisuutta vertailla tietoja toimialojen sekä yhteisöjen välillä. Lisäksi kestävyystiedot ovat ymmärrettäviä silloin, kun ne on selkeästi ja ytimekkäästi esitetty. Tiedon laatuvaatimukset ovat taloushallinnolle ja tilintarkastajille tuttuja. Kestävyysraportoinnin standardisoidut vaatimukset kuitenkin

asettavat alalle merkittäviä haasteita, sillä kriteerit täyttävän laadukkaan tiedon tuottaminen edellyttää uusien prosessien, kontrollien ja datavirtojen kehittämistä. Tiivistettynä, tiedon tulee olla merkityksellistä, luotettavaa, vertailukelpoista, todennettavaa ja ymmärrettävää.

(Niskala & Palmuaro, 2023).

Toinen kohta, kaksinkertainen olennaisuus esitettävien tietojen pohjana, määrittää, miten asioiden oleellisuus määritetään. Kaksinkertainen olennaisuus perustuu olennaisten asioiden tunnistamiseen kahdesta näkökulmasta: sisältä ulospäin - näkökulma ja ulkoa sisään – näkökulma. Sisältä ulospäin -näkökulman tavoitteena on tunnistaa vaikutukset, joita yrityksillä on sidosryhmiinsä ja ympäristöön toimintansa aikana. Tässä mielessä sidosryhmät ovat keskeisessä roolissa, sillä he auttavat yrityksiä tunnistamaan sosiaalisten ja ympäristöllisten asioiden olennaisuuden (Correa-Mejía ja muut, 2024).

Kuvio 3. Kaksinkertainen olennaisuus eli kaksoisolennaisuus.

Niskala ja Palmuaro (2023, 47 - 48) yhtyvät tähän ja muistuttavat, että kestävyysraportointidirektiivi edellyttää yrityksiä raportoimaan kummastakin tai vain toisesta näkökulmasta olennaiset tiedot. Tiivistäen siis kaksoisolennaisuus tarkastelee organisaation vaikutuksia ympäristöön ja yhteiskuntaan, että ympäristön ja

yhteiskunnan vaikutuksia organisaation taloudelliseen tulokseen. Kuvio 3 kuvaa kaksinkertaista olennaisuutta tekstien perusteella.

Kestävyysraportointidirektiivin viitekehyksen kolmas kohta, arvoketju ja raportoinnin rajat, kuvailee raportoinnin laajuuden kasvua verratessa aikaisempaan. Perinteisen tilinpäätöksen konsolidoinnin lisäksi huomioidaan nyt olennaiset kestävyysvaikutukset, jotka liittyvät sekä liiketoimintoihin että liikesuhteisiin arvoketjun alku- ja loppupäässä. Tämä eroaa taloudellisesta raportoinnista ja kattaa yrityksiä, jotka eivät varsinaisesti kuulu CSRD:n piiriin. Arvoketjun tarkastelussa on tärkeää huomioida myös EU:n ulkopuoliset vaikutukset, jos arvoketju ulottuu sinne. Monilla aloilla suurin osa päästöistä syntyy arvoketjun muissa osissa, joten näiden vaikutusten sisällyttäminen raportointiin on olennaista yritysten vaikutusten oikean kuvan saamiseksi. Arvoketjuraportoinnissa annetaan helpotusta ensimmäisinä vuosina, jos kaikkia tarvittavia tietoja ei ole saatavilla (Niskala & Palmuaro, 2023, ss. 48–49).

Viitekehyksen neljäs kohta, raportoinnin aikahorisontit, esittelee CSRD:n mukaisessa raportoinnissa käytettävät aikahorisontit. Ne on jaoteltu lyhyeen, keskipitkään ja pitkään aikaväliin, eli yritysten tulee antaa tietoja yhden vuoden, yhden – viiden vuoden ja yli viiden vuoden horisonteissa (Littenberg, 2023; Niskala & Palmuaro, 2023).

Viimeinen, eli viides kohta viitekehyyksessä on kestävyysvaikutusten huolellisuusvelvoite. CSRD sisältää huolellisuusvelvoitteen, joka edellyttää yritykseltä kokonaisvaltaista prosessia haitallisten kestävyysvaikutusten tunnistamiseen, käsittelyyn, lieventämiseen ja estämiseen. Due Diligence -prosessin avulla yritys tunnistaa merkittävät haittavaikutukset, seuraa niitä ja pyrkii ehkäisemään, lieventämään tai korjaamaan niitä. Tämä prosessi kattaa yrityksen omien toimintojen lisäksi arvoketjuun liittyvät vaikutukset ja ulottuu koko arvoketjuun (Niskala & Palmuaro, 2023).

Hristov ja Searcy (2024) ehdottavat tutkimuksessaan nelivaiheista Sustainability Balanced Scorecard (SBSC) -kehystä organisaatioille CSRD-raportoinnin tueksi ja kestävän

kehityksen ja yrityshallinnon integroimiseksi. Sen ensimmäiset vaiheet, olennaisten teemojen tunnistaminen ja alkukartoitus on vastaa sisällöltään Niskalan ja Palmuaron (2023) kehystä, mutta jatkaa siitä hieman eri tavalla, ja esittelee kolmantena vaiheena strategisen suunnittelun ja toimenpiteet. Se pitää sisällään SBSC-mallin avulla seurattavat strategisten tavoitteiden ja toimenpiteiden luonnin. Neljäs vaihe on itse raportointi. Tämä malli tarjoaa yrityksille rakenteellisen lähestymistavan kestävyden ja yrityshallinnon yhdistämiseen ja täten tarjoaa korkeampaa strategista selkeyttä ja kestävyysseikkojen integrointia hallintoon ja päätöksentekoon. Toisaalta, haittapuolina ovat korkeammat resurssivaatimukset ja monimutkaisuus käyttöönotossa.

Jos yritys pyrkii mahdollisimman kevyeen raportointitapaan, tarjoaa Niskalan ja Palmuaron (2023) kestävyysraportoinnin viitekehys kevyemmän vaihtoehdon käyttöönottoon. Jos yritys haluaa integroida kestävyysseikkoja tarkemmin päätöksentekoonsa sekä hallintoon, ja resursseja on tarpeeksi, on Hristovin ja Searcyn (2024) malli parempi vaihtoehto. Yrityksille voi olla suositeltavaa aloittaa kevyemmällä mallilla, ja myöhemmin perehtyä mahdollisiin hyötyihin raskaamman mallin käyttöönotosta.

2.1.2 Eurooppalaiset kestävyysraportointistandardit (ESRS)

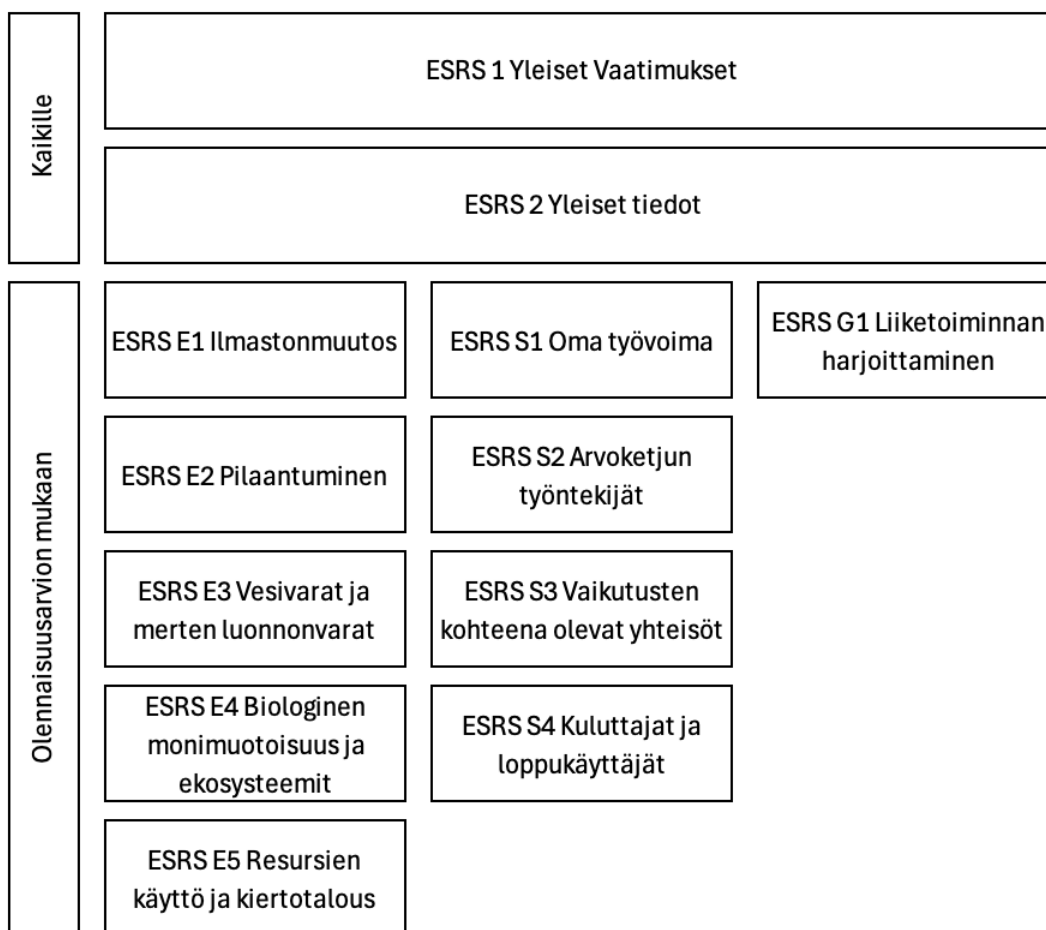
Eurooppalaiset kestävyysraportointistandardit (ESRS) muodostavat CSRD:n toteuttamisen käytännön perustan. Ne määrittävät, mitä ja miten yritysten tulee raportoida kestävyystietoja, ja ovat siten keskeinen osa kestävyysraportointia, sekä niiden ymmärtäminen on olennaista tutkimuskysymysten kannalta. ESRS:n sisältö avataan yksityiskohtaisesti myöhemmin.

Eurooppalaiset kestävyysraportointistandardit (European Sustainability Reporting Standards, ESRS) säätelevät yritysten kestävyysraportoinnin yksityiskohtia Euroopan unionissa. Euroopan komissio antoi Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvonantavalle ryhmälle (European Financial Reporting Advisory Group, EFRAG) tehtäväksi valmistella ESRS-standardit, jotka EFRAG julkaisi 2023 (EU 2023/2772; Vogel, 2023). Periaatteessa

ESRS on osa CSRD:tä, mutta lainsäädännöllisesti nämä eroavat kuitenkin niin, että CSRD tulee implementoida kansalliseen lakiin, kun taas ESRS sitoo jäsenvaltioita jollaisenaan, eikä sitä tarvitse erikseen kirjata kansallisella tasolla (Niskala & Palmuaro, 2023).

ESRS on osa CSRD-direktiivin mukaista tiedonantovälinettä. Se viittaa raportointistandardeihin ja ohjeisiin, joita yritysten on noudatettava laatiessaan kestävyysraporttejaan CSRD-vaatimusten mukaisesti. ESRS määrittelee, miten ja mitä tietoja, indikaattoreita ja ESG-mittareita yritysten tulee raportoida Euroopan viranomaisille. Standardeissa tehdään ero yleisten ja aihekohtaisten määriteltyjen standardien välille (Vogel, 2023).

Vogelin (2023), Niskalan ja Palmuaron (2023) sekä Torresin (2023) mukaan ESRS koostuu kirjoitushetkellä kahdestatoista eri standardista, joista muodostuu yhteensä noin 1200 raportoitavaa datapistettä. Näitä on kuvattu kuviossa 4, josta voidaan huomata, että standardit ovat jakautuneet kahteen laajempaan, kaikkia koskevaan standardiin, sekä kymmeneen aihekohtaiseen standardiin, jotka jakautuvat ESG:n mukaisesti, eli ympäristöön, yhteiskuntaan ja sosiaalisiin asioihin, sekä hallintoihin. Kukin aihekohtainen standardi sisältää osa-aiheita ja osa-osa-aiheita.

Kuvio 4. ESRS-standardiston rakenne.

ESRS-standardien yksityiskohtaiseen sisältöön perehdytään luvussa 3.2, jotta ymmärretään, mitä yritysten tulee raportoida. Olennaisuusanalyysillä (DMA) on olennainen osa raportointivaateen määrittämisessä, joten se käsitellään nyt seuraavaksi alaluvussa 3.1.3.

2.1.3 Olennaisuusanalyysi (DMA)

EFRAG:in ohjeiden (2024) mukaan olennaisuusanalyysi (Materiality Assessment, MA) tai CSRD:n kontekstissa kaksoisolennaisuusanalyysi (Double Materiality Assessment, DMA), on oleellinen työkalu ja lähtökohta CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin

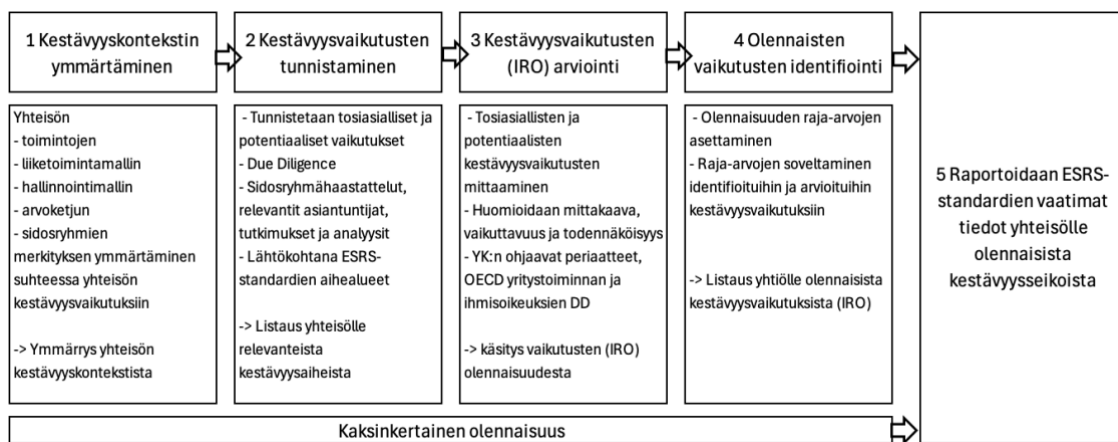
toteuttamiseksi. CSRD:n myötä on vaadittavaa, että kestävyysraportointi perustuu kaksoisolennaisuuteen (EFRAG, 2024), jonka määrittäminen on avattu jo aikaisemmin tässä tutkimuksessa. CSRD:n mukaisen olennaisuusanalyysin perimmäinen tarkoitus on määrittää olennaiset aiheet raportoitavaksi, eli ne standardit ESRS-standardistosta, jotka todetaan olennaisiksi, tulevat päätymään lopulliselle kestävyysraportille (Nielsen, 2023).

Sen lisäksi, että olennaisuusanalyysi toimii lähtökohtana CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin aloittamisessa, tulee se myös Niskalan ja Palmuaron (2023, s. 80) mukaan suorittaa vuosittain toimintakertomuksen laatimisen yhteydessä. Heidän mukaansa aiempia analyysyjä on järkevää hyödyntää silloin, eikä kaikkia vaiheita ole välttämätöntä toistaa joka vuosi samassa mittakaavassa, kunhan voidaan todeta ja varmentajalle esittää, että organisaation olosuhteet ja toimintaympäristö on pysynyt samana. Tämä on linjassa EFRAG:in ohjeeseen (2024), joka kuitenkin täsmentää asiaa antamalla suuntaa antavina esimerkkeinä, jolloin laajemman DMA:n toteuttaminen olisi vaadittavaa. Näitä esimerkkejä ovat:

- Merkittävä yrityskauppa tai toiminnan laajentuminen uuteen sektoriin
- Toimintaketjun tai keskeisten toimittajien muutokset, erityisesti maantieteellisissä olosuhteissa, joissa on suuria riskejä (esim. ihmisoikeuksien rikkomukset)
- Globaalit tapahtumat, kuten pandemia, tai uudet liikekumppanuudet, joilla on merkittävä vaikutus
- Uusille markkinoille siirtyminen tai uusien liiketoiminta-alueiden avaaminen
- Muutokset yhteiskunnallisissa normeissa, tieteellisessä tiedossa tai käyttäjien tarpeissa (EFRAG, 2024).

Tiivistäen siis arviointi tulee tehdä jossain määrin vuosittain, mutta sen päivittämisen laajuus riippuu yrityksen olosuhteiden ja toimintaympäristön muutoksista.

EFRAG (2024) esittelee olennaisuusarvioinnin suorittamisen nelivaiheisesti, joista ensimmäinen vaihe on kontekstin ymmärtäminen, toinen on todellisten ja potentiaalisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien (IRO) tunnistaminen kestävyysasioihin liittyen, kolmantena on kestävyysasioihin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien arviointi ja määrittäminen, sekä viimeisenä on itse raportointi. Niskala ja Palmuaro (2023) selkeyttävät ja jatkavat EFRAG:in ohjetta kuvion 5 mukaisesti.

Kuvio 5. Olennaisuusanalyysin (DMA) vaiheet (Niskala & Palmuaro, 2023, s. 81).

Kestävyyskontekstin ymmärtäminen on olennaisuusarvioinnin ensimmäinen vaihe, jossa selvitetään yrityksen liiketoiminnan ajurit, arvoketjut, keskeiset liikesuhteet sekä toimialan erityispiirteet, kuten riskit, mahdollisuudet ja sääntely. Lisäksi arvioidaan laajempia kestävyystekijöitä, kuten raaka-aineiden saatavuutta, teknologian kehitystä ja EU sääntelyä. Yrityksen toimintaympäristön kestävyys riippuu sen toiminnan laajuudesta ja markkinoiden kypsyydestä, ja tämän kokonaisuuden kartoittaminen on yritysjohdon vastuulla (Niskala & Palmuaro, 2023). Tämä luo pohjan olennaisuusanalyysille, jonka on tutkimuksessa todettu olevan olennainen osa kestävyysraportointia.

Olennaisuusanalyysin (DMA) laatimista organisaatiolle käsitellään yksityiskohtaisemmin luvussa 3.2, joka käsittelee itse kestävyysraportoinnin laatimista ja käyttöönottoa. Täällä esitellään myös DMA:n laatimisen mahdollisia haasteita ja esteitä.

2.2 Kestävyysraportoinnin implementointi

Tässä luvussa perehdytään itse kestävyysraportin laatimiseen, sekä kuvataan mitä prosesseja tarvitaan raportoinnin käyttöönottoa varten ja mitä raportin tulee sisältää. Tarkemmin siis käsitellään kirjallisuutta aiheeseen liittyen, ESRS 1, ESRS 2, aihekohtaiset ESRS luokat sekä yleisimmät haasteet.

2.2.1 Kestävyysraportoinnin käyttöönoton prosessi

Kirjallisuuskatsauksessa on tunnistettu Niskalan ja Palmuaron (2023) sekä Hristovin ja Searcyn (2024) esittämät kestävyysraportoinnin käyttöönoton prosessit, jotka perustuvat CSRD:n ja siihen liittyvään lainsäädäntöön. Niiden esittely ja vertailu on olennaista tutkimuksen kannalta.

Hristovin ja Searcyn (2024) esittelemä kehys on käsitelty jo aikaisemmin tässä tutkimuksessa, mutta nyt vertaillaan heidän esittämää prosessimallia konkreettiselle käyttöönotolle. Heidän mallinsa tarkoitus on auttaa päättäjiä suunnittelemaan ja toteuttamaan Sustainability Balanced Scorecard (SBSC), eli kestävyys tasapainotettu mittaristo, CSRD:n vaatimusten mukaisesti. Malli korostaa yrityksen hallinnon merkitystä strategian määrittämisessä, jotta yrityksen toimet tukevat sen lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita arvon luomisessa huomioiden vaikutukset keskeisiin sidosryhmiin.

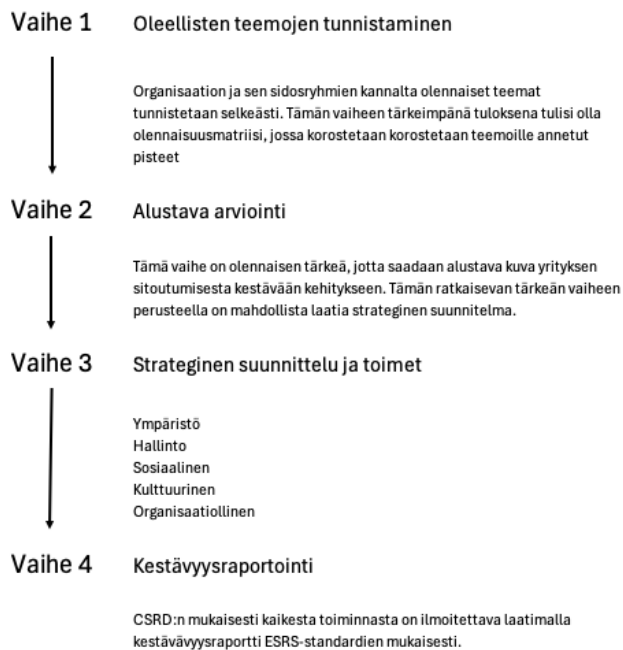
Hristovin ja Searcyn (2024) malli perustuu seuraaville neljälle oletuksille:

- Laaja sovellettavuus: Malli on tarkoitettu joustavaksi ja laajasti sovellettavaksi, ollen linjassa kontingenssiteorian (Chenhall, 2003; Morgan, 1997; Otley, 1980)

kanssa. Malli ei ole täydellinen, mutta toimii pohjana jatkoanalyysille (Ferreira & Otley, 2009).

- Sidosryhmien tärkeys: Malli tunnistaa sidosryhmien keskeisen roolin yritysten kestäväen kehityksen käyttöönotossa Freemanin teorian (1984) mukaisesti. Myös CSRD ja ESRS standardit korostavat yritysten velvoitteita sidosryhmiä kohtaan, muun muassa kaksoisolennaisuuden kautta (EU 2023/2772).
- Käytännön sovellettavuus: Mallin tulisi rakenteeltaan sellainen, että monenlaiset mahdolliset käyttäjät (esim. kirjanpitäjät, liikkeenjohdon konsultit ja eri tasojen johtajat voivat toteuttaa kestäväen kehityksen asioita yrityksessä käytännössä (Searcy, 2011; Smith, 2003).
- Laajennettu kestävyysnäkökulma: Malli perustelee kestävyiden konseptia laajennetulla näkökulmalla perustuen CSRD:n vaatimuksiin ja sisältää kaksi lisäulottuvuutta, organisaatiollinen ja kulttuurillinen, kuten viimeaikaisessa kirjallisuudessa on ehdotettu (Bortolotti ja muut, 2015; Hristov ja muut, 2022; Hubbard, 2009).

Näihin oletuksiin perustuva Hristovin ja Searcyn käytännön malli raportoinnin käyttöönottoon esitellään kuviossa 6.

Kuvio 6. CSRD:n mukaisen raportoinnin käyttöönottomalli (Hristov & Searcy, 2024).

Kuviossa 6. esitellyn mallin ensimmäinen vaihe tunnistaa olennaiset teemat, jotka ovat kriittisiä sekä yritykselle että sen sidosryhmille. Tässä yhteydessä arvioidaan, miten yritys vastaa riskeihin ja mahdollisuuksiin, ja sovitetaan kestävä kehityksen tavoitteet yhteen yrityksen mission ja vision kanssa. Yritysten on analysoitava toimintaansa, toimialan käytäntöjä ja sidosryhmien odotuksia määrittääkseen, mitkä teemat ovat olennaisia. Tämä voidaan tehdä sekä ylhäältä alaspäin suuntautuvalla (johdon ohjaamana) että alhaalta ylöspäin suuntautuvalla (sidosryhmien ohjaamana) lähestymistavalla. Työkalut, kuten olennaisuusmatriisit ja sidosryhmien kuuleminen, voivat auttaa prioriteettien tunnistamisessa (Hristov & Searcy, 2024).

Toisessa vaiheessa arvioidaan yrityksen nykyiset kestävä kehityksen toimet. Tähän sisältyy nykyisten järjestelmien, kuten kasvihuonekaasujen seurannan tai kestävä kehityksen raportoinnin tarkistaminen puutteiden tunnistamiseksi. Sitoutumista voidaan mitata pisteytysjärjestelmällä, joka kattaa kolme pääaluetta: kestävä kehityksen aloitteet, sertifiointit ja raportointikäytännöt. Arviointi antaa selkeän kuvan siitä, miten hyvin yritys täyttää kestävä kehityksen vaatimukset, ja tuo esiin parannusalueita. Siinä

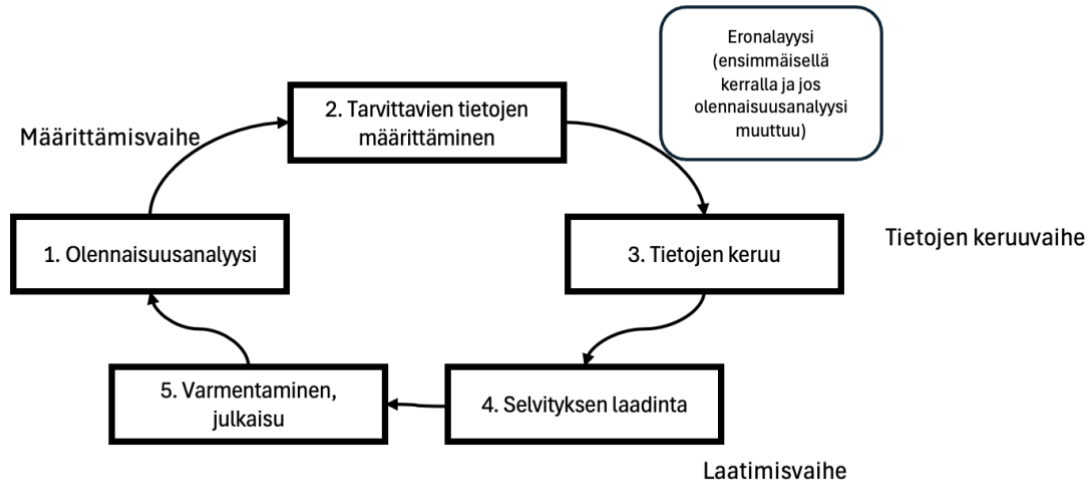
esimerkiksi arvioidaan, noudattaako yritys asiaankuuluvia standardeja, ja tunnistetaan mahdollisuuksia ottaa käyttöön lisäsertifiointeja tai raportointikäytäntöjä (Hristov & Searcy, 2024).

Kun olennaiset teemat ja puutteet on tunnistettu, seuraava vaihe on kestävän kehityksen ja yritysstrategian yhdistäminen. Tämä edellyttää, että asetetaan selkeät tavoitteet, aikataulut ja toimet, jotka on sovitettu yhteen kestävän kehityksen vaatimusten ja yrityksen tavoitteiden kanssa. Strategioissa olisi keskityttävä siihen, miten yritys luo arvoa ja vastaa samalla kestävyiden haasteisiin, kuten ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tai energiatehokkuuteen. Strategisessa suunnittelussa on myös otettava huomioon kestävyystavoitteiden saavuttamiseen liittyvät pitkän aikavälin riskit ja mahdollisuudet ja varmistettava, että ne ovat sopusoinnussa omistajaohjauksen ja sidosryhmien odotusten kanssa (Hristov & Searcy, 2024).

Viimeinen vaihe on CSRD:n mukaisen kestävyysraportin julkistaminen. Tähän sisältyy tietojen jakaminen ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyvistä asioista sekä laajemmista organisatorisista ja kulttuurisista näkökohdista. Raportoinnissa on otettava huomioon kaksinkertainen olennaisuus, jolloin otetaan huomioon sekä yrityksen vaikutus yhteiskuntaan että kestävyyskysymysten taloudelliset vaikutukset. Tavoitteena on antaa sidosryhmille selkeä käsitys yrityksen kestävän kehityksen toimista ja niiden vaikutuksesta liiketoiminnan tulokseen. Säännöllisillä päivityksillä varmistetaan, että yritys mukautuu kehittyviin standardeihin ja sidosryhmien odotuksiin (Hristov & Searcy, 2024).

Niskala ja Palmuaro ovat esittäneet oman mallinsa kestävyysraportoinnin käyttöönottamiseen. Se esitellään seuraavaksi, jotta näitä kahta mallia voidaan verrata eroilta ja yhtenäisyyksiltä, ja sitä kautta tunnistamaan parempi vaihtoehto eri tilanteisiin.

Niskala ja Palmuaro (2023, s. 74) esittävät kestävyys selvityksen laatimisprosessi käytännössä kuvion 7. mukaisena mallina. He jakavat kestävyys selvityksen eli kestävyysraportin karkeasti viiteen päävaiheeseen, jotka esitetään kuviossa.

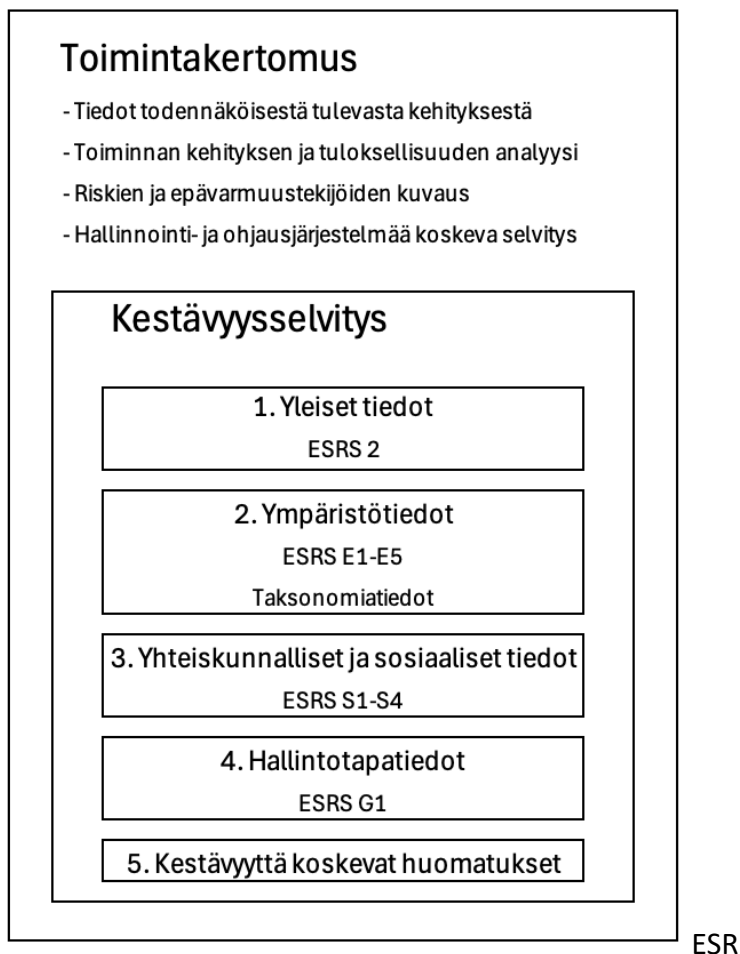
Kuvio 7. Kestävyysraportin laatimisprosessi (Niskala ja Palmuaro, 2023).

Kuviossa seitsemän esitetyn mallin mukaan kestävyysraportin laatiminen perustuu olennaisuusanalyysiin, jossa kartoitetaan yrityksen tärkeimmät kestävyysaiheet, -vaikutukset, -riskit ja -mahdollisuudet. Tämä analyysi huomioi yrityksen toimialan, arvoketjun ja toimintaympäristön erityispiirteet. Ensimmäisessä laatimiskerrassa suoritetaan eroanalyysi, jossa selvitetään, miten yrityksen nykyiset tiedot ja prosessit vastaavat ESRS-standardien vaatimuksia. Samalla määritellään puuttuvat tiedot ja toimenpiteet niiden keräämiseksi. Tietojen keruu on työläin vaihe, sillä vaatimukset ulottuvat syvälle arvoketjun tasolle. Tämä vaihe edellyttää selkeitä vastuunjakoja ja järjestelmällisiä prosesseja laadun varmistamiseksi. Eroanalyysin ja tietojen keruun pohjalta voidaan luoda ESRS-raportointimanuaali, jossa dokumentoidaan tiedot, prosessit ja kontrollit. Raportointi edellyttää eri toimintojen tiivistä yhteistyötä, ja vastuut tulee jakaa selkeästi. Lopuksi laaditaan määrämuotoinen kestävyys selvitys, joka tarjoaa kokonaiskuvan yrityksen olennaisista kestävyysvaikutuksista ja -toimenpiteistä, varmistaen CSRD:n mukaisen raportointilaadun (Niskala & Palmuaro, 2023, s. 75).

Niskalan ja Palmuaron (2023) sekä Hristovin ja Searcyn (2024) mallit tarjoavat erilaisia lähestymistapoja CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin käyttöönottoon. Hristovin ja Searcyn malli painottaa strategisen suunnittelun ja sidosryhmien odotusten integrointia SBSC:n avulla sekä raportoinnin laajaa käytännön sovellettavuutta. Niskalan ja Palmuaron malli keskittyy kevyempään lähestymistapaan ja järjestelmälliseen tietojen keruuseen, mikä varmistaa vaatimustenmukaisuuden ja raportointilaadun. Yritykselle, jolla ei ole aikaisempaa kokemusta kestävyysraportoinnista tai resurssit ovat erittäin rajalliset, sopivampi malli lienee Niskalan ja Palmuaron malli sen resurssikeveyden ja käytännönläheisyyden ansiosta, mikä tukee tehokasta käyttöönottoa ja varmistaa laadunvalvonnan. Hristovin ja Searcyn malliin siirtyminen myöhemmin saattaa olla hyödyllistä, jotta ESG-tekijöitä saadaan laadukkaammin integroitua strategiaan ja päätöksentekoon.

2.2.2 Kestävyysraportin rakenne ja sisältö

Tässä alaluvussa esitellään CSRD:n mukaisen kestävyysraportin rakenne, sillä sen sisältö ja rakenne on säännelty tarkasti. CSRD:n (EU 2022/2464) mukaan ESRS (EU 2023/2772) määrittelee raportin rakenteen ja sisällön. PwC (2024) on tulkinnut ESRS:ää rakenteen osalta kuvion kahdeksan mukaisesti.

Kuvio 8. Kestävyys selvityksen rakenne (PwC, 2024).

Kuviosta kahdeksan ilmenee, että yritysten on sisällytettävä kestävyystiedot hallituksen toimintakertomukseen omana osionaan, jonka nimi on kestävyys selvitys. ESRS-standardit määrittelevät kestävyyslausuman rakenteen seuraaviin osioihin ja järjestykseen. Lisäksi kestävyys selvityksen rakenne perustuu neljään pääpilariin, jotka koskevat sekä yleisiä tietoja (ESRS 2) että aihekohtaisia standardeja, kuten E, S ja G luokkien standardit. ESRS 1 ohjeistaa, miten kestävyystiedot tulee valmistella, mukaan lukien keskeisten käsitteiden määritelmät (PwC, 2024).

Kuitenkin, ESRS-standardeissa eikä Niskalan ja Palmuaron teoksessa (EU 2023/2772; 2023, s. 60) ole mainintaa kohdasta viisi, eli kestävyyttä koskevista huomautuksista. PwC:n (2024) tekstistä ilmeneekin, että kohta viisi on PwC:n itse lisäämä osio, tuomaan

selkeyttä ja helpottamaan tärkeimmän tiedon tulkintaa lukijalle. Kohdan viisi käyttö on siis täysin raportoivan yrityksen harkinnanvaraista.

Niskala ja Palmuaro (2023) sekä Vaessen ja muut (2024) täydentävät; Kestävyysselvitys kokonaisuudessaan tulee esittää omana erillisenä kokonaisuutenaan, eli mahdolliset ESRS:n ulkopuoliset kestävyystiedot tulee esittää selvästi erillään. Yhtiön toimitusjohtaja ja hallitus allekirjoittavat toimintakertomuksen, eli siten myös siihen sisältyvän kestävysselvityksen eli kestävyysraportin. Tietojen tulee olla niin, että ne ovat selkeästi luettavissa ja ymmärrettävissä niin ihmiselle kuin koneelle. Eli, tiedot tulee merkitä tunnisteilla (XHTML), jotta konelukuohjelma osaa tunnistaa ja erotella ne.

Vaessenin ja muiden (2024) mukaan esitettävän tiedon laadulliset ominaisuudet ovat hyväksyttävällä tasolla, jos tieto on olennaista, ja että se antaa totuudenmukaisen, neutraalin ja tarkan kuvan raportoitavasta asiasta. Lisäksi, tiedon tulee olla vertailukelpoista aiempiin raportteihin ja muihin yrityksiin, sekä varmennettavissa riippumattoman tarkastajan toimesta, ja selkeästi että ytimekkäästi esitetty.

Kuviossa kahdeksan ilmenee niin kestävysselvityksen sijainti, rakenne ja sisältö. Sisältö muodostuu siis ESRS-standardeista, joita käsitellään seuraavissa alaluvuissa tarkemmin.

2.2.3 ESRS 1

Kuviossa neljä esitellyn ESRS-standardiston rakenteen pohjalta tässä alaluvussa keskitytään standardiston ensimmäiseen osaan, eli ESRS 1 -standardiin, joka käsittelee yleisiä vaatimuksia.

ESRS 1, eli yleiset vaatimukset, määrittää kestävysselvityksen laatimisen ja esittämisen perustavanlaatuiset käsitteet ja periaatteet (Vaessen ja muut, 2024). Tarkemmin, se siis määrittelee yleiset vaatimukset kestävyystietojen laatimiselle ja esittämiselle CSRD:n mukaisesti. Se tarjoaa yrityksille vaatimukset kestävyteen liittyvien vaikutusten, riskien

ja mahdollisuuksien raportointiin. Samalla se varmistaa, että tiedot ovat olennaisia, vertailukelpoisia ja luotettavia. ESRS 1 korostaa olennaisuusanalyysien merkitystä, kestävyysintegroimista hallintoon ja strategiaan sekä koko arvoketjun huomioon ottamista raportoinnissa (EU 2023/2772; Torres, 2023).

ESRS 1 -standardin yleiset periaatteet koostuvat tiedolle asetetuista laatuvaatimuksista, kaksinkertaisen olennaisuuden periaatteesta, arvoketjun kestävyysvaikutusten huomioimisesta, raportoinnin aikahorisonteista, sekä due diligence -velvoitteesta kestävyysriskien ja vaikutusten hallinointiin (Niskala & Palmuaro, 2023, s. 68 - 69).

Olennaisin osa ESRS 1 -standardin sisällöstä on käsitelty jo tässä työssä kehysmallien, peruseriaatteiden ja käsitteiden avaamisen myötä.

2.2.4 ESRS 2

ESRS 2 Yleiset tiedot -standardi sisältää kattavat vähimmäistiedonantovaatimukset, jotka koskevat neljää raportoinnin osa-aluetta: hallinto, strategia, vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallinta, sekä mittarit ja tavoitteet (Vaessen ja muut, 2024). Näitä vaatimuksia sovelletaan kaikkiin CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin piirissä oleviin yrityksiin toimialoista riippumatta sekä kaikkiin kestävyysaiheisiin. (Niskala & Palmuaro, 2023, s. 93).

ESRS 2 sisältää myös laatimisperusteita koskevat tiedonantovaatimukset BP-1 ja BP2. BP-1 vaatimuksen mukaan yrityksen tulee kuvata, miten se laatii kestävyyselvityksensä, mukaan lukien konsolidoinnin laajuus, arvoketjun alkua- ja loppupään tiedot, sekä se, onko arkaluontoista, turvallisuusluokiteltuja tai kilpailuasemaa vaarantavia tietoja jätetty pois. BP-2 vaatimuksen mukaan raportissa tulee huomioida olosuhteet, jotka vaikuttavat tietojen esittämiseen, kuten poikkeamat ESRS 1:n aikaväleistä, arvoketjun arvioitujen tietojen käyttö, estimoinnissa käytetyt lähteet ja epävarmuudet, muutokset aiempiin raportointikausiin verrattuna, aiemmat raportointivirheet, tietojen esittäminen

viittauksina sekä siirtymäsäännösten käyttö (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

Standardissa asetetut vähimmäistiedonantovaatimukset yrityksen kestävyysraportille varmistavat, että yritykset raportoivat olennaisista kestävyysasioista, niiden hallinnasta sekä toimintaan kohdistuvista vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista. Tämä tarkoittaa, että hallinnon osalta yrityksen on kuvattava, miten sen hallinto-, johto- ja valvontaelimet vastaavat kestävyysasioista. Tietojen tulee sisältää elinten kokoonpano, osaaminen, päätöksenteko, seuranta ja suorituskyvyn sisällyttäminen kannustimiin. Strategian osalta yrityksen on esitettävä, miten sen strategia ja liiketoimintamalli huomioivat kestävyysasiat, sidosryhmien näkemykset sekä olennaisuusarvion tulokset. Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien (IRO) osalta yrityksen tulee kuvata prosessit, joilla se tunnistaa ja arvioi olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet. Yrityksen tulee myös raportoida toimintaperiaatteidensa keskeinen sisältö, soveltamisala, vastuuhenkilöt ja mahdolliset viittaukset ulkopuolisiin standardeihin. Lisäksi tulee antaa tiedot merkittävistä toiminta- ja pääomamenoista, suunnitelmista ja käytetyistä resursseista. Mittareiden ja tavoitteiden osalta yrityksen tulee esittää jokaiselle olennaiselle kestävyysasialle määritetyt mittarit ja tavoitteet. Tiedot sisältävät mittausten menetelmät, tavoitetasot, aikahorisontit ja tulokset suhteessa tavoitteisiin. Jos tavoitteita ei ole asetettu, yrityksen on perusteltava syyt ja kuvattava, miten se seuraa toimintojensa vaikuttavuutta. Näiden vähimmäisvaatimusten tavoitteena on tarjota selkeä ja kattava kuva yrityksen toimista kestävyysasioiden osalta sekä varmistaa raporttien vertailtavuus ja luotettavuus yritysten välillä (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024)

2.2.5 Aihekohtaiset ESRS-standardit

Tässä alaluvussa esitellään yksityiskohtaisemmin jo pintapuolin kuviossa 4 esitellyt aihekohtaiset, eli olennaisuusarvion mukaan valikoituvat ESRS-standardit. Näiden standardien sisältöjen tunteminen on olennaista, jotta raportoiva yhtiö osaa vastata

raportointivaateeseen, mutta myös, jotta tässä tutkimuksessa suoritettavat tutkimusmenetelmät ovat perusteltavissa.

Aihekohtaisten ESRS-standardien rakenne koostuu kolmesta kestävyiden peruspilarista, ympäristöstä, sosiaalisesta ja hallinnollisesta (ESG) näkökulmasta. Ympäristö sisältää E1 – E5 standardit, sosiaalinen S1 – S4 standardit ja hallinnollinen G1 standardit, eli 10 standardia yhteensä (Niskala & Palmuaro, 2023; PwC, 2024; Vaessen ja muut, 2024). Nämä standardit sisältävät vielä ala-aiheita, jotka esitellään liitteessä 1.

E1 ilmasto käsittelee ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyviä vaikutuksia, riskejä, mahdollisuuksia sekä niihin liittyviä periaatteita, toimia, resursseja, tavoitteita ja mittareita. Yrityksen on esitettävä siirtymäsuunnitelmansa Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien toimet ja resurssit kasvihuonepäästöjen vähennysten toteuttamiseen. Päästöt raportoidaan GHG-protokollan mukaisesti scope 1, scope 2 ja scope 3-luokissa, ja laskennan tueksi laaditaan inventaario olennaisten päästöluokkien määrittelemiseksi, joka päivitetään vähintään kolmen vuoden välein. Lisäksi päästöt ilmoitetaan bruttopäästöinä, ja mahdolliset päästöhyvitykset eritellään. Standardi velvoittaa tarkastelemaan energiankulutusta, ilmastonmuutoksen aiheuttamia siirtymä- ja fyysisiä riskejä sekä niiden taloudellisia vaikutuksia, hyödyntäen ilmastotieteeseen perustuvia skenaarioita liiketoimintamallin resilienssin arvioinnissa. Tiedonantovaatimusten tulee olla johdonmukaisia tilinpäätöksen kanssa ja kuvastaa ilmastonmuutoksen vaikutuksia yrityksen tulokseen ja taloudelliseen asemaan (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

E2 Ympäristön pilaantuminen -standardi käsittelee ympäristön pilaantumista, mukaan lukien ilmaan, veteen ja maaperään kohdistuvat päästöt sekä haitallisten ja erittäin haitallisten aineiden käytön vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet. Päästöjen määrittely pohjautuu teollisuuden päästädirektiivin ja epäpuhtauksien sääntelyyn, ja haitalliset aineet määritellään kemikaaliasetuksen mukaisesti. Tiedonantovelvoitteet koskevat yrityksen omistuksessa ja operatiivisessa määräysvallassa olevia yksiköitä, ja niiden tulee

kattaa myös arvoketjun alku- ja loppupään toimijat. Yritysten on raportoitava pilaantumiseen ja haitallisten aineiden käyttöön liittyvien riskien ja mahdollisuuksien ennakoitua taloudelliset vaikutukset, varmistaen, että tiedot ovat yhdenmukaisia tilinpäätöksen kanssa (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

E3 Vesivarat ja merten luonnonvarat -standardi käsittelee vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja suojelua, keskittyen niiden vaikutusten, riippuvuuksien, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamiseen ja arviointiin. Vesistövaikutuksia tarkastellaan vesipuitedirektiivin ja EU:n kestävästä sinisen talouden suuntaviivojen pohjalta, erityisesti vesiriskialueilla. Yrityksen on huomioitava vesi yhteisenä resurssina ja tehtävä yhteistyötä arvoketjun toimijoiden kanssa sen turvaamiseksi. Lisäksi on arvioitava oman toiminnan ja arvoketjun vaikutuksia meriin ja niiden luonnonvaroihin sekä edistettävä niiden kestävästä käyttöä. Yrityksen tulee raportoida näihin liittyvien riskien ja mahdollisuuksien taloudellisista vaikutuksista, varmistaen tietojen johdonmukaisuuden tilinpäätöksen kanssa (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

E4 Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit -standardi keskittyy biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien vaikutusten ja riippuvuuksien huomioimiseen koko arvoketjussa sekä niihin liittyvien riskien ja mahdollisuuksien tunnistamiseen. Yrityksen tulee tunnistaa toimipaikat, tuotteet, palvelut ja toimitusketjun osat, jotka ovat keskeisiä luonnon monimuotoisuuden kannalta, erityisesti herkillä alueilla. Lisäksi yrityksen on kuvattava siirtymäsuunnitelma strategian ja liiketoimintamallin yhteensopivuudesta EU:n biodiversiteettistrategian ja muiden tavoitteiden kanssa, sekä toimintaperiaatteet ja toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden suojaamiseksi. Raportoinnissa tulee huomioida biologisen monimuotoisuuden muutoksia kuvaavat vaikutusmittarit sekä riskien ja mahdollisuuksien taloudelliset vaikutukset, jotka tulee esittää johdonmukaisesti tilinpäätöksen kanssa (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous -standardi käsittelee resurssien käytön ja kiertotalouden vaikutusten ja riippuvuuksien tunnistamista sekä niistä aiheutuvien riskien ja mahdollisuuksien arviointia. Keskeisiä aloja ovat EU:n kiertotaloussuunnitelman mukaiset sektorit, kuten muovit, tekstiilit, elektroniikkaromu, elintarvikkeet, pakkaukset ja rakennukset. Resurssien tarkastelu pohjautuu materiaalivirtoihin: sisäänvirtaus kattaa valmistuksessa ja pakkauksessa käytetyt uusiutumattomat, uusiutuvat ja kierrätetyt materiaalit, kun taas ulosvirtaus viittaa tuotteiden, palveluiden ja jätteiden kautta poistuneisiin materiaaleihin. Jätteet tulee raportoida jätehierarkian mukaisesti, eriteltynä tavanomaisiin ja vaarallisiin jätteisiin. Yrityksen on myös raportoitava resurssien käytön ja kiertotalouden taloudellisista vaikutuksista ja varmistettava, että tiedot ovat yhdenmukaisia tilinpäätöksen kanssa (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

S1 Oma työvoima -standardi käsittelee yrityksen omaa työvoimaa, joka kattaa työsuhteiset työntekijät ja ulkopuolisen työvoiman, kuten vuokratyöntekijät. Keskeisiä teemoja ovat työolot, yhdenvertaisuus, työhön liittyvät oikeudet ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen YK:n ja OECD:n periaatteiden mukaisesti. Yrityksen on raportoitava työvoimansa rakenne, muutokset ja jakauma sekä kiinnitettävä erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden suojelemiseen. Raportoinnin tulee käsitellä sekä työvoimaan kohdistuvia haitallisia että myönteisiä vaikutuksia, korostaen työvoimaa yrityksen voimavarana. Lisäksi standardi sisältää mittareita työvoiman kestävyteen liittyvien vaikutusten arviointiin (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

S2, S3 ja S4 eli muut sosiaalisen vastuun raportointistandardit käsittelevät yrityksen sosiaalisen vastuun vaikutuksia arvoketjun toimijoihin, yhteisöihin sekä kuluttajiin ja loppukäyttäjiin. Ne painottavat huolellisuusvelvoiteprosessia, ihmisoikeussitoumusten noudattamista sekä haitallisten vaikutusten tunnistamista, estämistä, lieventämistä ja korjaamista. ESRS S2 keskittyy työoloihin, yhdenvertaisuuteen ja työhön liittyviin oikeuksiin arvoketjun työntekijöiden osalta, kun taas ESRS S3 tarkastelee yhteisöjen

taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia oikeuksia sekä alkuperäiskansojen erityisoikeuksia. ESRS S4 puolestaan kattaa kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät vaikutukset, kuten turvallisuuden ja sosiaalisen osallisuuden. Standardit ohjaavat toimintaperiaatteiden, toimenpiteiden ja resurssien hallintaa näiden vaikutusten vastuullisessa käsittelyssä (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

G1 Liiketoiminnan harjoittaminen -standardi keskittyy eettisten liiketoimintaperiaatteiden täytäntöönpanoon ja valvontaan, erityisesti korruption ja lahjonnan vastaisten toimintatapojen, koulutukseen ja liiketoimintasuhteiden hallinnan osalta. Se sisältää vastuulliset hankintakäytännöt, ilmoituskanavien ja ilmoittajien suojan käytön sekä maksuaikakäytäntöjen noudattamisen, erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille suoritettavien maksujen viivästymisen ehkäisemiseksi (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

Edellä esitellyt aihekohtaiset ESRS-standardit sisältävät jokainen 4–17 ala-aihetta. Jokainen ala-aihe sisältää omat ala-ala-aiheet, jotka muodostavat yhteensä noin 1200 raportoitavaa datapistettä. Yrityskohtaisesti raportoitavat aiheet valikoituvat DMA:n perusteella (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024). Näin ollen raportoinnin laajuus voi vaihdella merkittävästi yrityksen tilanteen ja toimialan mukaan, mikä asettaa vaatimuksia valmistautumiselle ja sisäisille prosesseille. Näiden vaatimusten täyttäminen ei ole ongelmaton. Käyttöönottoon liittyy useita haasteita, joita aikaisempi kirjallisuus on tunnistanut. Lainsäädännön tuoreuden vuoksi käytännön kokemuksia ja aihetta käsittelevää kirjallisuutta on kuitenkin vielä rajallisesti.

2.2.6 Käyttöönoton haasteet

Haasteita CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin käyttöönotossa on todennut muun muassa Baumüller ja Sopp (2021) jo alustavien direktiivinluonnosten perusteella. Heidän mukaansa EU:n ehdotukset aiheuttavat huomattavia haasteita ja kustannuksia käytännössä. Myös Nielsen (2023) ja Mezzanotte (2023) ovat huomanneet mahdollisia

haasteita liittyen CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin käyttöönottoon, erityisesti liittyen tiukkoihin laissa säädettyihin vaatimuksiin. Kuzmanova ja Dimanova (2024) tunnistivat haasteita ja mahdollisuuksia tutkimuksessaan, joista he nostivat muun muassa myös CSRD:n vaatimustenmukaisuuden aiheuttamat kustannukset, mutta myös hallinnollisen taakan. Hristov ja Searcy (2024) totesivat haasteita liittyvän myös CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin käyttöönoton vaativan muutoksen ajamisessa yrityksissä. Heidän mukaansa yritysten tulee luoda kestävyyskeskeinen kulttuurillinen muutos organisaatiossaan ja sen päätöksentekoaikavälissä. Kosi ja Relard (2024) painottavat haasteiden saattavan olevan suurimpia yrityksille, joilla ei ole aikaisempaa kokemusta kestävyysraportoinnista.

Baumüller ja Sopp (2021) odottivat tyypillisemmiksi käyttöönoton haasteiksi entistä haastavamman toimintaympäristön, niin kasvavien raportointivaateiden kuin kasvavan kysynnän kestävyystiedoille yritysten sidosryhmiltä, kuten asiakkailta ja yhteistyökumppaneilta. Heidän mukaansa tämän myötä yritysten tulee kehittää uusia prosesseja ja raportointijärjestelmiä – sekä muuttaa tapaa, miten yritys johtaa toimintaansa. He kehottavat yrityksiä seuraamaan tästä kertyviä kustannuksia ja vertaamaan näitä tästä mahdollisesti johtuviin liiketoiminnallisiin hyötyihin.

Nielsenin (2023) mukaan CSRD tarjoaa mahdollisuuksia ja haasteita. Haasteiksi hän esittää sisäisen osaamistarpeen uuden edessä, sekä mahdollisen muutoksen vastustamisen organisaatiossa. CSRD:n mukainen kestävyysraportointi vaatii erityistä asiantuntemusta ja organisaatioiden muutosten hallinta on yleinen haaste. Nämä voivat vaikeuttaa raportoinnin aloittamista (Nielsen, 2023). Mezzanotten (2023) tutkimus on tunnistanut samoja piirteitä kuin Nielsen, sekä näiden lisäksi nostaa esille sidosryhmien sitouttamisen ja siihen liittyvät oikeudelliset riskit, tietojen laadun ja saatavuuden, monimutkaisen raportointiprosessin sekä kustannus ja resurssivaatimukset. Hänen mukaansa yritykset tarvitsevat uudenlaista osaamista ja resursseja vastataksaan raportointivaateisiin, sekä tarkkuutta ja johdonmukaisuutta kaksoisolennaisuusanalyysin sekä raportoinnin toteuttamisessa.

Kuzmanova ja Dimanova (2024), Hristov ja Searcy (2024) sekä Kosi ja Relard (2024) ovat tuloksineen pitkälti linjassa yllä mainittujen käyttöönottoon liittyvien haasteiden kanssa. Aikaisempi kirjallisuus on siis tunnistanut erilaisia haasteita CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin käyttöönotossa, joista tyypillisimpiä lienee olevan uusien prosessien ja raportointijärjestelmien perustaminen, sisäinen osaaminen, kustannukset ja resurssitarve sekä CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin aiheuttama tarve muutosjohtamiselle. Myös mahdollisuuksia liiketoiminnan kehittämiseksi on tunnistettu. Seuraavassa luvussa perehdytään tarkemmin kestävyysraportoinnin vaikutuksista yritysten toimintaan.

2.3 Kestävyysraportoinnin vaikutukset liiketoimintaan

Kirjallisuuden perusteella CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin käyttöönotto yrityksissä, etenkin sellaisissa, joilla ei ole aikaisempaa kokemusta kestävyysraportoinnista, voi aiheuttaa suuria haasteita, mutta tarjoaa myös mahdollisuuksia. Tiedetään myös, että jotta asioita voi johtaa, niitä on mitattava. CSRD:n käyttöönoton myötä yritykset, jotka eivät ole ennen suorittaneet kestävyysraportointia, tulevat mittaamaan ja raportoimaan lukuisia uusia asioita. Tämä luku perehtyy tarkemmin kestävyysraportoinnin mahdollisista vaikutuksista yritysten toimintaan, jo ajalta ennen CSRD:tä mutta myös sen jälkeen. Vaikutuksia yritysten toimintaan tarkastellaan laajasti, jokaisesta saatavilla olevasta näkökulmasta. Luku tarjoaa aikaisempia, osittain sovellettavia, tuloksia ja odotuksia tutkimuksen toiselle tutkimuskysymykselle; *Millaisia vaikutuksia kestävyysraportoinnilla voi olla autoalan suuryrityksen liiketoimintaan?*

2.3.1 Taloudelliset vaikutukset

Kestävyysraportointi voi vaikuttaa yrityksen taloudelliseen suorituskykyyn useilla tavoilla. Ensinnäkin se auttaa välttämään sääntelyn noudattamatta jättämisestä aiheutuvia kustannuksia, kuten sakkoja, oikeudenkäyntikuluja, lisätarkastuksia, tuottavuuden menetyksiä ja jopa toiminnan keskeytyksiä. Samalla se voi lisätä liikevaihtoa parantuneen yritysmaineen ja asiakasluottamuksen kautta sekä vähentää kustannuksia resurssien tehokkaamman käytön, prosessi- ja tuoteparannusten sekä sakkojen välttämisen avulla (Elkington ja muut, 2014; Goss & Roberts, 2011).

Kestävyysraportointi voi myös parantaa pääoman saantia ja vähentää liiketoimintariskejä. Vastuullisesti toimivat yritykset voivat houkutella sijoittajia ja asiakkaita, jotka suosivat läpinäkyviä ja kestävyteen sitoutuneita organisaatioita. Tämä voi alentaa pääoman kustannuksia, lisätä sijoittajien luottamusta ja parantaa rahoituksen saatavuutta. Lisäksi vastuullisuutta korostavat yritykset voivat raportoida korkeampia kannattavuusmittareita, kuten ROA ja ROE, pitkällä aikavälillä. Kestävyysstrategioiden käyttöönottoon liittyy kuitenkin usein alkuinvestointeja ja hallinnollista taakkaa, jotka on otettava huomioon (Eccles ja muut, 2014; Ershadi ja muut, 2024; Lo & Sheu, 2007; Orlitsky ja muut, 2003).

Yrityksen maine, asiakasuskollisuus ja kilpailukyky voivat vahvistua, kun yritys vastaa sidosryhmien sosiaalisiin ja ympäristöodotuksiin. Erityisesti vähittäiskaupan alalla yritysvastuun integrointi liiketoimintaan voi lisätä asiakasuskollisuutta, parantaa mainetta ja vaikuttaa suoraan myyntiin. Toisaalta vastuullisuusstrategioiden toteuttaminen voi johtaa korkeampiin operatiivisiin kustannuksiin, eikä taloudellinen hyöty ole aina yksiselitteinen (Buallay, 2022; Kumar & Singh, 2021).

Toimialojen välillä on havaittu merkittäviä eroja kestävyysraportoinnin taloudellisissa vaikutuksissa. Valmistavan teollisuuden yrityksillä raportointi on yhteydessä positiivisiin vaikutuksiin taloudellisessa, operatiivisessa ja markkinasuorituskyvyssä, erityisesti resurssien käytön tehokkuuden ja ympäristöriskien hallinnan ansiosta. Sen sijaan pankkisektorilla raportoinnin on havaittu lisäävän kustannuksia ilman vastaavaa hyötyä.

Vähittäiskaupan alalla ESG-raportointi on yhdistetty korkeampaan oman pääoman tuottoon, sijoitetun pääoman tuottoon ja markkina-arvoon. Tämä viittaa siihen, että raportoinnin vaikutukset vaihtelevat toimialan erityispiirteiden mukaan, ja kaikki toimialat eivät hyödy raportoinnista yhtä paljon (Buallay, 2020, 2022).

Raportoinnin hyödyt eivät myöskään jakaudu tasaisesti eri kokoisille yrityksille. Suuret ja vakiintuneet yritykset sekä ne, joilla on institutionaalisia sijoittajia tai jotka osallistuvat kestävyysraportoinnin laatupalkintoihin, näyttävät hyötyvän raportoinnista enemmän kuin pienet ja keskisuuret yritykset. Pienemmille yrityksille raportoinnin vaatimukset voivat muodostaa suhteellisesti suuremman haasteen, ja ne eivät välttämättä pysty hyödyntämään sen tuomia taloudellisia etuja tehokkaasti (Bändoi, 2021; Prashar, 2023).

Joidenkin tutkimusten mukaan kestävyysraportoinnin vaikutus voi myös olla neutraali. Esimerkiksi suurten portugalilaisten yritysten osalta ei havaittu tilastollisesti merkitsevää eroa taloudellisessa suorituskyvyssä raportointia tekevien ja sitä tekemättömien yritysten välillä. Tämä viittaa siihen, että sidosryhmät eivät välttämättä arvosta raportointia siinä määrin, että se tuottaisi taloudellista hyötyä, ainakaan lyhyellä aikavälillä (Monteiro ja muut, 2024).

2.3.2 Ei-taloudelliset vaikutukset

Kestävyysraportoinnilla voi olla monia ei-taloudellisia vaikutuksia, kuten yrityksen maineen vahvistuminen, sidosryhmäsuhteiden parantuminen ja organisaation legitimitetin lisääntyminen. Positiivinen kestävä kehityksen edistäminen voi vahvistaa yleisön hyväksyntää yrityksen toiminnalle, kun taas heikko hallinta tai sen puute voi johtaa mainehaittoihin ja heikentää luottamusta yritystä kohtaan (Elkington ja muut, 2014; Ershadi ja muut, 2024; Laan ja muut, 2008; Orlitsky ja muut, 2003). Sidosryhmät, kuten asiakkaat, työntekijät, sijoittajat ja kansalaisjärjestöt, seuraavat yhä tarkemmin yritysten vastuullisuustoimia, ja kestävyysraportointi tarjoaa välineen näiden odotusten

hallintaan ja luottamuksen rakentamiseen (Bändoi, 2021; Eccles ja muut, 2014; Prashar, 2023).

Kestävyysraportointi voi myös parantaa organisaation sisäistä toimintaa, kuten työntekijöiden sitoutumista, tyytyväisyyttä ja motivaatiota. Yritykset, jotka panostavat kestävyteen ja viestivät siitä läpinäkyvästi, voivat houkutella osaavaa työvoimaa, parantaa työilmapiiriä ja rakentaa vahvempaa organisaatiokulttuuria. Tällainen kulttuuri voi lisätä innovaatioita ja organisaation valmiuksia reagoida toimintaympäristön muutoksiin (Clark ja muut, 2015; Ershadi ja muut, 2024; Lo & Sheu, 2007; Orlitsky ja muut, 2003). Myös työntekijöiden lojaalisuus ja pysyvyys voivat lisääntyä vastuullisesti toimivissa yrityksissä (Buallay, 2022).

Raportointi voi tukea yrityksen asemaa yhteiskunnassa ja vahvistaa sen legitimizeettiä. Läpinäkyvyys ja aktiivinen sidosryhmävuorovaikutus voivat vähentää epävarmuutta sidosryhmien keskuudessa ja lisätä yrityksen hyväksyttävyyttä. Tämä voi olla erityisen tärkeää aloilla, jotka toimivat ympäristöllisesti tai sosiaalisesti herkissä konteksteissa. Kestävän kehityksen toimet voivat myös auttaa yritystä ennakoimaan sääntelyn muutoksia ja vähentämään regulaatoriskejä (Bändoi, 2021; Laan ja muut, 2008; Lo & Sheu, 2007; Prashar, 2023).

Kuitenkin, jos kestävyysraportointi koetaan epäuskottavaksi tai pelkästään imagon kiillottamiseksi, se voi aiheuttaa mainehaittoja ja vähentää sidosryhmien luottamusta. Epäaitona pidetty vastuullisuusviestintä voi heikentää asiakas- ja työntekijäsuhteita sekä hankaloittaa osaavan työvoiman ja rahoituksen saantia (Eccles ja muut, 2014; Kumar & Singh, 2021; Monteiro ja muut, 2024).

Eri toimialoilla raportoinnin vaikutukset vaihtelevat. Valmistavan teollisuuden yrityksissä vastuullisuusraportointi voi lisätä organisaation legitimizeettiä ja kilpailukykyä, kun taas pankkisektorilla vaikutukset voivat olla kaksijakoisia – raportointi voi lisätä läpinäkyvyyttä ja luottamusta, mutta myös kasvattaa regulaatiopaineita ja hallinnollista

taakkaa (Buallay, 2020). Vähittäiskaupan alalla vastuullisuusstrategiat voivat lisätä asiakastyytyvyyttä ja asiakasuskollisuutta sekä vahvistaa brändiä ja erottautumiskykyä. Kuitenkin epäuskottavaksi koettu vastuullisuus voi näilläkin toimialoilla aiheuttaa luottamuksen heikkenemistä (Buallay, 2022; Kumar & Singh, 2021).

Lisäksi raportointivelvoitteet voivat lisätä yritysten hallinnollista taakkaa ja johtaa tilanteeseen, jossa organisaatiot kokevat raportoinnin ”ylikuormitukseksi”. Tämä voi heikentää raportoinnin arvoa, erityisesti silloin, kun vaatimukset ylittävät yritysten resurssit tai kyvyn tuottaa merkityksellistä sisältöä (Bändoi, 2021; Prashar, 2023).

2.3.3 Yhteenveto vaikutuksista

Yhteenvetona aikaisemman kirjallisuuden perusteella voidaan todeta, että kestävyysraportoinnista on enemmän hyötyä kuin haittaa sekä taloudellisesti että ei-taloudellisesti, jos yritys päättää hyödyntää raportointia ja ottaa ESG-näkökulmat aktiivisesti huomioon päätöksenteossaan. Taloudelliset hyödyt liittyvät erityisesti yrityksen pääoman saatavuuden paranemiseen, kustannussäästöihin ja parempaan kilpailukykyyn, kun taas ei-taloudelliset hyödyt näkyvät muun muassa sidosryhmäsuhteiden vahvistumisena ja yrityksen maineen kehittymisenä. Vaikka raportointi voi lisätä yrityksen hallinnollista taakkaa ja vaatia merkittäviä resursseja, suurin osa tutkimuksista osoittaa, että sen tuottamat hyödyt ylittävät sen aiheuttamat kustannukset pitkällä aikavälillä.

Kuviosta yhdeksän ilmenee käsiteltyjen lähteiden kannat ESG- aiheiden raportoinnin taloudellisiin ja ei-taloudellisiin vaikutuksiin. Monen tutkimuksen mukaan ehto positiiviselle vaikutukselle on niin sanottu onnistuminen raportoinnissa, eli raportoinnin aito hyödyntäminen ja ESG-näkökulmien aktiivinen huomioon ottaminen päätöksenteossa ja strategiatyössä.

Positiivinen taloudellinen vaikutus	Negatiivinen taloudellinen vaikutus	Positiivinen ei-taloudellinen vaikutus	Negatiivinen ei-taloudellinen vaikutus	Lähde
Onnistuessa	Epäonnistuessa	Onnistuessa	Epäonnistuessa	Orlitzky ja muut, 2003
Pitkällä aikavälillä	Lyhyellä aikavälillä	Onnistuessa	Epäonnistuessa	Lo & Sheu, 2007
Onnistuessa	Epäonnistuessa	Onnistuessa	Epäonnistuessa	Laan ja muut, 2008
Onnistuessa	Epäonnistuessa	Ei tietoa	Ei tietoa	Goss & Roberts, 2011
Onnistuessa	Epäonnistuessa	Kyllä	Ei	Elkington ja muut, 2014
Kyllä	Lyhyellä aikavälillä	Onnistuessa	Epäonnistuessa	Eccles ja muut, 2014
Kyllä	Ei	Kyllä	Ei	Clark ja muut, 2015
Teollisuudessa	Pankkialalla	Kyllä	Ei	Buallay, 2020
Pitkällä aikavälillä	Lyhyellä aikavälillä	Onnistuessa	Epäonnistuessa	Bandoi ja muut, 2021
Yleensä	Harvoin	Onnistuessa	Epäonnistuessa	Kumar & Singh, 2021
Kyllä	Ei	Kyllä	Ei	Buallay, 2022
Suurille	Pienille	Onnistuessa	Epäonnistuessa	Prashar, 2023
Kyllä	Ei	Kyllä	Ei	Ershad ja muut, 2024
Ei	Ei	Kyllä	Kyllä	Monteiro ja muut, 2024

Kuvio 9. ESG- aiheiden raportoinnin vaikutukset.

Käsitellyn kirjallisuuden perusteella kestävyysraportointi voi merkittävästi parantaa yrityksen pääoman saatavuutta ja alenataa rahoituskustannuksia, sillä vastuullisesti toimivat yritykset nähdään sijoittajien ja luotonantajien keskuudessa vähemmän riskialttiina kohteina (Orlitzky ja muut, 2003; Eccles ja muut, 2012; Ershad ja muut, 2024). Lisäksi raportointi voi vähentää liiketoimintariskejä, kuten oikeudenkäyntikustannuksia ja sanktioita, koska se auttaa yrityksiä hallitsemaan paremmin ympäristö- ja sosiaalisia riskejä (Buallay, 2020; Bandoi ja muut, 2021).

Kestävyysraportoinnin ja kannattavuuden välillä on havaittu positiivinen yhteys, sillä resurssitehokkuus ja operatiivinen parantaminen voivat tuottaa suoria taloudellisia hyötyjä (Buallay, 2022; Clark ja muut, 2015). Samalla ESG-raportoinnin on todettu vahvistavan yrityksen osakekurssikehitystä ja markkina-arvoa, sillä läpinäkyvyys ja vastuullisuus voivat houkutella pitkäjänteisiä sijoittajia (Eccles ja muut, 2012; Ershad ja muut, 2024).

Kaikki yritykset eivät kuitenkaan hyödy kestävyysraportoinnista yhtä lailla. Erityisesti pienemmille yrityksille raportointikustannukset voivat muodostua merkittäväksi taloudelliseksi rasitteeksi, ja tietyillä toimialoilla, kuten pankkisektorilla, raportoinnin on havaittu jopa heikentävän yrityksen taloudellista suorituskykyä (Buallay, 2020; Monteiro ja muut, 2024). Joidenkin tutkimusten mukaan raportoinnin vaikutukset voivat olla neutraaleja, mikä viittaa siihen, että sen taloudellinen hyöty ei aina realisoidu lyhyellä aikavälillä (Monteiro ja muut, 2024).

Kestävyysraportoinnin yksi merkittävimmistä hyödyistä on yrityksen maineen parantuminen. Läpinäkyvä ja vastuullinen raportointi voi vahvistaa yrityksen legitimitettä ja luottamusta sidosryhmien keskuudessa, mikä voi tukea yrityksen pitkän aikavälin menestystä (Orlitzky ja muut, 2003; Ershad ja muut, 2024). Lisäksi raportointi voi edistää parempia sidosryhmäsuhteita ja vahvistaa asiakkaiden, työntekijöiden ja sijoittajien sitoutumista yritykseen (Bändoi ja muut, 2021; Buallay, 2022).

Työntekijöiden sitoutuminen ja tyytyväisyys voivat myös lisääntyä, sillä vastuullisuuteen panostavat yritykset houkuttelevat ja pitävät kiinni osaavasta työvoimasta tehokkaammin (Clark ja muut, 2015; Kumari ja Singh, 2022). Lisäksi raportointi voi toimia tehokkaana välineenä sääntelyyn sopeutumisessa, sillä se auttaa yrityksiä ennakoimaan ja noudattamaan muuttuvia sääntelyvaatimuksia (Buallay, 2020; Ershad ja muut, 2024).

Kestävyysraportoinnin haittoihin kuuluu se, että sidosryhmät voivat kokea raportoinnin epäaidoksi tai pelkäksi viherpesuksi, jos yrityksen toiminta ei vastaa raportoinnin sisältöä (Monteiro ja muut, 2024; Kumari ja Singh, 2022). Lisäksi raportoinnin lisääntyvä hallinnollinen taakka ja vaatimusten monimutkaistuminen voivat aiheuttaa yrityksille raportointiylikuormitusta ja heikentää sen tehokkuutta (Bändoi ja muut, 2021; Monteiro ja muut, 2024).

Yritysten tulisi integroida kestävyysraportointi osaksi strategista johtamista, jotta siitä saataisiin suurin mahdollinen hyöty. Sen tulisi olla enemmän kuin pelkkä lakisääteinen

velvoite – sen on oltava aidosti kytköksissä liiketoiminnan tavoitteisiin ja riskienhallintaan (Eccles ja muut, 2012; Buallay, 2022).

Sidosryhmäviestinnän merkitystä ei voi liikaa korostaa. Yritysten tulisi panostaa avoimeen ja jatkuvaan dialogiin sidosryhmiensä kanssa ja varmistaa, että raportointi vastaa heidän odotuksiaan (Bändoi ja muut, 2021; Ershad ja muut, 2024). Pelkkä raportointi ei riitä – sen laadulla on merkitystä. Raportoinnin tulisi olla selkeää, läpinäkyvää ja perustua mitattavissa oleviin tuloksiin, jotta se on uskottavaa ja hyödyllistä päätöksenteossa (Clark ja muut, 2015; Buallay, 2022).

Yritysten on tärkeää huomioida toimialakohtaiset erot ja arvioida, millaisia vaikutuksia kestävyysraportoinnilla voi olla juuri niiden liiketoimintaympäristössä. Toimialoilla, joilla ESG-tekijät ovat keskeisiä sidosryhmien päätöksenteossa, raportoinnin vaikutukset voivat olla suurempia kuin toimialoilla, joilla ympäristö- ja sosiaalikusymykset eivät ole yhtä kriittisiä (Buallay, 2020; Monteiro ja muut, 2024).

Yhteenvetona voidaan todeta, että kestävyysraportointi on tärkeä työkalu yrityksille, mutta sen hyödyt riippuvat siitä, kuinka hyvin se on integroitu liiketoimintaan ja kuinka avoimesti ja johdonmukaisesti yritys viestii vastuullisuudestaan.

Vaikka aikaisempi kirjallisuus viittaa laajasti siihen, että kestävyysraportoinnilla voi olla merkittäviä taloudellisia ja ei-taloudellisia hyötyjä yrityksille, erityisesti silloin kun se on osa strategista johtamista ja toteutettu laadukkaasti, on edelleen olemassa merkittävä tutkimusaukko. Aiempi tutkimus keskittyy usein yksittäisiin vaikutuksiin tai toimialoihin, eikä se vielä riittävästi käsittele käytännön implementointia tilanteessa, jossa kestävyysraportointi muuttuu pakolliseksi ja tiukasti säännellyksi osaksi yritysvastuun ohjausta, kuten nyt tapahtuu CSRD:n ja ESRS-standardien myötä.

Monet tutkimukset tarkastelevat vapaaehtoista tai ennen CSRD:tä julkaistua raportointia, jolloin yrityksillä on ollut enemmän liikkumavaraa raportoinnin laajuuden ja sisällön

suhteen. Onkin vielä epäselvää, miten yritykset käytännössä sopeutuvat uuteen sääntelykehikkoon, ja millaisia vaikutuksia CSRD:n mukaisella kestävyysraportoinnilla on liiketoimintaan erityisesti toimialoilla, joilla vastuullisuuskysymykset eivät aiemmin ole olleet keskiössä. Lisäksi kirjallisuudessa ei ole kattavasti käsitelty, miten suuri hallinnollinen muutos vaikuttaa suuriin yrityksiin, joille CSRD tuo aivan uusia raportointivelvoitteita.

Tämän tutkimuksen tarkoitus on osaltaan vastata näihin avoimiin kysymyksiin ja tuottaa uutta tietoa siitä, mitä vaaditaan, jotta autoalan suuryritys voi täyttää CSRD:n vaatimukset – ja samalla arvioida, millaisia vaikutuksia tämänkaltaisella sääntelyyn perustuvalla raportoinnilla on autoalan suuryrityksille. Tämä on tärkeää, sillä ymmärrys kestävyysraportoinnin implementoinnin käytännön haasteista ja mahdollisuuksista edistää sekä akateemista keskustelua että yritysten valmiuksia vastata uusiin vaatimuksiin.

3 Menetelmät ja aineisto

Tämän tutkimuksen empiirinen osa toteutettiin tapaustutkimuksena, jossa hyödynnettiin monimenetelmällistä lähestymistapaa, eli määrällistä että laadullista lähestymistapaa induktiivisen ja abduktiivisen päättelyn yhteydessä. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, kuinka kohdeyritys voi toteuttaa CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin ja mitä vaikutuksia sillä on liiketoimintaan. Tutkimuksen menetelminä käytettiin kaksoisolennaisuusanalyysiä (DMA) ja haastatteluja, jotka muodostivat tutkimuksen empiirisen perustan.

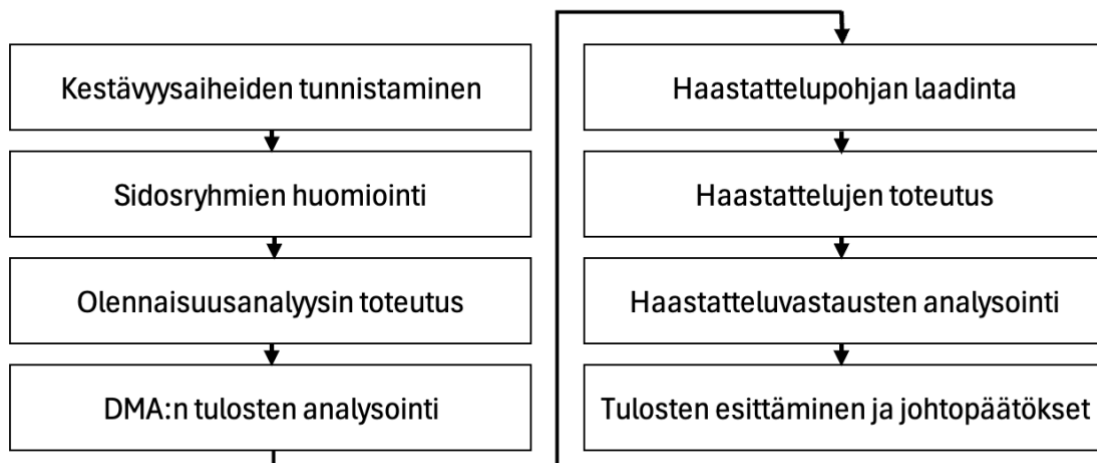
DMA oli tutkimuksen ensimmäinen vaihe, jossa tunnistettiin yritykselle olennaiset kestävyysaiheet ESRS-standardien mukaisesti. Tässä arvioitiin sekä yrityksen liiketoiminnan vaikutuksia ympäristöön ja sidosryhmiin että kestävyysaiheiden taloudellisia vaikutuksia yritykseen. DMA:n tulokset loivat pohjan tutkimuksen toiselle vaiheelle, jossa näitä olennaisia kestävyysaiheita tarkasteltiin yrityksen johdon ja asiantuntijoiden haastatteluiden avulla.

Haastattelut tarjosivat syvempää ymmärrystä siitä, miten kestävyysraportointi vaikuttaa kohdeyrityksen toimintaan. Haastatteluja toteutettiin kymmenen kappaletta, ja haastateltavat koostuivat kohdeyrityksen koko johtoryhmästä sekä kahdesta asiantuntijasta, joille yritys on tuttu. Haastattelurunko pohjautui DMA:n tuloksiin ja sisälsi monivalintakysymyksiä, että avoimia kysymyksiä. Näiden avulla selvitettiin vastaajien arvioita ja näkemyksiä eri kestävyysaiheiden mittaamisen, raportoimisen ja hallinnan vaikutuksista.

Tutkimuksen analyysivaiheessa yhdistettiin määrällisiä ja laadullisia menetelmiä. Monivalintakysymysten vastaukset analysoitiin tilastollisesti muun muassa hyödyntäen frekvenssijakaumia, kuumakartoitusta ja klusterointia. Avoimet vastaukset analysoitiin teemojen tunnistamisen avulla, jotta saatiin selville keskeiset näkemykset ja haasteet, jotka liittyvät kestävyysraportointiin yrityksessä.

Tutkimus noudatti abduktiivista ja induktiivista lähestymistapaa, jossa aineistoa kerättiin ja analysoitiin vaiheittain. Abduktiivinen lähestymistapa mahdollisti teorian ja empiirisen aineiston vuorovaikutuksen, jolloin analyysin avulla voitiin tehdä johtopäätöksiä CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin liiketoiminnallisista vaikutuksista yrityksessä (Okoli, 2022). Induktiivista lähestymistapaa käytettiin haastattelujen analyysissä, jossa yksittäisistä vastauksista muodostettiin laajempia havaintoja.

Kuviossa kymmenen esitetään tutkimuksen empiirisen osan tutkimusprosessi. Sen vasen puoli edustaa kaksoisolennaisuusanalyysin kokonaisuutta ja oikea puoli haastattelujen kokonaisuutta, ja täten ne yhdessä muodostavat tämän tutkimuksen empiirisen osan tutkimusprosessin. Seuraavissa alaluvuissa selostetaan yksityiskohtaisesti prosessin vaiheiden tarkemmat sisällöt ja vaiheet.

Kuvio 10. Empiirinen tutkimusprosessi.

3.1 Kaksoisolennaisuusanalyysi (DMA)

Tässä tutkimuksessa kaksoisolennaisuusanalyysi (DMA) on valittu ensimmäiseksi menetelmäksi vastaamaan TK1:een, koska se on olennainen osa CSRD:n mukaista kestävyysraportointia. DMA auttaa yritystä tunnistamaan ja arvioimaan

kestävyysvaikutuksia sekä taloudellisia vaikutuksia, jotka ovat merkityksellisiä niin yrityksen liiketoiminnan kuin sen sidosryhmien näkökulmasta. Analyysi perustuu ESRS-standardien mukaisiin arviointikriteereihin ja ohjeistuksiin, joita yritykset ovat velvollisia noudattamaan raportoinnissaan.

DMA:ta suorittaessa arvioitiin yhdessä ulkoisten konsulttien kanssa kohdeyrityksen kestävyysvaikutukset ja niiden olennaisuus liiketoiminnalle. Analyysissa hyödynnettiin kahta keskeistä näkökulmaa, eli vaikutusnäkökulma (Inside-Out), jossa arvioitiin miten yrityksen toiminta vaikuttaa ympäristöön, yhteiskuntaan ja sidosryhmiin, sekä taloudellinen näkökulma (Outside-In), jossa arvioitiin miten ympäristön ja yhteiskunnan muutokset vaikuttavat yritysten taloudelliseen suoriutumiskykyyn.

DMA-prosessi alkoi vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien kartoituksella, eli kestävyysaiheiden tunnistamisella ESRS1 AR.16:n mukaisesti. Kaikki olennaiset kestävyysaiheet kartoitettiin osa-osa-aihetasolle perustuen toimialakohtaisiin tutkimuksiin ja kansainvälisiin raportteihin, yrityksen sisäisiin arviointeihin sekä sidosryhmien näkemyksiin. Kestävyysvaikutusten tunnistamisessa hyödynnettiin yrityksen arvoketjun analyysiä, jossa tarkasteltiin sekä alkupään (hankinnat ja toimittajat) että loppupään (asiakkaat ja tuotteiden käyttö) vaikutuksia. Kartoituksessa arvioitiin myös kestävyysaiheisiin liittyvät riskit ja mahdollisuudet, jotka jaettiin lainsäädännöllisiin ja oikeudellisiin riskeihin, teknologian kehitykseen, markkinakysyntään ja asiakasvaatimuksiin, maine ja brändivaikutuksiin, fyysisiin riskeihin kuten ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, siirtymäriskeihin, kuten sääntelyn muutoksiin, resurssitehokkuuteen ja kiertotalousmahdollisuuksiin sekä rahoituksen saatavuuteen ja kustannuksiin.

DMA-prosessissa toisena oli sidosryhmien huomioiminen ja tiedonkeruu. Sidosryhmät huomioitiin arvioimalla henkilöstö- ja asiakaskyselyitä sekä alan raportteja. Sidosryhmien huomioiminen on keskeinen vaihe, koska sidosryhmät vaikuttavat kestävyysaiheiden olennaisuuteen. Kohdeyrityksen sidosryhmät jaettiin sisäisiin

sidosryhmiin, eli yrityksen johtoon ja henkilöstöön, sekä ulkoisiin sidosryhmiin, eli asiakkaisiin, järjestöihin, asiantuntijoihin ja toimialakohtaisiin raportteihin. Erillistä sidosryhmien kuulemistilaisuutta ei järjestetty, vaan käytössä oli jo aiemmin kerätty aineisto.

DMA-prosessin kolmantena osana oli olennaisuuden määrittely ja pisteytysmalli. DMA:ssa kestävyysaiheiden olennaisuus määritettiin ennalta määrätyllä asteikolla, joka perustuu EFRAG:in ohjeistukseen. Määrittelyssä oli mukana ulkoisia konsultteja ja arvot valittiin vaikutusta parhaiten kuvaavina, huomioiden kohdeyrityksen ja toimialan toimintaympäristö. Kestävyysaiheen katsottiin olevan olennainen, jos sen vaikutuksen tai taloudellisen olennaisuuden arvo ylitti tason 8 asteikolla 0–15. Tämä vaikutusten olennaisuus määritettiin arvioimalla vaikutusten laajuutta, vaikutusten voimakkuutta ja vaikutusten korjattavuutta. Eli laajuuden osalta esimerkiksi globaalit, alueelliset tai rajalliset vaikutuksen, kun taas voimakkuuden osalta esimerkiksi vähäinen, merkittävä tai kriittinen. Korjattavuuden osalta esim. helposti korjattavissa, pitkäaikainen vaikutus tai peruuttamaton vaikutus. Mahdollisten vaikutusten olennaisuus määritettiin seuraavilla kaavoilla:

$$Vakavuus = Mittakaava + Voimakkuus + Korjattavuus \quad (1)$$

$$Olennaisuuden arvo = Vakavuus * Todennäköisyys \quad (2)$$

Taloudellisen olennaisuuden arvioinnissa käytettiin vastaavaa pisteytysmallia, jossa huomioitiin taloudellisten vaikutusten suuruus suhteessa liikevaihtoon ja sen realisoitumisen todennäköisyys.

Olennaisuusarvioinnin tulokset käsiteltiin yrityksen sisäisessä arvioinnissa ja esiteltiin johdolle. Tulokset hyväksyttiin hallituksen kokouksessa, jonka jälkeen ne muodostivat perustan CSRD:N mukaiselle kestävyysraportoinnille. Tuloksia tarkastellaan ja päivitetään vuosittain, mutta laajempi analyysi tehdään vain, jos toimintaympäristössä

tapahtuu merkittäviä muutoksia, kuten uusi yrityskauppa, sääntelyn muutos tai markkinatilanteen muuttuminen.

3.2 Haastattelut

Tutkimuksen toisena menetelmänä käytettiin puolistrukturoituja haastatteluja, joiden tavoitteena oli vastata TK2:een, eli selvittää, miten CSRD:n mukainen kestävyysraportointi voi vaikuttaa kohdeyrityksen liiketoimintaan. Tarkemmin sanottuna, haastatteluiden avulla pyrittiin kartoittamaan, millaisia vaikutuksia syntyy uusien ja olemassa olevien tietojen systemaattisesta keräämisestä ja raportoisesta sekä mitkä aiheet ja ala-aiheet vaativat eniten huomiota.

Haastatteluihin osallistui kymmenen henkilöä, joista kahdeksan oli yrityksen johtoryhmän jäseniä, yksi toimi yrityksen financial controllerina ja yksi oli ulkoinen tilintarkastaja. Yrityksen johtoryhmässä on kahdeksan henkilöä, eli koko populaatio osallistui tutkimukseen. Haastattelut toteutettiin Microsoft Teams -puheluina, ja ne perustuivat ennalta laadittuun kyselylomakkeeseen, joka käytiin yhdessä läpi haastateltavan kanssa. Haastatteluun varattiin aikaa 60 minuuttia. Mikäli sessioon osallistui useampi haastateltava, he täyttivät vastauksensa lomakkeelle itsenäisesti haastattelun aikana. Jos haastatteluun osallistui vain yksi henkilö, vastaukset kirjasi haastattelija.

Ennen haastattelua osallistujille toimitettiin ennakkomateriaali, joka sisälsi johdannon CSRD-vaatimukseen ja aikatauluihin sekä DMA:n tulokset, joiden perusteella haastattelukysymykset oli muodostettu. Haastattelurunko pohjautui DMA:n tuloksiin, joissa tunnistettiin kohdeyritykselle olennaiset, eli raportoitavat ESRS-standardit. Haastattelulomake koostui 42 monivalintakysymyksestä, joissa käytettiin Osgoodin asteikkoa vaikutusten arviointiin, sekä kahdesta avoimesta kysymyksestä, joissa kartoitettiin haastateltavien näkemyksiä aiheen haittoihin ja hyötyihin.

Monivalintakysymykset rakentuivat siten, että jokainen olennaiseksi todettu ESRS-standardi esiteltiin haastattelussa aiheineen, ala-aiheineen ja ala-ala-aiheineen. Jokaisesta ala-aiheesta esitettiin yksi kysymys. Haastateltavilta kysyttiin heidän arviotaan ala-aiheen selvittämisen, mittaamisen ja raportoimisen vaikutuksista kohdeyrityksen liiketoimintaan. Jokaisen monivalintakysymyksen yhteydessä oli lisätietoja käsiteltävästä aiheesta, ja haastattelija tarjosi tarvittaessa lisäselvennyksiä. Haastattelulomakkeen rakennetta ohjasi myös haastateltavien aikaresurssit sekä kohdeyrityksen toive pitää haastattelut maksimipituudeltaan tunnissa. Haastateltavat kokivat maksimipituuden sopivana.

Haastatteluiden vastaukset analysoitiin sekä kvantitatiivisin että kvalitatiivisin menetelmin. Monivalintakysymysten osalta analyysissä käytettiin frekvenssijakaumia (absoluuttinen ja suhteellinen), lämpökartoitusta, histogrammeja, klusterointia kysymysten eli ala-aiheiden sekä vastaajien perusteella, keskiarvoja, keskihajontaa sekä vastausten vaihteluväliä (max-min). Avoimien kysymysten vastaukset analysoitiin temaattisesti, eli vastauksista etsittiin keskeisiä teemoja ja toistuvia näkemyksiä. Analyysin tulokset esitetään raportin tulososiossa taulukoituna ja visualisoituna, havainnollistaen eri aiheiden koettuja vaikutuksia kohdeyrityksen liiketoimintaan.

3.3 Kohdeyrityksen esittely

Tämä tutkimus on tehty tilaustyönä kohdeyritykselle, joka on   autoliike, joka on perustettu vuonna Yritys toimii yhtenä Suomen suurimmista autokaupan ketjuista ja tarjoaa kattavan valikoiman käytettyjä ajoneuvoja, keskittyen henkilö- ja pakettiautoihin. Yritys edustaa myös uusia merkkejä, Osana liiketoimintaa on myös merkki- että monimerkkihuollot. Liikevaihtoa tuottava liiketoiminta koostuu siis huollon ja automyynnin toiminnoista, joista jälkimmäinen jakautuu uusiin henkilö- ja pakettiautoihin, uusiin matkailuautoihin, käytettyihin henkilö- ja pakettiautoihin, käytettyihin matkailuajoneuvoihin ja käytettyihin muihin ajoneuvoihin, kuten moottoripyöriin, mönkijöihin, veneisiin ja muihin kulkuneuvoihin. Vuonna koko

yrittäjien liikevaihto oli 100 miljoonaa euroa, josta automyynti teki 100 miljoonaa euroa (100%) ja huolto 100 miljoonaa euroa (100%).

Kohdeyrityksellä on kirjoitushetkellä 100 toimipistettä ympäri Suomen, joista 100:sta on myös huolto. Yrityksen palveluihin kuuluvat ajoneuvojen myynti, osto ja vaihto, huolto- ja korjauspalvelut, rahoitusratkaisut, sekä tekniikkaturvat ja vakuutuspalvelut.

Yritys panostaa vahvasti asiakaskokemukseen ja laatuun, ja sen liiketoiminta perustuu pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin ja luottamukseen. Kohdeyritys tunnetaan myös siitä, että se pyrkii jatkuvasti kehittämään toimintaansa ja vastaamaan nykypäivän liiketoimintaympäristön haasteisiin. Tämä näkyy esimerkiksi digitaalisen palveluiden lisääntymisessä ja kestävä kehityksen periaatteiden huomioimisessa liiketoiminnassa. Yritys on päivittänyt brändinsä vuoden 2023 loppupuolella, ja yrityksen julkinen visio on "100" sekä missio on "100". Kohdeyrityksen päivitetty arvot "100". Niiden tarkoitus on ohjata yrityksen kaikkea toimintaa ja luoda vahva perusta, joka erottaa heidät kilpailusta ja auttaa yritystä saavuttamaan pitkäaikaisen menestyksen. Arvojen mukainen toiminta auttaa yrityksen mukaan rakentamaan "100". Juuri nämä arvot on valittu yrityksen toimesta, sillä "100".

CSRD:n (Corporate Sustainability Reporting Directive) myötä yrityksen tulee aloittaa kestävyysraportointi vuoden 2025 tilikaudelta ja julkaista ensimmäinen CSRD:n mukainen kestävyysraportti vuoden 2026 keväällä. Kestävä kehitys ja vastuullisuus ovat yhä keskeisempiä tekijöitä autokaupan alalla, ja kohdeyritys voi toimia esimerkkinä muille alan toimijoille integroidessaan kestävä kehityksen periaatteita strategiaansa. CSRD:n mukainen raportointi tarjoaa yritykselle mahdollisuuden kehittää läpinäkyvyyttä ja vastuullisuusviestintää sekä vahvistaa sidosryhmien luottamusta.

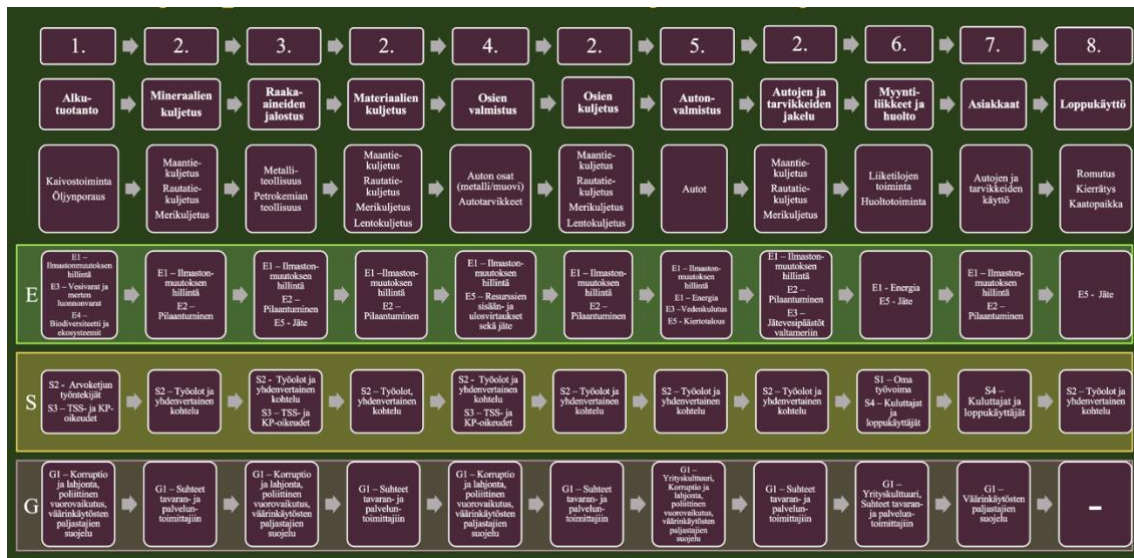
Tilanteeseen nähden, yrityksellä on erinomainen hetki tutkia, miten saavutetaan vaatimusten mukainen raportointi ja mitä mahdollisuuksia kestävyysraportointi saattaa tarjota kokonaisvaltaisesti liiketoiminnan kannalta.

4 Tulokset

Tässä luvussa esitetään tutkimuksen empiirisen osan tulokset. Luku on jaettu kolmeen alalukuun, sekä näiden alalukuihin. Ensimmäinen alaluku käsittelee DMA:n keskeisimpiä löydöksiä ja täten esittelee tulokset liittyen ensimmäiseen tutkimuskysymykseen (TK1). Toinen alaluku esittelee haastattelujen tulokset, niin tilastollisesti kuin temaattisesti. Haastattelujen tulokset liittyvät toiseen tutkimuskysymykseen (TK2). Lopuksi esitetään tulosten yhteenveto, jossa korostetaan tutkimuksen kannalta olennaisimmat tulokset ja sovelletaan niitä vastaamaan tutkimuksen molempiin tutkimuskysymyksiin.

4.1 Kaksoisolennaisuusanalyysin (DMA) keskeiset löydökset

DMA:ssa arvioitiin vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia kaikista ESRS:n mukaisista kestävyysaiheista. Nämä arvioitiin myös arvoketjun alkupäästä, omasta toiminnasta ja arvoketjun loppupäästä, joten arvoketjun määrittäminen oli olennaista. Arvoketju on kuvattu kuvassa 1.

Kuva 1. Kohdeyrityksen arvoketju.

Kuvasta yksi ilmenee, että kohdeyrityksen arvoketju koostuu kahdeksasta vaiheesta. Ne ovat alkutuotanto, mineraalien kuljetus, raaka-aineiden jalostus, materiaalien kuljetus, osien valmistus ja kuljetus, autonvalmistus, autojen ja tarvikkeiden jakelu, myyntiliikkeet ja huolto, asiakkaista sekä lopulta loppukäytöstä, kuten romutuksesta ja kierrätyksestä. Jokainen vaihe on linkitetty ESRS standardiin ympäristön (E), sosiaalisen vastuun (S) ja hallintotavan (G) kategorioissa. Ympäristötekijöitä ovat muun muassa ilmastomuutoksen hillintä, pilaantuminen, jätehuolto, luonnonvarojen käyttö ja merien suojelu. Sosiaaliset vaikutukset liittyvät työntekijöiden oikeuksiin, työoloihin, tasa-arvoon sekä kuluttajien asemaan. Hallinnollisia tekijöitä ovat esimerkiksi korruptio, poliittiset vaikutussuhteet, sekä toimitusketjun eettisyys. Arvoketju itsessään ei riitä määrittämään raportointivaadetta, eli olennaisuutta olennaisuusarvion (DMA) sisällä. Arvoketjua hyödynnettiin vaikutusten kartoituksessa, jonka tulokset esitetään alla.

Vaikutusten kartoituksessa arvioitiin ESRS1 AR.16. mukaisen listan mukaan, eli jokainen aihekohtainen standardi käsiteltiin ala-ala-aihe tasolla ja yrityskohtaisia aiheita ei lisätty, sillä listan mukaiset kestävyysaiheet nähtiin riittävänä. Tämän tutkimuksen tuloksissa esitetään kaksoisolennaisuusanalyysin osalta yksityiskohtaisesti vain ESRS E1 – Ilmastomuutos osion tulokset, sillä muiden yhdeksän osion (E2-E5, S1-S4 ja G1) tuloksien yksityiskohtainen esittäminen erillisinään ei toisi lisäarvoa tutkimukselle tai sen lukijalle.

Standardi	Vaikutus	Arvoketjun alkupää (x)	Arvoketjun loppupää (x)	Oma liiketoiminta (x)	Neg (x)	Pos (x)	Tosiasiallinen (x)	Mahdollinen (x)
ESRS E1	Ilmastomuutos							
Ilmastomuutokseen sopeutuminen (1)	Vaikutus 1			x		x	x	
Ilmastomuutokseen sopeutuminen (2)	Vaikutus 2	x	x		x		x	
Ilmastomuutoksen hillintä (1)	Vaikutus 3			x		x	x	
Ilmastomuutoksen hillintä (2)	Vaikutus 4	x	x			x		x
Ilmastomuutoksen hillintä (3)	Vaikutus 5		x	x	x			x
Energia (1)	Vaikutus 6			x		x	x	
Energia (2)	Vaikutus 7			x		x	x	
Energia (3)	Vaikutus 8	x			x		x	

Kuva 2. ESRS E1 vaikutusten arviointi.

Kuvassa kaksi esitetään ESRS E1 - Ilmastomuutos standardin alle valikoituneita vaikutuksia, sekä niiden paikkaa arvoketjulla, eli ovatko ne alkupäässä, loppupäässä vaiko oman liiketoiminnan alla. Tämän lisäksi määritettiin, onko vaikutus negatiivinen vai

positiivinen ja onko vaikutus tosiasiallinen eli varma, vaiko mahdollinen. Näiden lisäksi ihmisoikeusvaikutus oli arvioitavana, mutta kohdeyrityksen kohdalla sitä ei todettu minkään aiheen alla. Vaikutus 1 viittaa kohdeyrityksen ympäristövastuullisuuteen, jossa yhtiö ylittää lakisääteiset vaatimukset ja kannustaa vähäpäästöisiin valintoihin. Vaikutus 2 tuo esiin autoalan riippuvuuden luonnonvaroista ja sen herkkyyden ilmastonmuutokselle, erityisesti globaalien tuotantoketjujen kautta. Vaikutus 3 käsittelee sähkö- ja vähäpäästöisten autojen myynnin kasvun myönteistä vaikutusta ilmastoon. Vaikutus 4 muistuttaa alan suurista päästöistä ja sähköistymisen uusista ympäristökysymyksistä, kuten akkumetallien hankinnasta ja kierrätyksestä. Vaikutus 5 liittyy huoltotoimien päästöihin, erityisesti VOC- ja HFC-yhdisteisiin, joita tosin rajoitetaan sääntelyllä. Vaikutus 6 kuvaa yhtiön konkreettisia ilmastotekoja, kuten siirtymistä maalämpöön ja LED-valaistukseen. Vaikutus 7 korostaa aurinkosähkön käyttöä kiinteistöissä, joka mahdollistaa lähes päästöttömän toiminnan aurinkoisina päivinä. Vaikutus 8 nostaa esiin autojen valmistukseen kuluvan energiankäytön EU:ssa, mikä korostaa tuotantovaiheen kestävyysaasteita.

Standardi	Vaikutuksen olennaisuus					
	Mittakaava (0-5)	Laaja-alaisuus (0-5)	Korjaamaton luonne (0-5)	Todennäköisyys (1)	Vaikutuksen olennaisuus (0-15)	Vaikutuksen olennaisuuden perustelu
ESRS E1						
Ilmastonmuutoksen sopeutuminen (1)	4	4	0	1	8	Mittakaava on 4
Ilmastonmuutoksen sopeutuminen (2)	5	5	4	1	14	Mittakaava on 5
Ilmastonmuutoksen hillintä (1)	4	4	0	1	8	Mittakaava on 4
Ilmastonmuutoksen hillintä (2)	5	5	0	0,75	7,5	Mittakaava on 5
Ilmastonmuutoksen hillintä (3)	4	4	4	0,75	9	Mittakaava on 4
Energia (1)	4	4	0	1	8	Mittakaava on 4
Energia (2)	4	4	0	1	8	Mittakaava on 4
Energia (3)	5	5	4	1	14	Mittakaava on 5

Kuva 3. ESRS E1 Vaikutusten olennaisuus.

Kuva kolme on jatkoa edelliselle ja kuvastaa numeerista arviota vaikutusten olennaisuudesta. Siinä arvioitiin vaikutusten mittakaavaa, laaja-alaisuutta sekä korjaamattomuuden luonnetta asteikolla 0–5 ja todennäköisyyttä asteikolla 0,00–1,00. Näillä arvoilla saatiin laskettua vaikutuksen olennaisuus mittakaavan, laaja-alaisuuden ja korjaamattomuuden summasta, kertomalla se todennäköisyyden arvolla. Tosiasiallisen vaikutuksen todennäköisyys on luonnollisesti aina yksi, kun taas mahdollisen vaikutuksen todennäköisyyden tulee olla alle yksi. Tällöin vaikutusten olennaisuus

saadaan summaamalla mittakaava, laaja-alaisuus ja korjaamaton luonne, ja sitten kertomalla summa todennäköisyyden arvolla. Vaikutusten olennaisuuden perusteluissa nousevat esiin siis vaikutusten merkittävyys, laajuus, korjattavuus ja todennäköisyys. Useissa tapauksissa vaikutukset arvioitiin merkittäviksi tai laajamittaisiksi (mittakaava 4–5) ja levinneisyydeltään joko laajalle levinneiksi tai globaaleiksi (laaja-alaisuus 4–5). Korjattavuuden osalta vaihtelua oli: osa vaikutuksista nähtiin helposti korjattavina (arvo 0), kun taas toiset arvioitiin erittäin haastaviksi mutta pitkällä aikavälillä korjattaviksi (arvo 4). Todennäköisyysarviot olivat pääosin korkeat – useissa tapauksissa vaikutusten arvioitiin toteutuvan varmasti (arvo 1) tai todennäköisesti (arvo 0,75), mikä korostaa arvioitujen vaikutusten vakavuutta ja todennäköistä realisoitumista.

Standardi	Vaikutuksen aikajänteet		
	Lyhyt aikaväli (1 tilikausi)	Keskipitkä aikaväli (1-5 tilikautta)	Pitkä aikaväli (yli 5 tilikautta)
ESRS E1			
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (1)	x	x	x
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (2)	x	x	x
Ilmastonmuutoksen hillintä (1)	x	x	x
Ilmastonmuutoksen hillintä (2)	x	x	x
Ilmastonmuutoksen hillintä (3)	x	x	x
Energia (1)	x	x	x
Energia (2)	x	x	x
Energia (3)	x	x	x

Kuva 4. ESRS E1 Vaikutusten aikajänteet.

Kuva neljä on edelleen jatkoa edellisille, ja kuvastaa vaikutusten aikajänteitä. Aikahorisontteina käytettiin ESRS1 77. mukaisia aikahorisontteja, eli lyhyt aikaväli tarkoittaa raportointikautta eli tässä tapauksessa tilikautta, kun taas keskipitkä aikaväli tarkoittaa yhtä – viittä vuotta ja pitkä aikaväli tarkoittaa yli viittä vuotta. Kohdeyrityksen kohdalla jokainen vaikutus todettiin aikajänteeltään jokaiseen kohtaan.

Standardi	Riskit	Taloudellinen vaikutus (0-15)	Todennäköisyys (0-1)	Taloudellinen olennaisuus
ESRS E1				
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (1)	Riski 1	10	1	10
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (2)	Riski 2	12	1	12
Ilmastonmuutoksen hillintä (1)	Riski 3	13	1	13
Ilmastonmuutoksen hillintä (2)	Riski 4	13	1	13
Ilmastonmuutoksen hillintä (3)	Riski 5	13	1	13
Energia (1)	Riski 6	13	1	13
Energia (2)	Riski 7	13	1	13
Energia (3)	Riski 8	13	1	13

Kuva 5. ESRS E1 Taloudelliset vaikutukset ja niiden olennaisuus (osa 1/2).

Kuva viisi jatkaa edelleen ESRS E1 kaksoisolennaisuusarviota kohdeyritykselle ja kuvastaa riskien taloudellisia vaikutuksia ja todennäköisyyksiä. Vaikutus arvioidaan asteikolla 0–15. Taloudellinen olennaisuus riskille saadaan kertomalla vaikutus ja todennäköisyys. Tämän lisäksi arvioitiin taloudellinen vaikutus euroina riskikohtaisesti. Riski 1 viittaa ilmastonmuutoksen aiheuttamiin sääilmiöihin ja toimitusketjujen häiriöihin, jotka voivat heikentää liiketoiminnan jatkuvuutta ja aiheuttaa sääntely- tai mainehaittoja. Riski 2 käsittelee tiukentuvien ympäristömääräysten vaikutuksia autovalmistajiin ja koko arvoketjuun, mukaan lukien raaka-aineiden saatavuus. Riski 3 liittyy sähköautojen jälkimarkkinoihin, varaosien niukkuuteen ja jälleenmyyntiarvon epävarmuuteen, mikä voi vaikuttaa asiakas- ja rahoitussuhteisiin. Riski 4 korostaa ilmastovaikutusten hillinnän tärkeyttä liiketoimintamahdollisuuksien säilyttämiseksi sekä toimitusketjujen ja resurssien niukkuuden vaikutusta autojen saatavuuteen. Riski 5 käsittelee ympäristösääntelyn kustannusvaikutuksia, investointitarpeita ja kilpailun kiristymistä vastuullisuusnäkökulmasta. Riski 6 liittyy polttoaineiden ja sähkön hinnannousuun, mikä voi heikentää kannattavuutta. Riski 7 nostaa esiin aurinkovoiman sääriippuvuuden ja siitä aiheutuvat kustannusvaihtelut. Riski 8 puolestaan tarkastelee autonvalmistuksen energiantensiivisyyttä ja sen vaikutuksia toimitusvarmuuteen, hinnoitteluun ja varastonhallintaan, jos energian saatavuus heikkenee.

Standardi	Mahdollisuudet	Taloudellinen vaikutus (0-15)	Todennäköisyys (0-1)	Taloudellinen olennaisuus (0-15)
ESRS E1				
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (1)	Mahdollisuus 1	12	1	12
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (2)	Mahdollisuus 2	12	1	12
Ilmastonmuutoksen hillintä (1)	Mahdollisuus 3	12	1	12
Ilmastonmuutoksen hillintä (2)	Mahdollisuus 4	12	1	12
Ilmastonmuutoksen hillintä (3)	Mahdollisuus 5	12	1	12
Energia (1)	Mahdollisuus 6	12	1	12
Energia (2)	Mahdollisuus 7	12	1	12
Energia (3)	Mahdollisuus 8	12	1	12

Kuva 6. ESRS E1 taloudelliset vaikutukset ja niiden olennaisuus (osa 2/2).

Kuva kuusi esittää viimeisiä osia ESRS E1 kaksoisolennaisuusarvioista kohdeyritykselle. Se esittää mahdollisuuksien taloudellisia vaikutuksia ja todennäköisyyksiä. Samoin kuin riskien kohdalla, vaikutukset arvioitiin asteikolla 0–15 ja taloudellinen olennaisuus saatiin vaikutuksen ja todennäköisyyden tulosta. Mahdollisuus 1 viittaa siihen, että ilmastonmuutos pakottaa autoalan kehittämään ympäristöystävällisiä innovaatioita, ja edelläkävijä voi tuoda kilpailuetua. Mahdollisuus 2 korostaa sidosryhmäsuhteiden, kuten sijoittajien, vahvistumista vastuullisuuden myötä. Mahdollisuus 3 tuo esiin kuluttajien kasvavan kiinnostuksen sähkö- ja hybridautoihin, mikä tarjoaa tilaisuuden erottautua vastuullisena toimijana. Mahdollisuus 4 liittyy kohdeyrityksen mahdollisuuteen laajentaa liiketoimintaa ja vahvistaa mainetta panostamalla sähköautojen myyntiin. Mahdollisuus 5 käsittelee ympäristöystävällisten tuotteiden ja palveluiden maine- ja asiakashyötyjä sekä kestävä kehityksen strategista kilpailuetua. Mahdollisuus 6 korostaa investointeja energiatehokkuuteen, jotka voivat tuoda säästöjä ja parantaa mainetta. Mahdollisuus 7 liittyy uusiutuvan energian, kuten aurinkovoiman, käyttöön ja sen tuomaan maine- ja kilpailuetuun. Mahdollisuus 8 viittaa siihen, että jälleenmyyjät voivat erottautua tarjoamalla energiatehokkaita ratkaisuja, kehittää yhteistyötä valmistajien kanssa ja vahvistaa brändiään kestävyden edistäjänä.

Tekijä	Vaikutuksen olennaisuus	Taloudellinen olennaisuus
ESRS E1		
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (1)	8	11
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (2)	14	12
Ilmastonmuutoksen hillintä (1)	8	12,5
Ilmastonmuutoksen hillintä (2)	7,5	12,5
Ilmastonmuutoksen hillintä (3)	9	12,5
Energia (1)	8	12,5
Energia (2)	8	12,5
Energia (3)	14	12,5

Kuva 7. ESRS E1 vaikutusten ja taloudellisuuden olennaisuus.

Kuva seitsemän esittää ESRS E1 – Ilmastonmuutos standardin kaksoisolennaisuusarvion tulosta kohdeyritykselle. EFRAG:in ohjeistuksen mukaisesti, jos olennaisuuden arvo on kahdeksan tai enemmän vaikutuksien tai taloudellisen olennaisuuden puolella, on aihe todettava olennaiseksi. Kuvien 1–7 mukainen kaksoisolennaisuusarviointi suoritettiin jokaisen kymmenen aihekohtaisen ESRS-standardin mukaisesti, jolloin saatiin suoritettua kohdeyritykselle kaksoisolennaisuusanalyysi eli DMA. Sen tulokset kokonaisuudessaan esitetään alla.

Tekijä	Olennainen
ESRS E1	Kyllä
ESRS E2	Ei
ESRS E3	Ei
ESRS E4	Ei
ESRS E5	Kyllä
ESRS S1	Kyllä
ESRS S2	Ei
ESRS S3	Ei
ESRS S4	Kyllä
ESRS G1	Kyllä

Kuva 8. DMA:n tulokset.

Kuva kahdeksan esittää koko DMA prosessin tuloksia kohdeyritykselle. Viisi aihekohtaista ESRS-standardia sai arvioissa sellaiset arvot, että ne oli todettava olennaiseksi ja täten raportoitaviksi. Yhteensä kymmenen, eli kaikki, aihekohtaista ESRS-standardia oli arvioinnissa mukana, joten olennaiseksi todettiin 50 % aihekohtaisista standardeista. Raportoitavista datapisteistä kuitenkin noin 60 % kuuluu olennaiseksi todettuihin

aihekohtaisiin standardeihin. Näiden lisäksi ESRS 2 on kaikille pakollinen raportoitava aihe, joka sisältää 219 raportoitavaa datapistettä, jolloin raportoitavia datapisteitä kohdeyritykselle on yhteensä 812 kappaletta.

Kirjallisuudessa ei löydy aikaisempia vastaavanlaisia kaksoisolennaisuusanalyysyjä autokaupan alalta, eikä muiltakaan aloilta. Tällöin tässä tutkimuksessa esitelty DMA ja sen tulos toimivat ensimmäisenä akateemisessa kirjallisuudessa esiteltynä DMA:n tuloksena ja luo pohjaa niin akateemiselle keskustelulle, kuin myös käytännön sovelluksille kohdeyrityksen kanssa samankaltaisessa ympäristössä toimiville yrityksille.

4.2 Haastattelujen tulokset

Haastatteluissa johtoryhmältä ja kahdelta asiantuntijalta kysyttiin eri raportointiaiheiden ja niiden ala-aiheiden mahdollisia vaikutuksia kohdeyrityksen liiketoimintaan. 42 kysymystä oli monivalintoja Osgoodin asteikolla ja kaksi kysymystä olivat avoimia ja laajempia kysymyksiä. Tämän perusteella tässä alaluvussa esitellään ensin monivalintakysymysten tilastollisen analyysin tulokset, sitten avoimien kysymysten temaattisen analyysin tulokset, ja lopuksi yhteenveto näistä.

4.2.1 Tilastollinen analyysi

Alla olevassa kuviossa on esitetty haastateltavien vastaukset kysymyksiin, ja numerot edustavat kysymyksiä 1-42, kun taas aiheet ja ala-aiheet edustavat kysymyksiä vastaavia raportoitavia aiheita ESRS:ssä. Haastateltavia kuviossa edustaa kirjaimet A-J. Vastaukset asettuvat asteikolle 1–5 ja ne on värikoodattu vastauksen arvon mukaan. Vihreä edustaa positiivista (1–2) näkemystä, kun taas punainen negatiivista (4–5) ja harmaa neutraalia (3).

Aihe	Ala-aihe	Nro	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
E1	E1-1	1	2	3	2	1	3	2	4	2	2	2
E1	E1-2	2	2	3	2	2	3	2	4	2	2	3
E1	E1-3	3	3	3	2	1	3	2	4	2	2	3
E1	E1-4	4	3	3	4	2	3	1	3	2	2	3
E1	E1-5	5	2	2	2	1	1	2	2	2	1	2
E1	E1-6	6	4	3	3	2	2	2	3	2	3	3
E1	E1-7	7	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
E1	E1-8	8	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
E1	E1-9	9	1	2	3	2	3	2	3	3	2	3
E5	E5-1	10	3	3	1	1	2	2	2	2	2	3
E5	E5-2	11	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2
E5	E5-3	12	2	3	2	2	2	1	2	2	2	2
E5	E5-4	13	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3
E5	E5-5	14	3	2	3	2	2	2	3	2	2	2
S1	S1-1	15	2	2	2	1	2	2	2	2	3	2
S1	S1-2	16	2	3	1	1	2	1	2	2	2	3
S1	S1-3	17	2	2	2	2	1	1	2	2	2	3
S1	S1-4	18	2	2	2	2	1	1	3	2	1	2
S1	S1-5	19	2	2	2	2	2	1	3	2	2	2
S1	S1-6	20	2	2	2	4	1	1	2	2	3	2
S1	S1-7	21	3	3	3	3	1	2	3	3	3	3
S1	S1-8	22	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3
S1	S1-9	23	2	2	2	2	3	2	3	2	3	3
S1	S1-10	24	2	3	2	3	1	4	2	2	2	2
S1	S1-11	25	3	3	3	3	1	3	3	3	3	3
S1	S1-12	26	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3
S1	S1-13	27	1	2	1	2	1	2	2	2	1	2
S1	S1-14	28	2	3	2	2	2	2	3	2	3	3
S1	S1-15	29	2	3	2	3	3	2	3	2	2	3
S1	S1-16	30	3	2	3	2	5	4	2	2	3	2
S1	S1-17	31	3	3	3	4	2	2	3	2	3	3
S4	S4-1	32	2	2	2	1	1	2	2	2	1	2
S4	S4-2	33	2	2	2	1	2	2	2	2	2	3
S4	S4-3	34	3	2	2	2	1	2	2	2	1	2
S4	S4-4	35	3	2	2	2	3	2	2	2	2	3
S4	S4-5	36	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
G1	G1-1	37	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2
G1	G1-2	38	2	3	2	1	2	2	2	1	3	3
G1	G1-3	39	3	2	3	2	1	3	3	1	3	3
G1	G1-4	40	3	3	3	3	1	3	3	1	3	3
G1	G1-5	41	3	3	3	4	2	3	3	3	3	3
G1	G1-6	42	2	3	1	1	2	1	2	1	1	2

Kuvio 11. Monivalintakysymysten vastaukset.

Haastateltavien vastauksista (kuvio 11.) ilmenee, että CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin vaikutuksiin kohdeyrityksen liiketoimintaan suhtaudutaan pääosin neutraalisti, tai positiivisesti, sillä suurin osa vastauksista sijoittuu vihreälle alueelle (1–2). Harmaat kohdat viittaavat siihen, että moni aihe koetaan liiketoiminnan kannalta merkityksettömäksi, tai kysymyksen aihetta tai aiheen mahdollisia vaikutuksia ei ymmärretty. Kuitenkin myös joitain huolenaiheita esiintyy, erityisesti rivillä S1-16. Negatiiviset näkemykset viittaavat siihen, että tietyt kestävyysraportoinnin osa-alueet voivat aiheuttaa liiketoiminnallisia haasteita tai epävarmuutta. Vastauksia tulee

kuitenkin analysoida tarkemmin, jotta niistä voidaan tehdä parempia johtopäätöksiä. Seuraavaksi esitellään vastausten frekvenssijakaumat.

	f	f(&)
1 Erittäin positiivinen	50	11,90 %
2 Melko positiivinen	202	48,10 %
3 Ei vaikutusta	156	37,14 %
4 Melko negatiivinen	11	2,62 %
5 Erittäin negatiivinen	1	0,24 %

	f	f(%)
Positiivinen	252	60,00 %
Neutraali	156	37,14 %
Negatiivinen	12	2,86 %

	f	f(%)
Positiivinen	252	95,45 %
Negatiivinen	12	4,55 %

Kuvio 12. Frekvenssijakaumat.

Kuvion 12 ylin frekvenssijakaumataulukko esittää vastausten jakautumista kaikkien monivalintakysymysten osalta. Suurin osa vastauksista on melko positiivisia (48,1 %) kun taas erittäin positiivisia vastauksia on 11,9 %. Neutraaleja vastauksia on 37,14 % ja melko negatiivisia 2,62 %, kun taas erittäin negatiivisia vain 1 kpl eli 0,24 %. Keskimäinen frekvenssijakaumataulukko yksinkertaistaa tulokset kolmeen ryhmään: Positiivisiin (60 %), neutraaleihin (37,14 %) ja negatiivisiin (2,86 %), mikä helpottaa yleisen asenneilmapiirin hahmottamista. Alin frekvenssijakaumataulukko pelkistää tarkastelua edelleen, jättäen pois neutraalit vastaukset ja jakaen vastaukset vain positiivisiin (95,45 %) ja negatiivisiin (4,55 %). Kokonaisuutena frekvenssijakauma osoittaa, että haastateltavat suhtautuu pääosin myönteisesti kestävyysraportoinnin vaikutuksiin, eikä negatiivisia vaikutuksia liiketoiminnalle juuri koeta. Neutraalien vastausten suuri osuus viittaa siihen, että osa aiheista ei herätä vahvoja mielipiteitä tai että osaa aiheista ei ole ymmärretty täysin, mutta negatiivisten vastausten vähäisyys korostaa, ettei raportoinnin

vaikutuksia koeta merkittävänä haittana tai uhkana. Kuitenkin, jotta voidaan havainnoida kuinka yhtenäisiä tai hajanaisia vastaukset ovat olleet eri kysymyksissä, eli ovatko vastaajat, kuinka samaa mieltä keskenään, on myös keskiarvot, vaihteluvälit ja keskihajonnat kysymyksittäin esitetty alla olevassa kuviossa 13.

Aihe	Ala-aihe	Nro	Keskiarvo	Keskihajonta	Vaihteluväli
E1	E1-1	1	2,30	0,78	3,00
E1	E1-2	2	2,50	0,67	2,00
E1	E1-3	3	2,50	0,81	3,00
E1	E1-4	4	2,60	0,80	3,00
E1	E1-5	5	1,70	0,46	1,00
E1	E1-6	6	2,70	0,64	2,00
E1	E1-7	7	3,00	0,00	0,00
E1	E1-8	8	3,00	0,00	0,00
E1	E1-9	9	2,40	0,66	2,00
E5	E5-1	10	2,10	0,70	2,00
E5	E5-2	11	2,00	0,45	2,00
E5	E5-3	12	2,00	0,45	2,00
E5	E5-4	13	2,80	0,40	1,00
E5	E5-5	14	2,30	0,46	1,00
S1	S1-1	15	2,00	0,45	2,00
S1	S1-2	16	1,90	0,70	2,00
S1	S1-3	17	1,90	0,54	2,00
S1	S1-4	18	1,80	0,60	2,00
S1	S1-5	19	2,00	0,45	2,00
S1	S1-6	20	2,10	0,83	3,00
S1	S1-7	21	2,70	0,64	2,00
S1	S1-8	22	2,90	0,30	1,00
S1	S1-9	23	2,40	0,49	1,00
S1	S1-10	24	2,30	0,78	3,00
S1	S1-11	25	2,80	0,60	2,00
S1	S1-12	26	3,00	0,45	2,00
S1	S1-13	27	1,60	0,49	1,00
S1	S1-14	28	2,40	0,49	1,00
S1	S1-15	29	2,50	0,50	1,00
S1	S1-16	30	2,80	0,98	3,00
S1	S1-17	31	2,80	0,60	2,00
S4	S4-1	32	1,70	0,46	1,00
S4	S4-2	33	2,00	0,45	2,00
S4	S4-3	34	1,90	0,54	2,00
S4	S4-4	35	2,30	0,46	1,00
S4	S4-5	36	1,90	0,30	1,00
G1	G1-1	37	1,80	0,40	1,00
G1	G1-2	38	2,10	0,70	2,00
G1	G1-3	39	2,40	0,80	2,00
G1	G1-4	40	2,60	0,80	2,00
G1	G1-5	41	3,00	0,45	2,00
G1	G1-6	42	1,60	0,66	2,00

Kuvio 13. Vastausten keskiarvo ja hajonta.

Kuvio 13 esittää jokaisen kysymyksen kaikille vastauksille keskiarvon, keskihajonnan ja vaihteluvälin, jotka kertovat vastausten jakautumisesta ja vastaajien mielipiteiden yhteneväisyydestä. Keskiarvo kertoo vastausten yleisen suunnan – suurin osa arvoista on välillä 1,6–3,0, mikä tukee aikaisemmin tässä tutkimuksessa todettua, eli että haastateltavat suhtautuvat pääosin positiivisesti tai neutraalisti kestävyysraportoinnin eri osa-alueiden liiketoiminnallisiin vaikutuksiin. Pienimmät keskiarvot (lähellä 1,6–1,8) viittaavat vahvasti positiivisiin näkemyksiin, kun taas keskiarvo 3,0 tarkoittaa täysin neutraalia suhtautumista. Kuvion 13 keskiarvosarakkeen keskiarvo on 2,31, joka viittaa siihen, että haastateltavat kokevat kestävyysraportoinnin liiketoiminnallisten vaikutusten olevan keskimäärin melko positiivisia.

Kuviossa 13 keskihajonta mittaa vastausten hajontaa, eli mitä pienempi arvo, sitä yksimielisempiä vastaajat olivat, kun taas mitä suurempi arvo, niin sitä erimielisempiä vastaajat olivat keskenään. Suurin keskihajonta on ala-aiheella S1-16, eli se on jakanut eniten haastateltavien mielipiteitä, kun taas joissain kohdissa keskihajonta on 0, eli kaikki ovat olleet täysin samaa mieltä. Aineiston keskimääräinen keskihajonta on 0,55 eli keskimäärin vastaukset poikkeavat 0,55 yksikköä vastauksen keskiarvosta, eli suhteellisen vähän. Toisin sanoen, keskihajonnan perusteella vastaajat ovat olleet suhteellisen yksimielisiä.

Kuviossa 13 vaihteluväli osoittaa kuinka suuri ero suurimman ja pienimmän vastauksen välillä on. Tässä tapauksessa siis suurin mahdollinen vaihteluväli on 4 kun taas pienin on luonnollisesti 0, jos kaikki ovat olleet samaa mieltä. Aineiston vastauksien vaihteluvälien arvot asettuvat yhden ja kolmen välillä, mutta näiden keskiarvo on kuitenkin suhteellisen matala 1,76. Haastatteluvastausten analyysi osoitti, että näkemuserot olivat suurimmat kuudessa tarkastellussa kohdassa, joissa vastausten keskihajonta oli vähintään 0,75 ja vaihteluväli vähintään kolme yksikköä. Eniten hajontaa ilmeni ilmastoaiheisissa aiheissa, kuten siirtymäsuunnitelmassa (E1-1, keskiarvo 2,3), ilmastonmuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvissä toimissa ja resursseissa (E1-3, 2,5) sekä tavoitteissa, jotka koskivat ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista (E1-4, 2,6). Lisäksi

merkittävää hajontaa havaittiin sosiaalisen ulottuvuuden kysymyksissä, erityisesti riittävän palkan määrittelyssä (S1-10, 2,3) sekä ansiotuloja mittaavissa indikaattoreissa, kuten palkkaerossa ja kokonaisansioissa (S1-16, 2,8). Näissä ala-aiheissa näkemykset jakautuivat selvästi, mikä viittaa siihen, että vastaajilla oli toisistaan poikkeavia käsityksiä joko nykytilanteen vaikutuksista tai siihen liittyvistä vastuista ja kehittämistarpeista.

Sen sijaan yksimielisyyttä löytyi myös. Pienin vaihtelu vastausten välillä oli kuudessa kohdassa, joissa keskihajonta oli korkeintaan 0,4 ja vastausten vaihteluväli enintään yksi. Esimerkiksi päästöhyvityksiä (E1-7) ja hiilen sisäistä hinnoittelua (E1-8) käsittelevät kysymykset saivat molemmat keskiarvoksi 3,0, mikä viittaa siihen, että niitä ei nähty vaikuttavina aiheina yrityksen toimintaan tai vastaajat kokivat ne täysin epärelevantteina. Myös resurssien sisäänvirtauksia (E5-4, 2,8) sekä työehtosopimusneuvottelujen kattavuutta ja työmarkkinaosapuolten välistä vuoropuhelua (S1-8, 2,9) koskevat arviot olivat lähellä toisiaan. Vastaavasti kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvien vaikutusten hallintaan (S4-5, 1,9) sekä yrityskulttuuriin ja toimintaperiaatteisiin (G1-1, 1,8) liittyvät kysymykset arvioitiin keskimäärin melko positiivisiksi ja vastaukset olivat hyvin samankaltaisia keskenään. Näissä kohdissa voidaan tulkita, että vastaajilla oli yhteinen käsitys tilanteesta, joko selkeän nykykäytännön tai yksimielisesti jaettujen odotusten vuoksi.

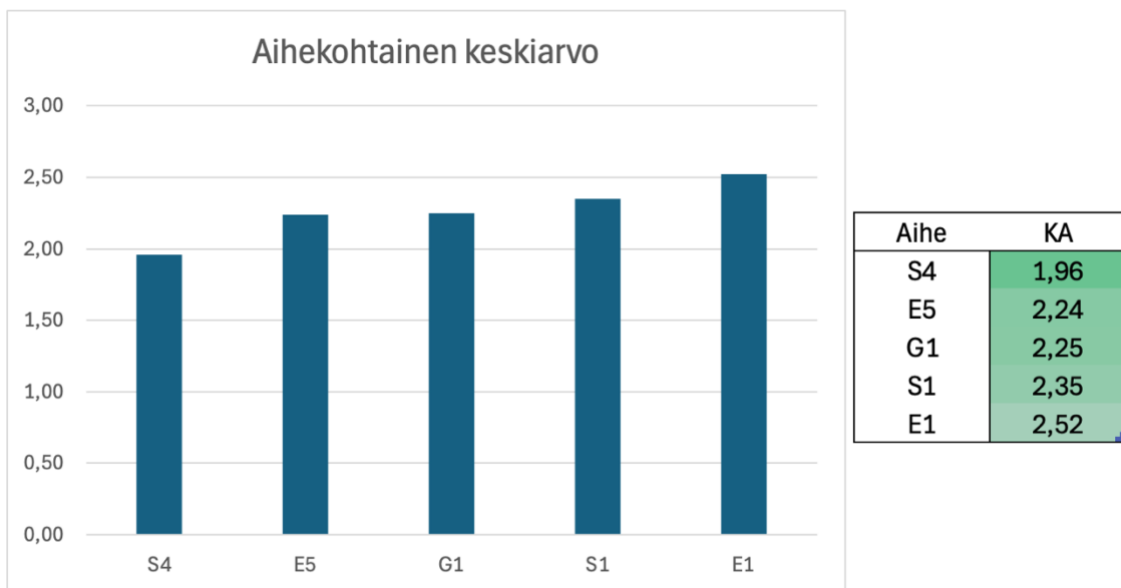
Kokonaisuutena data vastausten keskiarvosta, keskihajonnasta ja vaihteluvälistä osoittaa, että suurimmassa osassa kysymyksiä vastaajien mielipiteet ovat suhteellisen yhtenäisiä, mutta joitakin kysymyksiä kohtaan on näkemuseroja. Jotta voidaan varmistua yllä huomatuista ja mahdollisesti löytää uusia näkökulmia on alla esitetty visualisointia vastauksista vastausten lämpökartan muodossa.

Aihe	Ala-aihe	Nro	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	Keskiarvo
S1	S1-13	27	1	2	1	2	1	2	2	2	1	2	1,60
G1	G1-6	42	2	3	1	1	2	1	2	1	1	2	1,60
E1	E1-5	5	2	2	2	1	1	2	2	2	1	2	1,70
S4	S4-1	32	2	2	2	1	1	2	2	2	1	2	1,70
S1	S1-4	18	2	2	2	2	1	1	3	2	1	2	1,80
G1	G1-1	37	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2	1,80
S1	S1-2	16	2	3	1	1	2	1	2	2	2	3	1,90
S1	S1-3	17	2	2	2	2	1	1	2	2	2	3	1,90
S4	S4-3	34	3	2	2	2	1	2	2	2	1	2	1,90
S4	S4-5	36	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1,90
E5	E5-2	11	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2	2,00
E5	E5-3	12	2	3	2	2	2	1	2	2	2	2	2,00
S1	S1-1	15	2	2	2	1	2	2	2	2	3	2	2,00
S1	S1-5	19	2	2	2	2	2	1	3	2	2	2	2,00
S4	S4-2	33	2	2	2	1	2	2	2	2	2	3	2,00
E5	E5-1	10	3	3	1	1	2	2	2	2	2	3	2,10
S1	S1-6	20	2	2	2	4	1	1	2	2	3	2	2,10
G1	G1-2	38	2	3	2	1	2	2	2	1	3	3	2,10
E1	E1-1	1	2	3	2	1	3	2	4	2	2	2	2,30
E5	E5-5	14	3	2	3	2	2	2	3	2	2	2	2,30
S1	S1-10	24	2	3	2	3	1	4	2	2	2	2	2,30
S4	S4-4	35	3	2	2	2	3	2	2	2	2	3	2,30
E1	E1-9	9	1	2	3	2	3	2	3	3	2	3	2,40
S1	S1-9	23	2	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2,40
S1	S1-14	28	2	3	2	2	2	2	3	2	3	3	2,40
G1	G1-3	39	3	2	3	2	1	3	3	1	3	3	2,40
E1	E1-2	2	2	3	2	2	3	2	4	2	2	3	2,50
E1	E1-3	3	3	3	2	1	3	2	4	2	2	3	2,50
S1	S1-15	29	2	3	2	3	3	2	3	2	2	3	2,50
E1	E1-4	4	3	3	4	2	3	1	3	2	2	3	2,60
G1	G1-4	40	3	3	3	3	1	3	3	1	3	3	2,60
E1	E1-6	6	4	3	3	2	2	2	3	2	3	3	2,70
S1	S1-7	21	3	3	3	3	1	2	3	3	3	3	2,70
E5	E5-4	13	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3	2,80
S1	S1-11	25	3	3	3	3	1	3	3	3	3	3	2,80
S1	S1-16	30	3	2	3	2	5	4	2	2	3	2	2,80
S1	S1-17	31	3	3	3	4	2	2	3	2	3	3	2,80
S1	S1-8	22	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2,90
E1	E1-7	7	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3,00
E1	E1-8	8	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3,00
S1	S1-12	26	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3,00
G1	G1-5	41	3	3	3	4	2	3	3	3	3	3	3,00

Kuvio 14. Lämpökartta.

Kuviossa 14 on esitetty tuttuun tapaan värikoodattu vastauskuvio, mutta järjestettynä vastausten keskiarvon mukaan. Tällöin mitä ylempänä aihe ja ala-aihe on, sitä positiivisemmaksi ne koetaan, kun taas mitä alempana ne ovat, sitä negatiivisemmiksi, tai tässä tapauksessa, neutraalimmiksi ne koetaan. Yhdenkään ala-aiheen keskiarvo ei ole alle kolme, eli yhdenkään ala-aiheen liiketoiminnallisia vaikutuksia ei keskimäärin koeta negatiiviseksi. Vain yksi ala-aihe on saanut enemmän kuin kerran negatiivisen arvion, joka entisestään tukee viittausta siihen, että vaikutukset koetaan pääasiassa melko positiivisiksi ja että negatiivisia vaikutuksia ei juuri tunnistettu. Kuviossa 14 on

myös helppo erotella, minkä ala-aiheiden liiketoiminnalliset vaikutukset koetaan merkityksellisemmiksi. Arvojen yksi ja kaksi, eli erittäin positiivisen ja melko positiivisen vaikutuksen välissä esiintyy kymmenen ala-aihetta, eli 23,8 % vastauksista. Tarkastellessa vastauksia aiheiden näkökulmasta, on aihekohtainen pylväsdiagrammi ja aihekohtainen keskiarvotaulukko esitetty kuviossa 15, jotta voidaan tunnistaa tärkeimmät aihepiirit kohdeyritykselle. Kuviossa on siis esitetty vastausten perusteella muodostetut aihekohtaisten vaikutusten keskiarvot, joiden avulla voidaan tunnistaa, minkä aihealueiden vaikutukset kohdeyrityksen liiketoiminnalle nähdään positiivisimpina ja mitkä vähiten positiivisina. Aiheet ovat nousevassa järjestyksessä S4 – Kuluttajat ja loppukäyttäjät, E5- Resurssien käyttö ja kiertotalous, G1 – Liiketoiminnan harjoittaminen, S1 – Oma työvoima ja E1 – Ilmastonmuutos.

Kuvio 15. Aihekohtaiset keskiarvot.

Kuvio 15 esittää aihekohtaisia keskiarvoja järjestettynä keskiarvon mukaan nousevasti. Kuvion mukaan S4 eli kuluttajat ja loppukäyttäjät -aiheelta odotetaan positiivisinta vaikutusta kohdeyrityksen liiketoimintaan, kun taas vähiten positiivisinta vaikutusta odotetaan aiheelta E1 eli Ilmasto. Aiheet E5 eli resurssien käyttö ja kiertotalous, G1 eli liiketoiminnan harjoittaminen ja S1 eli oma työvoima saivat vastaajilta hyvin toisiaan

samankaltaiset tulokset 2,24 ja 2,35 väliltä ja täten ovat esitellyssä järjestyksessään keskellä aihekohtaisia keskiarvoja, kun ne ovat järjestetty nousevasti tai laskevasti. Yhdenkään aiheen ei nähty vaikuttavan liiketoimintaan negatiivisesti ja kaikilta aiheilta odotetaan positiivisia vaikutuksia kohdeyrityksen liiketoimintaan, joten tämä vahvistaa entisestään tämän tutkimuksen aikaisempia viittauksia.

Vastaaja	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	Kaikki
Keskiarvo	2,43	2,57	2,31	2,10	2,05	2,12	2,62	2,10	2,24	2,60	2,31
Erotus	0,12	0,26	0,00	-0,22	-0,26	-0,19	0,31	-0,22	-0,07	0,28	
Ero	5 %	10 %	0 %	-10 %	-13 %	-9 %	12 %	-10 %	-3 %	11 %	-1 %

Kuvio 16. Vastaajien eroavaisuus.

Tarkasteltaessa vastaajien eroja keskenään, huomataan kuviosta 16, että erot vastaajien kesken ovat suhteellisen pieniä, kuten jo kuvion 13 keskihajonnasta ja vaihteluvälistä saatiin viitteitä. Vastaaja G odottaa vähiten positiivisia vaikutuksia kohdeyrityksen liiketoimintaan arvolla 2,62 kun taas eniten positiivisia vaikutuksia liiketoimintaan odottaa vastaaja E arvolla 2,05. Keskimäärin kaikkien vastaajien vastausten keskiarvot poikkeavat kokonaiskeskiarvosta vain yhden prosentin verran. Huomioiden suhteellisen matalat keskihajonnat ja vaihteluvälit, antaa kuvio 16 yhdessä kuvion 13 kanssa vahvoja viitteitä siihen, että vastaajat olivat suhteellisen yksimielisiä. Tällöin vastaajien klusterointi ei todennäköisesti tarjoaisi merkittäviä tuloksia.

Tutkimuksen tilastollisen analyysin tulokset ovat linjassa aikaisempien tutkimustulosten kanssa, mutta tarjoavat yksityiskohtaisempia tuloksia akateemiselle kentälle, kohdeyritykselle sekä vastaavassa ympäristössä toimiville yrityksille. Erityisesti ESRS:n mukaisten aiheiden raportoimisen odotetut vaikutukset liiketoimintaan ovat täysin uutta tietoa akateemisella ja ammatillisella kentällä.

4.2.2 Temaattinen analyysi

Tässä aluvussa esitellään haastattelujen avoimien kysymysten vastaukset, sekä näille vastauksille suoritettua temaattista analyysin tulokset. Vastaukset ovat klusteroitu niistä esille tulleiden aihepiirien mukaisesti niitä esiteltäessä. Avoimia kysymyksiä oli kaksi per henkilö, ja tiivistetyksi niissä pyrittiin selvittämään haastateltavien odotuksia CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin vaikutuksista kohdeyrityksen liiketoimintaan, eritellysti positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia. Ensimmäiseksi esitellään positiiviset, ja sitten negatiiviset odotukset.

Haastateltavien avoimista vastauksista löytyy niin yhtäläisyyksiä, kuin eroavaisuuksiakin, ja miltei jokainen vastaaja toi esille erilaisia näkökulmia ja vaikutuksia, kuin muut. Kuviossa 17 esitetään haastateltavien vastauksia positiivisten odotettujen vaikutusten osalta lajiteltuina teemoittain. Vastauksista ilmeni yhteensä 28 havaintoa eli positiivista vaikutusta, jotka merkittiin ylös, analysoitiin ja muunnettiin niitä edustaviksi alkukoodiksi, jotka tiivistävät niiden keskeistä merkitystä. Alkukoodit analysoitiin ja allokoitiin niitä vastaavien teemojen alle. Teemat edustavat laajempia kokonaisuuksia ja koostuvat alkukoodista, eli teemat syntyvät, kun samankaltaiset alkukoodit ryhmitellään yhteen. Analyysissä saatiin muodostettua kuvion 17 mukaiset teemat.

Teema	Lainaus	Haastateltava
Vastuullisuus ja maine	Kestävyysraportoinnin myötä ilmi tulevat kestävyys- ja ilmastoarvot ovat nyky-yhteiskunnassa erittäin tärkeitä. Näiden arvojen viestiminen on pelkästään positiivista melle.	D
	Lisäksi raportointi korostaa vastuunkantoa ja yhteiskunnallista sekä ympäristön kannalta merkittäviä asioita.	F
	Toivon mukaan raportointi tuo kilpailuetua ja positiivisia vaikutuksia asiakkaisiin ja henkilöstöön.	G
	Myös yrityksen maine voi raportoinnin myötä parantua, kun toimitaan ympäristöystävällisemmin, eettisemmin tai muuten paremmin kuin kilpailijat. Raportoinnin myötä on myös mahdollisuus ns. markkinoida edistymistä (numeroiden valossa) ESG asioissa. Raportointi myös parantaa yleistä tietoisuutta ja ymmärrystä siitä, miten yritys vaikuttaa ympäristöön ja sen ympärillä oleviin ihmisiin.	I
	Kestävyysraportointi voi auttaa positiivisen työnantajakuvan viestinnässä.	J
Kehitysalueiden tunnistaminen	Kestävyysraportointi mahdollistaa riskien tunnistamista, tuo synergiaetuja sisäisiin kontroleihin ja budjetointiin sekä auttaa puuttumaan epäkohtiin. Avoimuus ulospäin ja avoimet toimintaperiaatteet ovat hyviä juttuja. Raportointi myös mahdollistaa vertailun muihin vastaaviin yrityksiin.	A
	Kestävyysraportoinnin myötä voi yksittäisiä osa-alueita nousta esiin, joita voi parantaa, ja täten parantaa liiketoimintaa.	B
	Lisäksi se kannustaa prosessien uudelleenarviointiin ja ohjeistusten laatimiseen kaikille, mikä voi parantaa organisaation toiminnan yhtenäisyyttä.	C
	Kestävyysraportoinnin avulla saatetaan löytää monta uutta epäkohtaa, joita kuntoon laittamalla tulos kehittyä positiiviseen suuntaan.	E
	Kestävyysraportointi voi lisätä yrityksen tietoisuutta tarjoamalla arvokasta sisäistä tietoa sekä kuluttajilta saatavaa palautetta, mikä puolestaan mahdollistaa uusien liiketoimintamahdollisuuksien syntyminen. Selkeämmän tiedon ja asetettujen tavoitteiden avulla yritys pystyy ohjaamaan liiketoimintaansa entistä tehokkaammin.	F
Kilpailuetu	Toivon mukaan raportointi tuo kilpailuetua ja positiivisia vaikutuksia asiakkaisiin ja henkilöstöön.	G
	Onnistuessaan raportointi voi myös laajentaa ostajakuntaa, jos tulevaisuudessa vastuullinen toiminta nousee kuluttajien arviontikriteeriksi ostopäätöksissä.	J
Kustannussäästöt	Kestävyysraportointi ... tuo synergiaetuja sisäisiin kontroleihin ja budjetointiin...	A
	Kestävyysraportointi voi tehostaa kulujen seurantaan raportoinnin eri osa-alueilla sekä edistää pidemmän tähtäimen suunnitelmien laatimista, jotka ohjaavat yritystä kohti kestävämpiä ratkaisuja.	C
	Kestävyysraportointi tuo yritykselle kustannussäästöjä, jos toimintaa pystytään tehostamaan raportoinnin seurauksena.	I
Riskienhallinta	Kestävyysraportointi mahdollistaa riskien tunnistamista, tuo synergiaetuja sisäisiin kontroleihin ja budjetointiin sekä auttaa puuttumaan epäkohtiin. Avoimuus ulospäin ja avoimet toimintaperiaatteet ovat hyviä juttuja.	A
	Lisäksi se kannustaa prosessien uudelleenarviointiin ja ohjeistusten laatimiseen kaikille, mikä voi parantaa organisaation toiminnan yhtenäisyyttä.	C
	Kestävyysraportointi voi auttaa positiivisen työnantajakuvan viestinnässä.	J
	Kestävyysraportoinnin hyötyjä ovat hyvät ja selkeät toimintatavat.	H

Kuvio 17. Haastateltujen odottamat positiiviset vaikutukset.

Useat haastateltavat nostavat esille liiketoiminnan yleisen kehittämisen kestävyysraportoinnista saatavalla tiedolla, jota yrityksessä ei muuten käsiteltäisi. Yrityksessä tunnistettiin laajasti, että tietoisuuden parantaminen raportoinnin kautta mahdollistaa liiketoiminnan kehittämistä, jota ei muuten välttämättä tunnistettaisi. Kestävyysraportoinnin myötä kerättävän datan ja asetettavien tavoitteiden todettiin mahdollistavan tehokkaampaa, dataan perustuvaa liiketoiminnan ohjausta. Raportoinnin myötä nähdään myös yhteiskunnallisen ja ympäristöllisen vastuunkannon korostuvan.

Useat haastateltavat nostivat esille kestävyysraportoinnin mahdolliset positiiviset vaikutukset yrityksen vastuullisuus- ja ilmastoarvojen viestinnässä. Arvojen näkyväksi

tekemisen nähtiin olevan tärkeää nyky-yhteiskunnassa, jossa vastuullisuuden merkitys korostuu. Kestävyysraportoinnin odotettiin parantavan yrityksen mainetta ja vahvistavan positiivista työnantajakuva. Lisäksi nähtiin, että raportointi voi edistää asiakas- ja henkilöstösuhteita sekä laajentaa ostajakuntaa erityisesti tilanteissa, joissa vastuullinen toiminta nousee kuluttajien arviointikriteeriksi. Raportoinnin avulla viestitty vastuullisuus voi näin toimia kilpailuetuna.

Kestävyysraportoinnilla odotetaan olevan vaikutuksia myös kustannusten hallintaan ja toiminnan tehokkuuteen. Haastateltavat tunnistivat raportoinnin mahdollistavan kulujen tarkemman seurannan ja pidemmän aikavälin suunnitelmien tekemisen, mikä voi ohjata yritystä kohti kestävämpiä ratkaisuja. Raportoinnin tuottama tieto voi kannustaa prosessien uudelleenarviointiin ja toimintojen yhtenäistämiseen. Lisäksi raportoinnin nähtiin tuovan mahdollisuuksia yrityksen maineen parantamiseen erityisesti silloin, kun toiminta on ympäristöystävällisempää ja eettisesti parempaa kuin kilpailijoilla. Raportointi voi myös lisätä ymmärrystä yrityksen vaikutuksista ympäristöön ja sidosryhmiin, kuten henkilöstöön ja asiakkaisiin.

Haastateltavat tunnistivat kestävyysraportoinnin tukevan myös liiketoiminnan kehittämistä. Raportoinnin nähtiin parantavan yrityksen tietoisuutta sen toiminnasta tarjoamalla arvokasta sisäistä ja ulkoista tietoa, jonka pohjalta liiketoimintaa voidaan kehittää. Näin kestävyysraportointi voi paljastaa kehityskohteita, joita muuten ei havaittaisi. Tämä mahdollistaa myös liiketoimintamahdollisuuksien tunnistamisen ja entistä tehokkaamman johtamisen.

Raportoinnin odotettiin tukevan riskienhallintaa erityisesti sisäisten kontrollien ja budjetoinnin kautta. Sen nähtiin myös edistävän epäkohtiin puuttumista, kun toiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys lisääntyvät. Useat haastateltavat näkivät, että selkeät toimintaperiaatteet ja yhtenäiset käytännöt voivat kehittyä raportoinnin seurauksena, mikä vahvistaa organisaation sisäistä koordinaatiota ja päätöksenteon selkeyttä. Lisäksi

raportointi mahdollistaa vertailun vastaaviin yrityksiin, mikä voi tukea jatkuvaa kehitystyötä ja aseman vahvistamista kilpailukentässä.

Haastatteluissa pyrittiin määrittämään kestävyysraportoinnin vaikutuksia kohdeyrityksen liiketoimintaan, joten luonnollisesti haastateltavilta kysyttiin avoimesti myös odotetuista haitoista, eli negatiivista vaikutuksista. Haastateltavat olivat hyvin yksimielisiä vastauksissaan. Ne ovat esitetty alla teemoittain taulukoituna kuviossa 18.

Haastateltavien avoimista vastauksista kestävyysraportoinnin mahdollisista haittavaikutuksista löytyi sekä selkeitä yhteisiä teemoja että yksilöllisiä näkökulmia. Useat vastaajat nostivat esiin samankaltaisia huolia, mutta painotuksissa ja perusteluissa oli myös vaihtelua. Kuviossa 18 esitetään haastateltavien vastauksia negatiivisten odotettujen vaikutusten osalta teemoittain ryhmiteltyinä. Vastauksista tunnistettiin havaintoja eli negatiivisia vaikutuksia, jotka merkittiin muistiin, analysoitiin ja tiivistettiin niistä muodostettuihin alkukoodeihin. Alkukoodit koottiin niitä edustavien teemojen alle. Teemat edustavat laajempia ilmiöitä ja muodostuvat samankaltaisista alkukodeista, jotka toistuvat useamman vastaajan näkemyksissä. Analyysin tuloksena muodostettiin kuviossa 18 esitettävät teemat.

Teema	Lainaus	Haastateltava
Resurssirasite	Kestävyyseraportoinnin käyttöönnotossa on valtava työmäärä, ja se sitoo resursseja.	A
	Kestävyyseraportointi sitoo resursseja.	B
	Kestävyyseraportointi lisää työtaakkaa...	C
	Kestävyyseraportointi lisää yritykselle työtä, mikä sitoo resursseja ja aiheuttaa kustannuksia.	D
	Kestävyyseraportointi sitoo resursseja ja siinä on iso byrokraattisen työn määrä.	E
	Kestävyyseraportointi voi lisätä ylimääräistä hallinnollista työtaakkaa, mikä on erityisen haastavaa rajallisten resurssien puitteissa.	F
	Kestävyyseraportointi voi aiheuttaa lyhytaikaisia haittoja, kuten investointien tekemiseen liittyviä kustannuksia.	H
	Kestävyyseraportointi lisää hallinnollisia kustannuksia, koska tarvitaan lisätyövoimaa suurentuneet työmäärän takia.	I
	Hallinnon työmäärä on suuri, ja sen integroiminen arjen toimintaan vaatii huomattavia ponnistuksia. Ensimmäisen raportoinnin jälkeen rutiinit muotoutuvat varmasti.	J
	Vertailuhaikka	Lisäksi raportoinnin kautta mahdollisesti paljastuvat poikkeamat suhteessa kilpailijoihin nähden voivat vaikuttaa yrityksen vertailuasemaan.
Raportoinnin suhteen, se että onko jostain raportoitavasta asiasta meille hyötyä vai haittaa, riippuu monessa asiassa siitä, mitä kilpailijat raportoivat. Hyviä lukuja on tietenkin mukava raportoida. Toki autoalalla ympäristöön ja päästöihin liittyvät asiat voivat olla yleisesti haastavia. On hyvä, että raportissa voi sanallisesti selittää asioita.		G
Lisäksi, jos yritys ei pärjää raportoitavissa luvuissa kilpailijoihin verrattuna, voi syntyä mahdollista mainehaittaa. Ja raportointivirheet voivat vaikuttaa liiketoimintaan tai rahoituksen saantiin.		I
... mutta koska raportointiin sisältyvät myös pahimmat kilpailijat, tietojen vertailu voi asettaa yrityksen epäsuotuisaan valoon.		J
Fokuksen siirtyminen	Se (kestävyyseraportointi) ei ole ydinliiketoimintaa ja saattaa viedä fokusta ydinkannattavuuden ulkopuolelle. Raportointi myös lisää byrokratiaa.	B
	kestävyyseraportointi lisää työtaakkaa, etenkin osa-alueita, joilla ei ole olennaista merkitystä yrityksen toiminnan kannalta.	C
	Tämä saattaa johtaa siihen, että menetetään fokus kestävyyseraportoinnin ja liiketoiminnan kannalta olennaisimmista asioista, kun taklataan laajalla rintamalla kaikkea samaan aikaan.	F

Kuvio 18. Haastateltujen odottamat negatiiviset vaikutukset.

Haastateltavat tunnistivat laajasti kestävyyseraportoinnin aiheuttavan merkittävää resurssirasitetta. Raportoinnin käyttöönottoon ja ylläpitoon liittyvä työmäärä nähtiin huomattavana, ja se sitoo niin henkilöstöresursseja kuin taloudellisia panoksia. Byrokraattisen työn määrä, hallinnolliset kustannukset ja lisätyövoiman tarve mainittiin keskeisinä haasteina, erityisesti rajallisten resurssien kontekstissa. Moni korosti, että raportointi lisää ylimääräistä työtaakkaa myös niillä osa-alueilla, jotka eivät ole olennaisia yrityksen ydintoiminnan kannalta. Erityisesti alkuvaiheen raportointiin liittyvä kuormitus nähtiin raskaana, mutta sen oletettiin vähenevän, kun prosessit vakiintuvat.

Raportoinnin aiheuttamat kustannukset eivät rajoitu pelkästään työmäärään, vaan niiden nähtiin myös aiheuttavan mahdollisia investointitarpeita, joiden toteuttaminen

voi olla haasteellista lyhyellä aikavälillä. Tämän vuoksi raportoinnin vaikutus koettiin paikoin jopa haitallisena operatiivisen tehokkuuden kannalta.

Toinen keskeinen huoli liittyi vertailuhaittoihin. Haastateltavat ilmaisivat, että kestävyystietojen julkaiseminen voi asettaa yrityksen epäedulliseen asemaan, mikäli kilpailijat raportoivat paremmista tuloksista. Tämä voi heikentää yrityksen mainetta tai vaikuttaa sidosryhmien, kuten asiakkaiden tai rahoittajien, suhtautumiseen. Lisäksi raportointivirheiden mahdollisuus nostettiin esiin riskinä, joka voi aiheuttaa liiketoiminnallisia tai maineeseen liittyviä seurauksia.

Fokus ja resurssit kestävyysraportointiin saatetaan myös kokea olevan pois ydintoiminnasta. Useat haastateltavat kokivat, että raportointi voi viedä huomiota pois liiketoiminnan kannalta keskeisimmistä asioista ja siirtää painopistettä aiheisiin, joilla ei ole merkittävää vaikutusta yrityksen toimintaan. Tämä nähtiin erityisen haastavana tilanteissa, joissa pyritään vastaamaan laajoihin raportointivelvoitteisiin niukoilla resursseilla.

Tämän temaattisen analyysin tulokset ovat linjassa tutkimuksessa aikaisemmin käsiteltyjen tutkimustulosten kanssa, eivätkä osoita ristiriitojen merkkejä. Tulokset kuitenkin tarjoavat uutta näkökulmaa ja tietoa niin akateemiselle, kuin ammatilliselle kentälle, sillä vastaavanlaista tutkimustietoa ei ole vielä esitetty.

4.3 Tulosten yhteenveto

Kaksoisolennaisuusanalyysin eli DMA:n tulokset osoittavat, että CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin implementointi on monivaiheinen ja vaativa prosessi, jossa korostuu erityisesti arvoketjun kattava huomiointi. Tulosten mukaan kohdeyrityksen arvoketju muodostuu kahdeksasta vaiheesta, jotka kattavat koko toimitusketjun alkutuotannosta loppukäyttöön ja kierrätykseen. Analyysin perusteella todettiin, että aihekohtaiset standardit E2 Pilaantuminen, E3 Vesivarat ja merten luonnonvarat, E4

Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit, S2 Arvoketjun työntekijät ja S3 Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt eivät ole olennaisia kohdeyritykselle, eli niitä ei tarvitse raportoida. Olennaisiksi aihekohtaisiksi standardeiksi tunnistettiin E1 Ilmastonmuutos, E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous, S1 Oma työvoima, S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät sekä G1 Liiketoiminnan harjoittaminen. Nämä viisi aihekohtaista ESRS-standardia, eli 50 % kaikista arvioiduista, todettiin olennaisiksi ja siten raportoitaviksi, ja ne kattoivat noin 60 % raportoitavista datapisteistä. Yhteensä raportoitavia datapisteitä kohdeyrityksellä on 812 kappaletta. Analyysi tuo esille, että CSRD:n mukainen kestävyysraportointi vaatii yksityiskohtaista vaikutusten arviointia sekä riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista kaikissa arvoketjun vaiheissa ja että raportoitava määrä on laaja suuren datapistemäärän ja monialaisten aiheiden vuoksi.

Haastattelujen tulosten perusteella CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin vaikutuksia liiketoimintaan odotetaan olevan ja niihin suhtaudutaan pääosin positiivisesti tai neutraalisti. Monivalintakysymysten tulokset osoittavat, että 60 % raportoitavista alaihteista koetaan vaikuttavan positiivisesti kohdeyrityksen liiketoimintaan, 37,14 % vaikuttavan neutraalisti ja vain 2,86 % vaikuttavan negatiivisesti. Tämä viittaa siihen, että kestävyysraportointi nähdään pääosin mahdollisuutena liiketoiminnan kehittämiseen, kun taas negatiivisia vaikutuksia pidetään marginaalisina. Lämpökartan ja raportoitavien aiheiden saamien keskiarvojen perusteella tunnistettiin myös tärkeimmiksi koetut raportoinnin ESRS-aiheet sekä alaihteet. S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät -aiheelta odotetaan suurinta positiivista vaikutusta kohdeyrityksen liiketoimintaan, jota seuraa E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous. Vähiten positiivista vaikutusta odotettiin E1 Ilmastonmuutos -aiheelta; yhdeltäkään aiheelta ei kuitenkaan odoteta negatiivista vaikutusta liiketoimintaan. Erot vastaajien välillä olivat suhteellisen pieniä, eli vastaajat olivat keskenään pitkälti samaa mieltä, vaikkakin nostivat haastattelun avoimessa osiossa esiin eri näkökulmia vaikutuksista.

Avoimien vastausten temaattisen analyysin perusteella tunnistettiin useita odotettuja hyötyjä eli positiivisia liiketoiminnallisia vaikutuksia kohdeyritykselle: vastuullisuuden ja

yrittäjien maineen parantuminen, parantunut kehitysalueiden tunnistaminen, kilpailuedun vahvistuminen, tehostuneet kustannussäästöt sekä riskienhallinnan paraneminen. Odotettuja haittoja eli negatiivisia liiketoiminnallisia vaikutuksia koettiin olevan resurssirasite, vertailuhaitta ja fokuksen siirtyminen ydintoiminnan ulkopuolelle. Resurssirasite tarkoittaa itse raportoinnin implementoinnin vaatimia resursseja, eli aikaa ja rahaa. Vertailuhaitta liittyy tilanteeseen, jossa kohdeyrityksen raportointiluvut ovat heikompia kuin kilpailijoilla. Fokuksen siirtyminen tarkoittaa sitä, että kestävyysraportointi voisi aiheuttaa häiriötekijöitä päätöksentekoon ja ohjata huomiota pois ydinliiketoiminnasta.

Verrattaessa temaattisen analyysin tuloksia tilastollisen analyysin tuloksiin voidaan todeta, että vaikka temaattisessa analyysissä tunnistettiin mahdollisia negatiivisia liiketoiminnallisia vaikutuksia, ei niiden odotettu haitta ylitä odotettua hyötyä tilastollisten tulosten perusteella. Nämä tutkimuksen kaksi osa-aluetta tukevat toisiaan ja mahdollistavat laadukkaampien johtopäätösten tekemisen. Esimerkiksi ilman tilastollisen osion tuloksia temaattinen analyysi voisi johtaa virheellisiin toimintaehdotuksiin kohdeyritykselle. Tämä toimii konkreettisenä esimerkkinä monimenetelmätutkimuksen eduista. Tilastolliset ja temaattiset tulokset yhdessä parantavat tutkimuksen laatua ja täten johtopäätösten sekä toimintaehdotusten tarkkuutta.

Yhteenvetona voidaan todeta, että CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin implementointi on vaativa prosessi, joka edellyttää kattavaa arvoketjun arviointia ja kaksoisolennaisuusanalyysiä. Kohdeyrityksen tulee raportoida viisi aihekohtaista standardia, eli noin 50 % olennaisuusarvion perusteella määritetyistä raportointiaiheista. Vaikutukset liiketoimintaan ovat pääosin positiivisia tai neutraaleja, mutta implementointi vaatii resursseja ja saattaa tilapäisesti kuormittaa organisaatiota. Tärkeimpiin aiheisiin ja ala-aiheisiin tulee kiinnittää erityistä huomiota, ja raportointia toteutettaessa on syytä huomioida sekä tunnistetut hyödyt että haitat. Tavoitteena tulee olla haittojen minimointi ja hyötyjen maksimointi. Tämä tutkimus tarjoaa

yksityiskohtaista ja käytännönläheistä tietoa CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin implementoinnin haasteista ja liiketoiminnallisista vaikutuksista autoalan suuryritykselle.

5 Johtopäätökset

Tässä luvussa tarkastellaan tutkimuksen tuloksia kokonaisvaltaisesti ja pohditaan niiden merkitystä. Tuloksia analysoidaan suhteessa aikaisempaan kirjallisuuteen ja teoriaan sekä arvioidaan tutkimuksen kontribuutiota ja vaikutuksia. Lisäksi luvussa käsitellään kohdeyritykselle suunnattuja toimintaehdotuksia sekä tulosten sovellettavuutta muihin vastaaviin organisaatioihin sekä tutkimuksen rajoituksia.

5.1 Tulosten laajempi merkitys

Tämä tutkimus osoittaa, että CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin käyttöönotto autoalan suuryrityksissä on prosessi, joka vaatii laajaa arvoketjun ymmärrystä, systemaattista vaikutusten arviointia ja tarkkarajaista olennaisuuden määrittelyä. Kaksoisolennaisuusanalyysin (TK1) tulokset osoittavat, että autoalan suuryrityksen CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin raportointivaateet täyttyvät, kun raportointi koostuu ESRS -standardien mukaisesta raportoinnista sisältäen ESRS aiheet E1 – Ilmastonmuutos, E5 – Resurssien käyttö ja kiertotalous, S1 – Oma työvoima, S4 – Kuluttajat ja loppukäyttäjät sekä G1 – Liiketoiminnan harjoittaminen. Tulokset korostavat myös tarvetta yhtiökohtaiselle kaksoisolennaisuusanalyysille, jotta kaksoisolennaisuudesta voidaan varmistua ja osoittaa se perustelluksi varmentajalle. Aikaisemmat tekstit ovat esitelleet viitekehyksiä kaksoisolennaisuusanalyysin toteuttamiseen (Niskala & Palmuaro, 2023; Hristov & Searcy, 2024), mutta akateemisellä kentällä tämä tutkimus edustaa ensimmäisiä DMA:n tarkkoja tuloksia tapaustutkimuksen muodossa, ja täten luo pohjaa tulevalle akateemiselle keskustelulle, kuin myös käytännön sovelluksille. Tutkimus tuo ilmi CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin laajuuden, ja osoittaa, että autoalan suuryrityksen kestävyysraportti tulee sisältämään 812 datapistettä, jota voidaan pitää hyvin laajana, ja jopa haastavana määränä. Tämän vuoksi tutkimus selvitti myös CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin vaikutuksia autoalan suuryrityksen liiketoimintaan (TK2).

Tämän tutkimuksen tulosten perusteella voidaan ensinnäkin todeta, että vaikutuksia liiketoimintaan on todettu olevan – niin positiivisia kuin negatiivisia, ja niin taloudellisia kuin ei suoraan taloudellisia. Tämä löydös on linjassa aikaisempien tutkimusten kanssa (Buallay, 2020, 2022; Clark ja muut, 2015; Eccles ja muut, 2014; Elkington ja muut, 2014; Ershadi ja muut, 2024; Goss & Roberts, 2011; Kumar & Singh, 2021; Laan ja muut, 2008; Lo & Sheu, 2007; Orlitsky ja muut, 2003; Prashar, 2023). Vaikutusten odotetaan olevan kuitenkin pääasiassa positiivisia, ja vain marginaalisesti negatiivisia, kun jotkin aikaisemmat tutkimustulokset olivat epäselviä, tai eivät tunnistanee vaikutusta (Monteiro ja muut, 2024). Tämän tutkimuksen tulosten perusteella voidaan todeta, että CSRD:n mukainen kestävyysraportointi parantaa liiketoimintaa autoalan suuryrityksessä vaikutuksilla, kuten vastuullisuuden ja maineen parantuminen, parantunut kehitysalueiden tunnistaminen, kilpailuedun vahvistuminen, tehostuneet kustannussäästöt ja riskienhallinnan parantuminen, vaikkakin negatiivisiakin vaikutuksia on tunnistettu, kuten laaja resurssirasite etenkin ensimmäistä raporttia laatiessa, vertailuhaitta sekä fokuksen siirtyminen ydintoiminnan ulkopuolelle.

Tutkimus tunnisti myös DMA:n tulosten mukaisten ESRS aiheiden aihekohtaiset sekä ala-aihekohtaiset odotetut vaikutukset. S4 – Kuluttajat ja loppukäyttäjät -aiheelta odotetaan suurinta positiivista vaikutusta ja yhdeltäkään raportoitavalta aiheelta ei odoteta negatiivista vaikutusta. Aihe- ja etenkin ala-aihekohtainen arvionti vaikutuksille mahdollistaa alan toimijoille selvät kohteet keskittymiselle, etsiessä liiketoiminnan kehityskohteita tai riskialueita. Nämä löydökset tarjoavat akateemiselle kentälle ennen näkemätöntä tietoa tutkimusaiheen vaikutuksista tapaustutkimuksen muodossa, vaikkakin ne ovat pääasiassa linjassa odotusten kanssa. Etenkin haastateltavien odotukset liittyen kehityskohteiden parantuneeseen tunnistamiseen raportoinnin myötä kertovat raportoinnin tuomista vaikutuksista liittyen liiketoimintaan uudella tavalla verrattuna aikaisempaan kirjallisuuteen. Tutkimuksen tuloksia CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin vaikutuksista autoalan suuryrityksen liiketoimintaan tukee tutkimuksen monivalintakysymyksiin perustuvan tilastollisen analyysin ja avoimien

vastausten temaattisen analyysin yhteensopivuus, jossa ne vahvistavat toisiaan, ja luovat syvyyttä tuloksiin.

Tutkimus tuottaa uutta ja aiemmin puuttuvaa tietoa kaksoisolennaisuusanalyysin soveltamisesta ja CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin liiketoiminnallisista vaikutuksista autoalalle – ja laajemmin myös mille tahansa toimialalle, jolla vastaavaa tutkimusta ei ole aiemmin tehty. Tämä vahvistaa tutkimuksen merkitystä akateemiselle kentälle ja antaa konkreettisen lähtökohdan jatkotutkimukselle, joka voisi tarkastella esimerkiksi eri toimialojen välistä vertailua tai laajentaa tapaustutkimusta yli yhden tapauksen. Yrityksille tulokset tarjoavat käytännön viitekehyksen: ne osoittavat, miten lainmukainen raportointi toteutetaan, ja mitä mahdollisia hyötyjä ja haittoja, siltä voi odottaa. Tämä voi auttaa hyötyjen maksimoimisessa ja riskien välttämässä. Ajankohtaisuus ja aiheen laajuus tekee aiheesta paitsi relevantin tutkimuskohteen myös ajankohtaisen haasteen yritysjohdolle, sääntelylle ja yhteiskunnalliselle keskustelulle.

5.2 Toimintaehdotukset kohdeyritykselle

Tutkimustulosten perusteella kohdeyritykselle voidaan antaa monia toimintaehdotuksia, jotta yritys voi valmistautua CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin implementointiin ja vaikutuksiin tehokkaammin. Ensinnäkin kohdeyrityksen tulee luoda systemaattinen prosessi kaksoisolennaisuusanalyysin ylläpitoon ja päivittämiseen. Prosessin eri vaiheet tulee dokumentoida tarkasti, jotta se on toistettavissa ja varmistettavissa ulkopuolisen tarkastajan toimesta.

Toiseksi kohdeyrityksen tulee raportoinnin tehokkuuden ja tarkkuuden varmistamiseksi kehittää tietojärjestelmiään siten, että kestävyysraportointiin vaadittava tiedonkeruu ja analysointi tapahtuisivat mahdollisimman automatisoidusti. Erityisesti data-analytiikan ja tietovarastoinnin kehittäminen on olennaista, jotta voidaan vähentää manuaalista työkuormaa ja varmistaa tietojen ajantasaisuus.

Kolmanneksi kohdeyrityksen on panostettava osaavaan henkilöstöön, kenellä on tarpeeksi resursseja vastata raportointivaateeseen laadukkaasti, jotta kestävyysraportointi ei vie resursseja ydinliiketoiminnan parissa työskenteleviltä. Riittävä resurssimäärä on siis varmistettava, ja tätä tukee erinomaisesti kuvion 18. odotetut haitat. Takaamalla riittävät resurssit, autetaan samalla välttämään vertailuhaittaa ja fokuksen siirtymistä ydinliiketoiminnan ulkopuolelle. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi koulutukseen panostamista tai ulkopuolisen asiantuntija-avun hyödyntämistä raportointiprosessin kriittisissä vaiheissa.

Neljänneksi kohdeyrityksen tulee muistaa tutkimuksen haastattelujen tulokset, joissa tunnistettiin vallitseva positiivinen liiketoiminnallinen vaikutus sekä tärkeimmät ESRS aiheet ja ala-aiheet. Niihin keskittymällä saadaan maksimoitua raportoinnin tuomia liiketoiminnallisia hyötyjä. Kohdeyrityksen tulee myös pitää mielessä kirjallisuuskatsauksessa esitetyt kohdat, joissa korostetaan, että saavuttaakseen kestävyysraportoinnin hyötyjä, tulee yrityksen ottaa kestävyysraportointi tosissaan ja huomioida se päätöksenteossaan. Jos raportointi tehdään vain raportoinnin takia, eikä raportoitavia lukuja ja asioita aidosti seurata ja johdeta, jäävät mahdolliset hyödyt saavuttamatta.

Viides ja viimeinen toimintaehdotus kohdeyritykselle liittyy jatkuvaan kehittämiseen ja arviointiin. Kestävyysraportointia tulee kehittää jatkuvasti vastaamaan muuttuvia sääntelyvaatimuksia ja sidosryhmien odotuksia. On tärkeää luoda prosessi, joka mahdollistaa sidosryhmien odotusten ja sääntelyvaatimusten seurannan sekä raportoinnin jatkuvan ja kokonaisvaltaisen seurannan ja kehittämisen.

5.3 Tulosten sovellettavuus

Tutkimuksen tulokset ovat erityisesti sovellettavissa autokaupan suuryrityksiin, mutta niistä voi olla hyötyä myös muille vähittäiskaupan toimijoille, joilla on laaja arvoketju ja merkittäviä kestävyysvaikutuksia. Vaikka kohdeyrityksenä toimii suomalainen autoliike, ovat monet kestävyysraportoinnin haasteet samankaltaisia myös muissa suurissa

vähittäiskaupan yrityksissä. CSRD:n soveltamisalaan kuuluu alustavien tietojen mukaan noin 31 000 yritystä, joista suurin osa ei voi suoraan hyödyntää tutkimuksen tuloksia. Tästä huolimatta moni yritys voi kuitenkin hyödyntää tutkimuksen tuloksia jossain määrin.

Tutkimuksella on kuitenkin useita rajoitteita, jotka on tärkeää ottaa huomioon. Ensinnäkin analyysit ja toimintaehdotukset on räätälöity nimenomaan kohdeyrityksen tilanteeseen, mikä rajoittaa niiden suoraa yleistettävyyttä muihin yrityksiin tai toimialoihin. Erityisesti toimialakohtaiset sääntelyt, toimintaympäristöt ja sidosryhmien odotukset voivat poiketa merkittävästi toisistaan. Lisäksi tutkimuksen empiirinen aineisto koostuu yksinomaan kohdeyritykseltä kerätystä datasta ja sisäisistä prosesseista, mikä rajoittaa sen sovellettavuutta muihin konteksteihin. Tutkimus perustuu myös kirjoitushetkellä saatavilla olevaan kirjallisuuteen ja lainsäädäntöön, jotka voivat nopeasti muuttua kehittyvässä sääntely- ja liiketoimintaympäristössä.

Toinen keskeinen rajausta liittyy tutkimuksen ajalliseen ulottuvuuteen ja käytettyihin tutkimusmenetelmiin, jotka painottavat nykyhetken tilannetta. Tämä voi jättää huomiotta pitkän aikavälin vaikutuksia tai CSRD:n täytäntöönpanon myöhempiä muutoksia. Tulokset ovat erityisen relevantteja tutkimushetken kontekstissa, joka sisältää senhetkisen lainsäädännön, markkinatilanteen ja kohdeyrityksen toimintaympäristön — kaikki tekijöitä, jotka voivat ajan myötä muuttua.

Lopuksi on huomioitava tutkimuksen arkaluontoisuus. Osa aineistosta on luottamuksellista tai anonymisoitu, mikä voi vaikeuttaa tutkimuksen tarkkaa toistamista, soveltamista muihin tapauksiin tai jatkotutkimusta. Tämä voi rajoittaa tutkimuksen potentiaalista lisäarvoa akateemiselle kentälle ja sen hyödyntämistä laajemmin.

Lähteet

- Al-Shaer, H. (2019). CEO Compensation and Sustainability Reporting Assurance: Evidence from the UK. *Journal of Business Ethics*, 158(1), 233–252. <https://doi.org/10.1007/s10551-017-3735-8>
- Aluchna, M., Roszkowska-Menkes, M., & Kamiński, B. (2023). From talk to action: The effects of the non-financial reporting directive on ESG performance. *Meditari Accountancy Research*, 31(7), 1–25. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-12-2021-1530>
- Amran, A. (2024). Sustainability Reporting, Corporate Reputation, and Firm Performance: Moderating Role of Third-Party Assurance. *Corporate Reputation Review*. <https://doi.org/10.1057/s41299-024-00185-3>
- Aras, G., & Crowther, D. (2009). Corporate Sustainability Reporting: A Study in Disingenuity? *Journal of Business Ethics*, 87, 279–288. <https://doi.org/10.1007/s10551-008-9806-0>
- Băndoi, A. (2021). Including sustainable reporting practices in corporate management reports: Assessing the impact of transparency on economic performance. *Sustainability*, 13(2), 1–20. <https://doi.org/10.3390/su13020940>
- Barkemeyer, R., Preuss, L., & Lee, L. (2015). On the effectiveness of private transnational governance regimes—Evaluating corporate sustainability reporting according to the Global Reporting Initiative. *Journal of World Business*, 50(2), 312–325. <https://doi.org/10.1016/j.jwb.2014.10.008>

- Baumüller, J., & Sopp, K. (2021). Double materiality and the shift from non-financial to European sustainability reporting: Review, outlook and implications. *Journal of Applied Accounting Research*, 23(1), 8–28. <https://doi.org/10.1108/JAAR-04-2021-0114>
- Bortolotti, T., Boscari, S., & Danese, P. (2015). Successful lean implementation: Organizational culture and soft lean practices. *International Journal of Production Economics*, 160, 182–201. <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2014.10.013>
- Breijer, R., & Oriij, R. P. (2022). The Comparability of Non-Financial Information: An Exploration of the Impact of the Non-Financial Reporting Directive (NFRD, 2014/95/EU). *Accounting in Europe*, 19(2), 332–361. <https://doi.org/10.1080/17449480.2022.2065645>
- Buallay, A. (2020). Sustainability reporting and firm's performance: Comparative study between manufacturing and banking sectors. *International Journal of Productivity and Performance Management*, 69(3), 431–445. <https://doi.org/10.1108/IJPPM-10-2018-0371>
- Buallay, A. (2021). Sustainability reporting and bank performance after financial crisis: Evidence from developed and developing countries. *Competitiveness Review*, 31(4), 747–770. <https://doi.org/10.1108/CR-04-2019-0040>
- Buallay, A. (2022). Sustainability reporting and retail sector performance: Worldwide evidence. *The International Review of Retail, Distribution and Consumer Research*, 32(3), 311–330. <https://doi.org/10.1080/09593969.2022.2048410>
- Chenhall, R. H. (2003). Management control systems design within its organizational context: Findings from contingency-based research and directions for the future.

Accounting, Organizations and Society, 28(2), 127–168.

[https://doi.org/10.1016/S0361-3682\(01\)00027-7](https://doi.org/10.1016/S0361-3682(01)00027-7)

Clark, G. L., Feiner, A., & Viehs, M. (2015). *From the Stockholder to the Stakeholder: How Sustainability Can Drive Financial Outperformance*.

<https://doi.org/10.2139/ssrn.2508281>

Correa-Mejía, D. A., Correa-García, J. A., & García-Benau, M. A. (2024). Analysis of double materiality in early adopters. Are companies walking the talk? *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 15(2), 299–329.

<https://doi.org/10.1108/SAMPJ-07-2023-0469>

Dinh, T., Husmann, A., & Melloni, G. (2023). Corporate Sustainability Reporting in Europe: A Scoping Review. *Accounting in Europe*, 20(1), 1–29.

<https://doi.org/10.1080/17449480.2022.2149345>

Directive 2014/95/EU NFRD, CONSIL, EP, 330 OJ L (2014).

<http://data.europa.eu/eli/dir/2014/95/oj/eng>

Eccles, R. G., Ioannou, I., & Serafeim, G. (2014). The Impact of Corporate Sustainability on Organizational Processes and Performance. *Management Science*, 60(11), 2835–2857.

EFRAG. (2024, toukokuuta 31). *Materiality Assessment Implementation Guidance*.

https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/IG%201%20Materiality%20Assessment_final.pdf

Elkington, J., Leonard, H. B. "Dutch", Epstein, M. J., & Rejc Buhovac, A. (2014). *Making Sustainability Work: Best Practices in Managing and Measuring Corporate Social, Environmental, and Economic Impacts*. Berrett-Koehler Publishers, Incorporated.

<http://ebookcentral.proquest.com/lib/tritonia->

[ebooks/detail.action?docID=1407850](http://ebookcentral.proquest.com/lib/tritonia-ebooks/detail.action?docID=1407850)

Ershadi, M., Hajiha, Z., Safa, M., & Moghadam, H. (2024). The Effect of sustainability reporting on financial performance. *Iranian Journal of Management Studies*, 17(3), 967–982. <https://doi.org/10.22059/ijms.2023.359572.675880>

EU 2023/2772 (2023). https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastonutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki), 243 OJ L (2021). <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj/fin>

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2464, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, asetuksen (EU) N:o 537/2014, direktiivin 2004/109/EY, direktiivin 2006/43/EY ja direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta yritysten kestävyysraportoinnin osalta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti), EP, CONSIL, 322 OJ L (2022). <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj/fin>

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, No. 2019/640 (2019). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0640&qid=1729691691087>

Ferreira, A., & Otley, D. (2009). The design and use of performance management systems: An extended framework for analysis. *Management Accounting Research*, 20(4), 263–282. <https://doi.org/10.1016/j.mar.2009.07.003>

Freeman, R. E. (1984). *Strategic management: A stakeholder approach*. Pitman.

- Friedman, A. L., & Miles, S. (2006). *Stakeholders: Theory and Practice*. Oxford University Press, Incorporated. <http://ebookcentral.proquest.com/lib/tritonia-ebooks/detail.action?docID=430527>
- Global Reporting Initiative. (2024). *GRI Homepage*. <https://www.globalreporting.org/>
- Goss, A., & Roberts, G. S. (2011). The impact of corporate social responsibility on the cost of bank loans. *Journal of Banking & Finance*, 35(7), 1794–1810. <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2010.12.002>
- Hardyment, R. (2024). *Measuring Good Business: Making Sense of Environmental, Social and Governance (ESG) Data* (ss. 1–297).
- Harrington, L. (2016). Sustainability Theory and Conceptual Considerations: A Review of Key Ideas for Sustainability, and the Rural Context. *Papers in Applied Geography*, 2. <https://doi.org/10.1080/23754931.2016.1239222>
- Harrison, J. S., & Wicks, A. C. (2013). Stakeholder Theory, Value, and Firm Performance. *Business Ethics Quarterly*, 23(1), 97–124. <https://doi.org/10.5840/beq20132314>
- Hristov, I., Appolloni, A., & Chirico, A. (2022). The adoption of the key performance indicators to integrate sustainability in the business strategy: A novel five-dimensional framework. *Business Strategy and the Environment*, 31(7), 3216–3230. <https://doi.org/10.1002/bse.3072>
- Hristov, I., & Searcy, C. (2024). Integrating sustainability with corporate governance: A framework to implement the corporate sustainability reporting directive through a balanced scorecard. *Management Decision*, ahead-of-print(ahead-of-print). <https://doi.org/10.1108/MD-10-2023-1995>

- Hubbard, G. (2009). Measuring organizational performance: Beyond the triple bottom line. *Business Strategy and the Environment*, 18(3), 177–191. <https://doi.org/10.1002/bse.564>
- Hummel, K., & Jobst, D. (2024). An Overview of Corporate Sustainability Reporting Legislation in the European Union. *Accounting in Europe*, 0(0), 1–36. <https://doi.org/10.1080/17449480.2024.2312145>
- Kosi, U., & Relard, P. (2024). Are firms (getting) ready for the corporate sustainability reporting directive? *Sustainability Nexus Forum*, 32(1), 5. <https://doi.org/10.1007/s00550-024-00541-1>
- Kumar, A., & Singh, R. K. (2021). Does a retailer's performance depend on CSR practices? A stakeholder theory perspective from developing economy. *Benchmarking: An International Journal*, 29(8), 2615–2638. <https://doi.org/10.1108/BIJ-07-2021-0384>
- Kuzmanova, E., & Dimanova, D. (2024). Implementing the Green Deal and CSRD in Bulgaria – a Challenge or an Opportunity for the Business? *2024 9th International Conference on Energy Efficiency and Agricultural Engineering (EE&AE)*, 1–5. <https://doi.org/10.1109/EEAE60309.2024.10600626>
- Laan, G., Ees, H., & Witteloostuijn, A. (2008). *Corporate Social and Financial Performance: An Extended Stakeholder Theory, and Empirical Test with Accounting Measures*. (Nos. 0167–4544; *Journal of Business Ethics*, Vsk. 79, Numero 3, ss. 299–310). Springer Nature. <https://doi.org/10.1007/s10551-007-9398-0>

- Larrinaga, C., & Bebbington, J. (2021). The pre-history of sustainability reporting: A constructivist reading. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 34(9), 162–181. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-03-2017-2872>
- Littenberg, M. (2023, syyskuuta 4). *The “Summer of CSRD” series – reporting time horizons*. <https://www.ropesgray.com/en/insights/viewpoints/102in26/the-summer-of-csrd-series-reporting-time-horizons>
- Lo, S.-F., & Sheu, H.-J. (2007). Is Corporate Sustainability a Value-Increasing Strategy for Business? *Corporate Governance: An International Review*, 15(2), 345–358. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8683.2007.00565.x>
- Mezzanotte, F. E. (2023). Corporate sustainability reporting: Double materiality, impacts, and legal risk. *Journal of Corporate Law Studies*, 23(2), 633–663. <https://doi.org/10.1080/14735970.2024.2319058>
- Milne, M., & Gray, R. (2013). W(h)ither Ecology? The Triple Bottom Line, the Global Reporting Initiative, and Corporate Sustainability Reporting. *Journal of Business Ethics*, 118(1), 13–29. <https://doi.org/10.1007/s10551-012-1543-8>
- Monteiro, S., Roque, V., & Faria, M. (2024). Does Sustainability Reporting Impact Financial Performance? Evidence from the Largest Portuguese Companies. *Sustainability*, 16(15), 6448. <https://doi.org/10.3390/su16156448>
- Morgan, G. (1997). *Images of organization* (2nd ed). Sage.
- Neuvoston päätös (EU) 2016/1841, annettu 5 päivänä lokakuuta 2016, ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta, 282 OJ L (2016). <http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1841/oj/fin>

- Nielsen, C. (2023). ESG Reporting and Metrics: From Double Materiality to Key Performance Indicators. *Sustainability*, 15(24), 16844. <https://doi.org/10.3390/su152416844>
- Niskala, M., & Palmuaro, S. (with Alma Talent). (2023). *Uudet kestävyysraportointivaatimukset: Mitä ne tarkoittavat käytännössä?* Alma Talent.
- Okoli, C. (2022). Inductive, Abductive and Deductive Theorizing. *SSRN Electronic Journal*, Forthcoming. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3774317>
- Orlitsky, M., Schmidt, F., & Rynes, S. (2003, maaliskuuta). *Corporate Social and Financial Performance: A Meta-Analysis*. <https://doi.org/10.1177/0170840603024003910>
- Otley, D. T. (1980). The contingency theory of management accounting: Achievement and prognosis. *Accounting, Organizations and Society*, 5(4), 413–428.
- Paridhi, & Arora, A. (2023). Sustainability reporting: Current state and challenges. *Business Strategy & Development*, 6(3), 362–381. <https://doi.org/10.1002/bsd2.244>
- Prashar, A. (2023). Moderating effects on sustainability reporting and firm performance relationships: A meta-analytical review. *International Journal of Productivity and Performance Management*, 72(4), 1154–1181. <https://doi.org/10.1108/IJPPM-04-2021-0183>
- Purvis, B., Mao, Y., & Robinson, D. (2019). Three pillars of sustainability: In search of conceptual origins. *Sustainability Science*, 14(3), 681–695. <https://doi.org/10.1007/s11625-018-0627-5>

- PwC. (2024a). *Corporate Sustainability Reporting Directive*. PwC.
<https://www.pwc.nl/en/topics/sustainability/esg/corporate-sustainability-reporting-directive.html>
- PwC. (2024b). *CSRD Lookbook*. <https://www.pwc.se/sv/esg/csrd-lookbook-1-1.pdf>
- Ramsey, J. (2015). *On Not Defining Sustainability*.
<https://www.proquest.com/docview/1734964717?parentSessionId=QUav5We2CNranpEKMudolMBFRaNGJRjabMXi6xIhpug%3D&accountid=14797&sourcetype=Scholarly%20Journals>
- Searcy, C. (2011). Updating corporate sustainability performance measurement systems. *Measuring Business Excellence*, 15(2), 44–56.
<https://doi.org/10.1108/136830411111131619>
- Siew, R. Y. J. (2015). A review of corporate sustainability reporting tools (SRTs). *Journal of Environmental Management*, 164, 180–195.
<https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2015.09.010>
- Smith, N. C. (2003). Corporate Social Responsibility: WHETHER OR HOW? *California Management Review*, 45(4), 52–76. <https://doi.org/10.2307/41166188>
- Torres, A. F. (2023). *European Sustainability Reporting Standards(ESRS)*.
- Vaessen, M., Santoro, J., & Sekiguchi, T. (2024). *ESRS Foundations*.
<https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmgsites/xx/pdf/ifrg/2024/isg-handbook-esrs-foundations.pdf.coredownload.pdf>
- Vogel, K. (2023, heinäkuuta 31). *ESRS verstehen und umsetzen—Was jetzt zu tun ist*. Neoverv. <https://neoverv.com/esrs-verstehen-und-umsetzen>

Wheeler, D., & Elkington, J. (2001). The end of the corporate environmental report? Or the advent of cybernetic sustainability reporting and communication. *Business Strategy and the Environment*, 10(1), 1–14. [https://doi.org/10.1002/1099-0836\(200101/02\)10:1<1::AID-BSE274>3.0.CO;2-0](https://doi.org/10.1002/1099-0836(200101/02)10:1<1::AID-BSE274>3.0.CO;2-0)

Liitteet

Liite 1. Aihekohtaiset ESRS-standardit

Alla on lueteltuna tutkimuksen kirjallisuuskatsauksessa esiteltyjen aihekohtaisten ESRS standardien ala-aiheet. Ne ovat olennainen osa ESRS-standardien ymmärtämistä, mutta niiden määrän takia ne ovat esitelty liitteenä.

ESRS E1 pitää sisällään seuraavat ala-aiheet:

- E1-1 Siirtymäsuunnitelma
- E1-2 Ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen liittyvät toimintaperiaatteet
- E1-3 Ilmastonmuutosta koskeviin toimintatapoihin liittyvät toimet ja resurssit
- E1-4 Ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet
- E1-5 Energiankulutus ja energialähteiden jakauma
- E1-6 Kasvihuonepäästöjä koskevat tiedot
- E1-7 Päästöhyvitykset
- E1-8 Hiilen sisäinen hinnoittelu
- E1-9 Ilmastonmuutoksen riskien ja mahdollisuuksien taloudelliset vaikutukset (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

ESRS E2 pitää sisällään seuraavat ala-aiheet:

- E2-1 Pilaantumiseen liittyvät toimenpiteet
- E2-2 Pilaantumiseen liittyvät toimet ja resurssit
- E2-3 Pilaantumiseen liittyvät tavoitteet
- E2-4 Ilman, veden ja maaperän pilaantuminen
- E2-5 Huolta aiheuttavat aineet ja erityistä huolta aiheuttavat aineet
- E2-6 Pilaantumiseen liittyvien olennaisten riskien ja mahdollisuuksien ennakoitavat taloudelliset vaikutukset (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

ESRS E3 pitää sisällään seuraavat ala-aiheet:

- E3-1 Vesivaroihin ja merten luonnonvaroihin liittyvät toimintaperiaatteet
- E3-2 Vesivaroihin ja merten luonnonvaroihin liittyvät toimet ja resurssit
- E3-3 Vesivaroihin ja merten luonnonvaroihin liittyvät tavoitteet
- E3-4 Vedenkulutus
- E3-5 Vesivaroihin ja merten luonnonvaroihin liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien ennakoitavat taloudelliset vaikutukset (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

ESRS E4 pitää sisällään seuraavat ala-aiheet:

- E4-1 Siirtymäsuunnitelma sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien huomioiminen strategiassa ja liiketoimintamallissa
- E4-2 Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimintaperiaatteet
- E4-3 Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimet ja resurssit
- E4-4 Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät tavoitteet
- E4-5 Biologisessa monimuotoisuudessa ja ekosysteemeissä tapahtuviin muutoksiin liittyvät vaikutusmittarit
- E4-6 Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvien riskien ja mahdollisuuksien ennakoitavat taloudelliset vaikutukset (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

ESRS E5 pitää sisällään seuraavat ala-aiheet:

- E5-1 Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimintaperiaatteet
- E5-2 Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimet ja resurssit
- E5-3 Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät tavoitteet
- E5-4 Resurssien sisäänvirtaukset
- E5-5 Resurssien ulosvirtaukset

- E5-6 Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien ennakoitujen taloudelliset vaikutukset (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

ESRS S1 pitää sisällään seuraavat ala-aiheet:

- S1-1 Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet
- S1-2 Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista omien työntekijöiden ja heidän edustajiensa kanssa
- S1-3 Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat omille työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi
- S1-4 Toimien toteuttaminen omaan työvoimaan kohdistuvien olennaisten vaikutusten suhteen ja toimintatavat omaan työvoimaan liittyvien olennaisten riskien vähentämiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi
- S1-5 Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan
- S1-6 Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet
- S1-7 Yrityksen omaan työvoimaan kuuluvien muiden kuin työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet
- S1-8 Työehtosopimusneuvottelujen kattavuus ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu
- S1-9 Monimuotoisuuden mittarit
- S1-10 Riittävä palkka
- S1-11 Sosiaalinen suojele
- S1-12 Vammaisten henkilöiden työllistäminen
- S1-13 Koulutusta ja taitojen kehittämistä koskevat mittarit
- S1-14 Terveystta ja turvallisuutta koskevat mittarit
- S1-15 Työ- ja yksityiselämän tasapainoa koskevat mittarit
- S1-16 Ansiotuloa koskevat mittarit

- S1-17 Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

ESRS S2, S3 ja S4 pitävät sisällään seuraavat ala-aiheet:

- S2-1, S3-1 ja S4-1 Arvoketjun työntekijöihin / Vaikutusten kohteena oleviin yhteisöihin / Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät toimintaperiaatteet
- S2-2, S3-2 ja S4-2 Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista arvoketjun työntekijöiden / vaikutusten kohteena olevien yhteisöjen / kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa
- S2-3, S3-3 ja S4-3 Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat arvoketjun työntekijöille / vaikutusten kohteena olevien yhteisöjen jäsenille / loppukäyttäjille ja kuluttajille huolenaiheiden esiin tuomiseksi
- S2-4, S3-4 ja S4-4 Arvoketjun työntekijöihin / Vaikutusten kohteena oleviin yhteisöihin / Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat vaikutusten kohteena oleviin yhteisöihin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus
- S2-5, S3-5 ja S4-5 Arvoketjun työntekijöihin / Vaikutusten kohteena oleviin yhteisöihin / Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvien olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).

ESRS G1 pitää sisällään seuraavat ala-aiheet:

- G1-1 Yrityskulttuuri ja liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet
- G1-2 Suhteet toimittajiin
- G1-3 Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen
- G1-4 Vahvistetut korruptio- tai lahjontatapaukset (Niskala & Palmuaro, 2023; Vaessen ja muut, 2024).